

Ajuntament d'Alcoi. Regidoria de Polítiques Inclusives

PLA d'INCLUSIÓ i COHESIÓ SOCIAL d'ALCOI 2022-2026

**Polítiques
Inclusives**
Ajuntament d'Alcoi

Coordinació: Eloísa Sempere, Amelia Carbonero
(Ajuntament d'Alcoi, Dpto. Serveis Socials)

Anàlisi i redacció: Alejandro Acebal
(Soc-Activa Investigación y Participación Social Aplicada)

Disseny: LaVache Estudio Creativo

Traducció a valencià: Servei de Normalització Lingüística
(Ajuntament d'Alcoi)

Projecte finançat per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques
Inclusives (Generalitat Valenciana)

Març de 2022

Presentació

Aconseguir un Alcoi més inclusiu i igualitari, fer que siga la ciutat on totes i tots troben les oportunitats que els permeten fer realitat el seu projecte de vida, eixe és el nostre objectiu. L'Ajuntament d'Alcoi du a terme les polítiques necessàries per a fer-ho possible amb accions adreçades a evitar desigualtats i frenar l'exclusió social.

El pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones i les campanyes i accions per tal d'evitar la discriminació per qualsevol tipus de condició en tots els àmbits, formen part de les actuacions d'aquest consistori, i també les polítiques per a reduir l'exclusió laboral i la vulnerabilitat. En aquest sentit, hem posat en marxa, tant ajudes per al pagament de tributs per a les famílies amb menys recursos, com plans i tallers d'ocupació per a les persones en perill d'exclusió laboral. Gràcies a tot això, hem aconseguit reduir el llindar de pobresa i ens hem situat per sota de la mitjana provincial i autonòmica.

Estem avançant cap a una ciutat més igualitària, inclusiva i solidària; però el nostre objectiu és seguir reduint la vulnerabilitat, l'exclusió i la desigualtat.

Partint d'aquests objectius, Alcoi ha elaborat el Pla Municipal d'Inclusió i Cohesió Social de la ciutat, un document clau per a actuar en les situacions de desigualtat i perill d'exclusió implementant polítiques públiques inclusives. Per tal de poder actuar ràpidament i de manera eficaç és fonamental tenir un diagnòstic de la ciutat i de la societat en la qual vivim i també dels recursos amb què comptem en els diferents àmbits de la ciutat. Partint d'això, poder definir les accions que s'hi volen materialitzar.

Ara, amb aquest document, comptem ja amb eixos elements clau per a facilitar la inclusió i la cohesió social.

Aquest és un pla participat i transversal, atés que diferents sectors de la ciutat hi han fet aportacions -la qual cosa comporta una varietat de punts de vista-, a més que s'hi treballa d'una manera coordinada entre els diferents departaments municipals, i això garanteix una assistència i una atenció globals.

Aquest Pla Municipal d'Inclusió i Cohesió Social, que ja és una realitat, s'ha materialitzat d'acord amb l'estructura arreplegada en el Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social 2017-2022 de la Generalitat, una eina de planificació, ordenació, gestió i direcció estratègica de les mesures i accions d'inclusió i cohesió social vinculades al territori. I és que els ajuntaments i les mancomunitats tenim una funció clau en el suport a la ciutadania perquè som l'administració més pròxima i a la qual els ciutadans s'adrecen en un primer moment.

L'Ajuntament d'Alcoi sempre ha treballat en benefici de la inclusió i la cohesió social, però, aquest document és l'eina necessària per a garantir més i millors resultats, i seguim sumant per a aconseguir la ciutat que tots i totes volem.

Antonio Francés Pérez

Alcalde d'Alcoi

ÍNDEX DE CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ (pàg. 3)

1. APARTAT METODOLÒGIC (pàg. 4)

2. DIAGNÒSTIC DE SITUACIÓ (pàg. 7)

2.1_SOCIODEMOGRAFIA (pàg. 8)

2.2_ MERCAT LABORAL (pàg. 16)

2.3_VULNERABILITAT SOCIOURBANA (pàg. 25)

2.3.1. VULNERABILITAT URBANA 2001-2011 (ATLES DE LA VULNERABILITAT URBANA)

2.3.2. ESPAIS URBANS SENSIBLES 2019 (VEUS, GV)

2.4_INDICADORS DE POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTAT (pàg. 35)

2.4.2. INDICADORS A ESCALA MUNICIPAL I INFRAMUNICIPAL

2.5_ESTADÍSTIQUES DE SERVEIS SOCIALS D'ALCOI (pàg. 50)

2.6_CONSULTA A STAKEHOLDERS: ASSOCIACIONS I DEPTS. TÈCNICS DE L'AJ. (pàg. 56)

2.6.1. SERVEIS SOCIALS

2.6.2. SALUT

2.6.3. ASSOCIACIONISME I PARTICIPACIÓ

2.6.4. FORMACIÓ

2.6.5. OCUPABILITAT

2.6.6. PERSONES GRANS

2.6.7. INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

2.6.8. OCI, ESPORT I CULTURA

2.6.9. IGUALTAT DE GÈNERE I LGTBI

2.6.10. HABITATGE, ESPAI URBÀ I ACCESSIBILITAT

3. RECURSOS MUNICIPALS PRINCIPALS (pàg. 68)

3.1_SERVEIS SOCIALS (pàg. 69)

3.2_SALUT (pàg. 71)

3.3_ESPAI URBÀ I HABITATGE (pàg. 72)

3.4_PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA (pàg. 73)

3.5_OCUPACIÓ I EMPRENEDORIA (pàg. 73)

3.6_EDUCACIÓ I FORMACIÓ (pàg. 75)

3.7_ESPORT (pàg. 78)

3.8_JOVENTUT (pàg. 79)

4. PLA D'ACCIÓ (pàg. 80)

4.1_MARC NORMATIU (pàg. 81)

4.2_PRINCIPIS RECTORS, EIXOS ESTRATÈGICS I OBJECTIUS (pàg. 82)

4.3_SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA (pàg. 85)

4.4_ACCIONS, INDICADORS I TERMINIS (pàg. 86)

SALUT I BENESTAR SOCIAL (pàg. 86)

SOCIOLABORAL (pàg. 89)

EDUCACIÓ I FORMACIÓ (pàg. 90)

PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA (pàg. 92)

OCI, CULTURA I ESPORT (pàg. 94)

HABITATGE, ESPAI URBÀ, MOBILITAT I QUALITAT AMBIENTAL (pàg. 96)

INTRODUCCIÓ

El Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Alcoi és l'instrument per a la implementació de polítiques públiques municipals de caràcter social. Un instrument que és integrador de les múltiples visions existents, sobre la realitat local i sobre la manera més adequada i viable d'abordar els principals reptes entorn de la inclusió social i la reducció de les desigualtats.

El document és, per tant, el resultat d'un procés participatiu. En ell s'han involucrat els equips tècnics de les diferents àrees de l'Ajuntament, els grups polítics de l'oposició amb representació en el Ple, les entitats del tercer sector, associacions de diferents tipus, o l'empresariat més rellevant del municipi. Les seues aportacions, realitzades des d'un enfocament crític-constructiu, han sigut essencials per a encarar una estratègia que ha de ser i és compartida i de llarg recorregut, encaminada a avançar cap a majors cotes de benestar per a la ciutadania d'Alcoi.

El document té, per tant, una alta fonamentació, proporcionada per la citada varietat de punts de vista recollits, però també pel valor de les fonts estadístiques utilitzades per a aproximar-se a radiografiar la realitat alcoiana. En aquest sentit, s'han obtingut dades a nivell municipal i infra-municipal. Són indicadors internacionalment reconeguts i empleats per a mesurar els nivells de risc d'exclusió i de desigualtat d'un territori, la qual cosa ha permès realitzar comparacions amb altres unitats espacials.

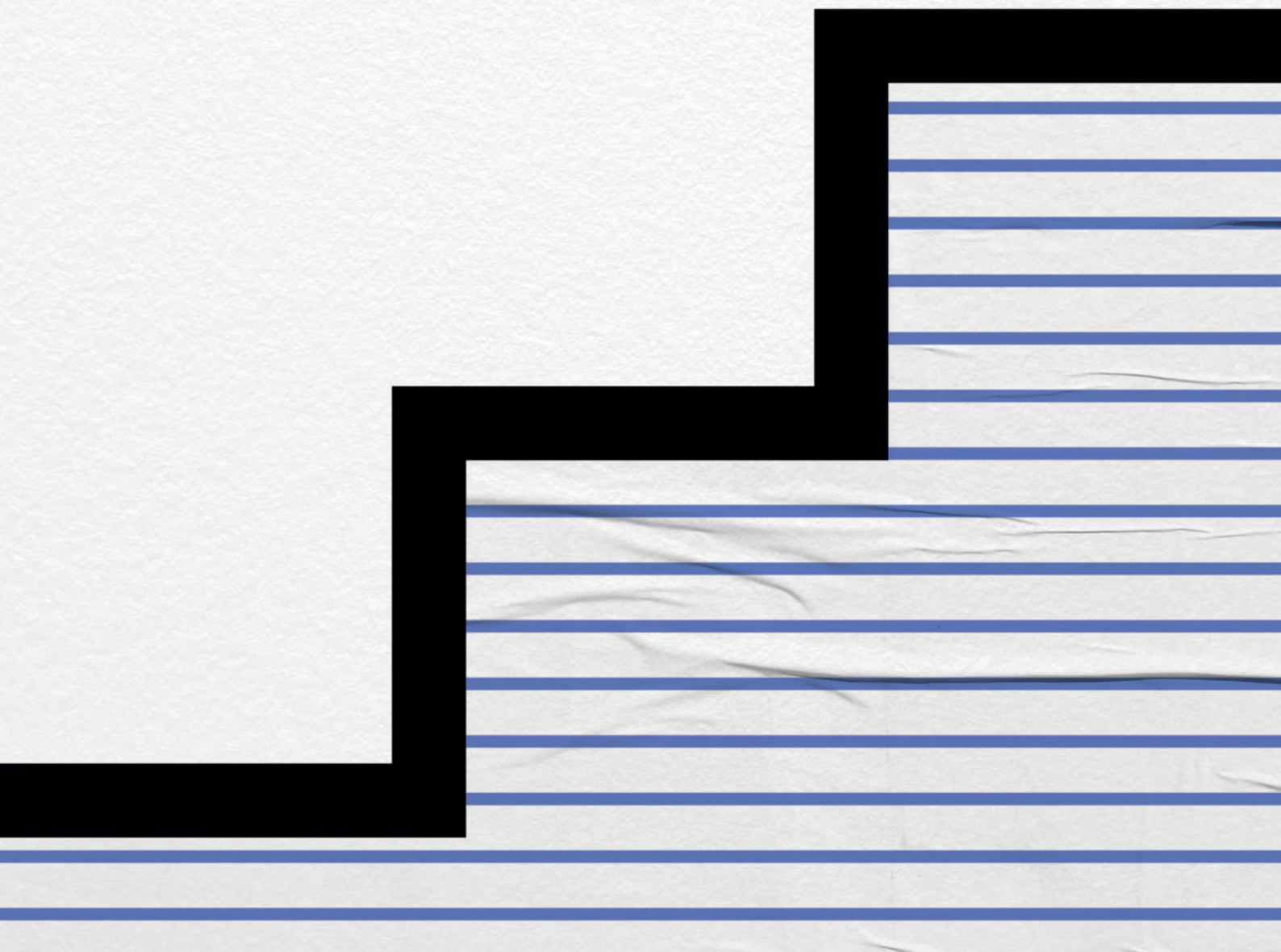
El pla té una vigència de cinc anys, havent-se de realitzar un seguiment a mig període. Per a la seua implementació s'ha de destacar la gran rellevància que s'atorga a la coordinació i comunicació interdepartamental, actuant sota el plantejament de la transversalitat. Els equips tècnics tenen la comesa principal de la seua execució i supervisió, i han de comptar amb els recursos necessaris per a tal empresa.

El document s'estructura en quatre grans blocs. Comença amb un apartat metodològic per a mostrar les estratègies i tècniques de caràcter qualitatiu i quantitatiu empleades, amb l'aplicació de la triangulació metodològica i la consulta als múltiples stakeholders. El segon dels blocs és el més extens del document i en ell es presenta l'estudi-diagnòstic de situació. El seu objectiu es detectar les necessitats de la població, i les de tipus organitzacional. Per altra banda, en el tercer capítol s'han descrit els principals recursos municipals que estan orientats al benestar de la població alcoiana, tant en termes socials, econòmics, educatius com sanitaris o recreatius.

El document conclou amb el Pla d'Acció. En ell cristal·litzen les accions que es deriven de les necessitats detectades, i que s'implementaran en els pròxims cinc anys. Entre els eixos d'actuació es troben la inserció sociolaboral, la qualitat dels serveis, la coordinació interdepartamental, l'equitat social, la cohesió urbana, la igualtat entre gèneres i la lluita contra la pobresa infantil.

01

APARTAT METODOLÒGIC

L'estudi-diagnòstic d'inclusió i cohesió social en el municipi s'ha desenvolupat des de l'estratègia dels múltiples *stakeholders* o parts interessades, així com des de la triangulació metodològica.

Per a això s'han emprat mètodes i tècniques de naturalesa quantitativa i qualitativa: fonts estadístiques secundàries, entrevistes i formularis, etc. El valor del present estudi rau, especialment, en l'elevada **participació aconseguida i en la informació obtinguda a escala municipal i inframunicipal**. Però també s'inclouen dades de context d'altres escales territorials, com és la comarcal, provincial i autonòmica.

Han accedit a la consulta **mitjançant una entrevista semiestructurada a un total de 18 associacions d'acció social**, en les quals han participat 30 persones. Les associacions són les següents:

▪ ACOVIFA	▪ FISAT
▪ AIN	▪ FONÈVOL
▪ ASHA ASHPROAL	▪ FUNDACIÓ INICIATIVA SOLIDÀRIA
▪ ASSOCIACIÓ TEA-ASPERGER	▪ ÀNGEL TOMÁS
▪ ASPROMIN	▪ GARA
▪ AVANZA	▪ LLAR SANT JOSEP - GERMANETES
▪ CÀRITAS ALCOI	▪ ANCIANS DESEMPARATS
▪ COL·LECTIU 8M	▪ LGTBI MARIOLA
▪ CREU ROJA ALCOI	▪ PONTES D'IGUALTAT
▪ DE MARE A MARE	▪ SOMRIU

En relació amb els departaments i equips tècnics de l'Ajuntament, han pres part en la consulta mitjançant una entrevista un total de **17 departaments, equips i ens** institucionals, i són els següents:

▪ ADL Desenvolupament Econòmic	▪ OAVD Oficina d'Assistència a les
▪ APPI (Serveis Socials)	Víctimes del Delicte (Generalitat
▪ Cooperació, Infància i Adolescència	Valenciana)
(Serveis Socials)	▪ PANGEA
▪ Dependència (Serveis Socials)	▪ Participació Ciutadana
▪ Esports	▪ Salut Pública
▪ EEIIA (Serveis Socials)	▪ SASEM (Serveis Socials)
▪ Festes	▪ Unitat d'Igualtat
▪ Inserció Sociolaboral (Serveis	▪ UPCCA
Socials)	▪ UVID (Policia Local)
	▪ Habitatge

Additionalment, s'ha estés la consulta per mitjà d'un **formulari** a una altra classe d'entitats, de les quals han accedit a participar-hi les següents **13 entitats**:

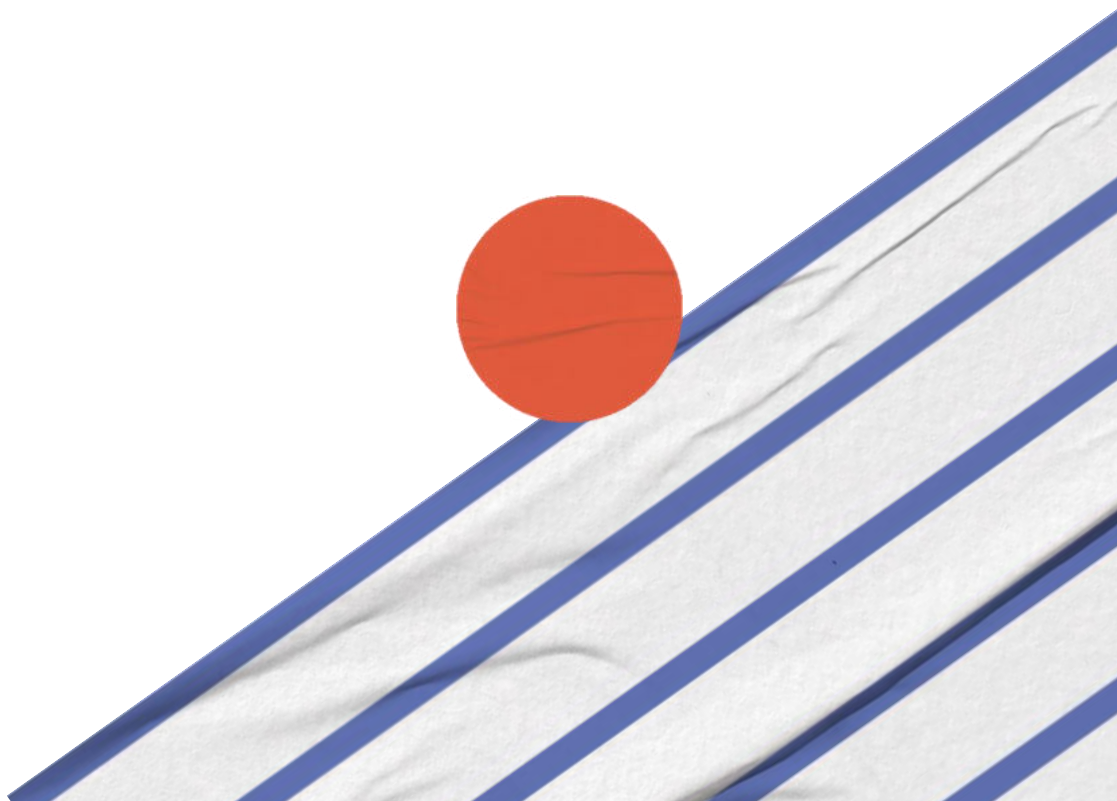
▪ Cambra de Comerç i Indústria d'Alcoi.	▪ Club Esportiu Nou Basquet
▪ CEEI Alcoi	▪ Club Patinatge Artístic Alcoi
▪ FEDAC Federació Empresarial de	▪ CORATGE
l'Alcoià i el Comtat	▪ Solc - Associació per al Suport i el
▪ AV Batoi	Tractament del Càncer.
▪ AV Eixample-Benissaidó	▪ Associació de Persones Sordes
▪ AV Font Roja	d'Alcoi i Comarca
▪ GRUP SCOUT SANT JORDI	▪ AEPA Centre de Dia

A més, tant en l'estudi-diagnòstic com en el pla d'acció han participat en la seua elaboració els grups polítics de l'oposició. Convé destacar que durant els pròxims anys tenen un paper fonamental a vetlar pel compliment del present Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Alcoi. Els grups participants, amb representació en el Ple de l'Ajuntament, són els següents:

- Partido Popular Alcoi
- Compromís Alcoi
- Podem Alcoi
- Guanyar Alcoi
- VOX Alcoi
- No adscrit

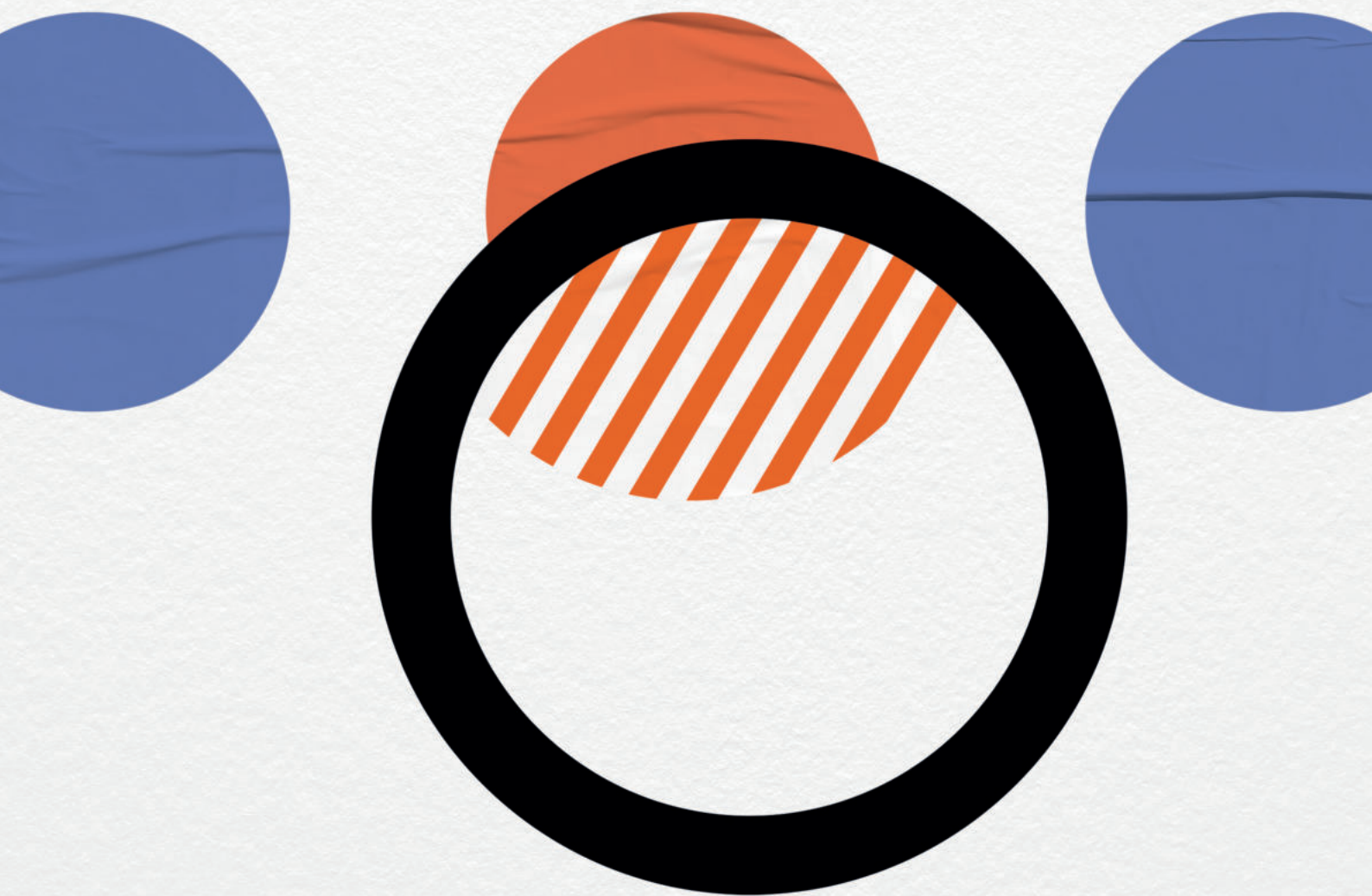
Quant a les fonts estadístiques, s'han realitzat consultes a l'oficina del Padró d'Alcoi, i s'han revisat i analitzat aquelles de tipus laboral i demogràfic en l'INE, LABORA, SEPE, el Portal Estadístic de la GV, ARGOS, l'Atles de Vulnerabilitat Urbana (Ministeri de Foment) i el Visor d'Espais Urbans Sensibles de la Comunitat Valenciana (VEUS).

Adicionalment, s'han processat i analitzat dades estadístiques procedents de Serveis Socials, pel que fa a les característiques de les atencions i de les persones usuàries de diferents programes.

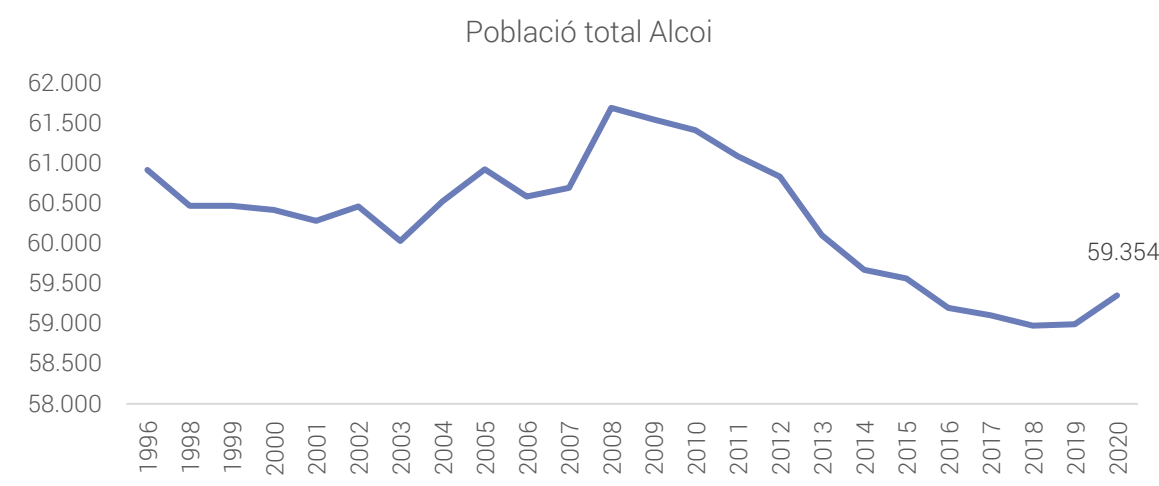
02

DIAGNÒSTIC DE SITUACIÓ

2.1. SOCIODEMOGRAFIA

Alcoi té una població de 59.354 habitants segons xifres del padró del dia 1 de gener de 2020 i representa el 53,9% de la població de la comarca. **Després d'una caiguda gradual** de població durant una dècada, **registra lleugers augments des de l'any 2019**, fet que queda reflectit també en l'augment de la seua densitat poblacional (456,1 hab./km²).

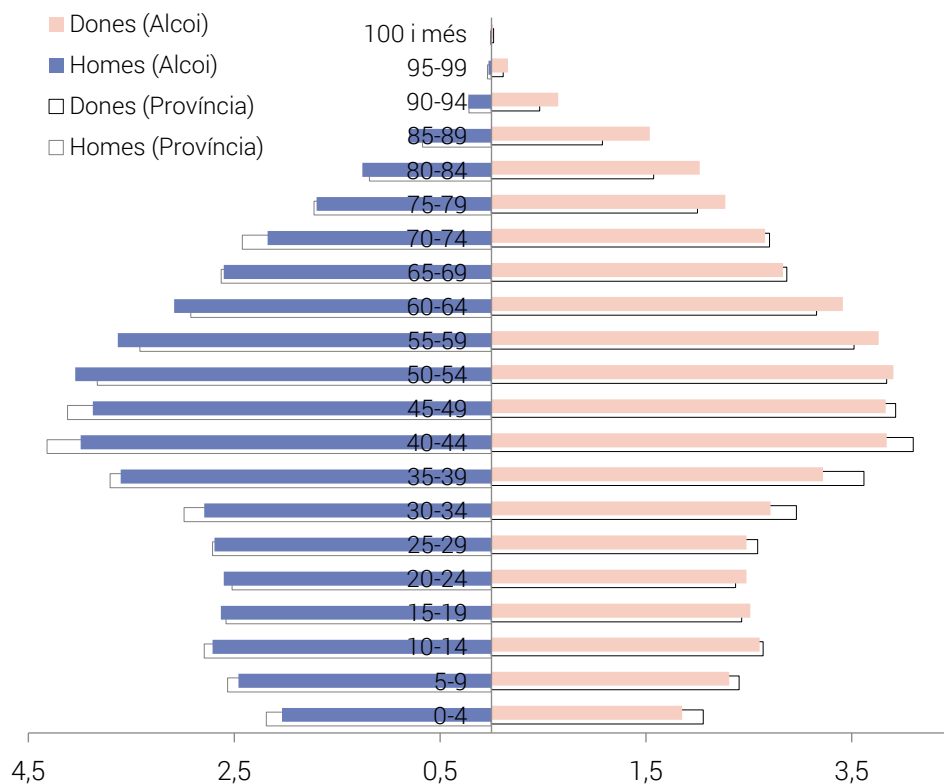

No obstant això, igual que altres municipis de l'entorn, Alcoi està exposat al fenomen de l'**envelliment poblacional**. El seu índex de dependència ha experimentat augments acumulats des de l'any 2001, i és degut principalment a l'augment de la població de més de 64 anys i no per l'augment de població menor d'edat dependent.

Així, l'**índex d'envelliment** ($>64 / <16 \times 100$) és del 143,0%, per un 128,1% provincial i un 124,6% regional, mentre que l'**Índex de dependència de població >64 anys** és de 33,0% al municipi d'Alcoi (30,7% a la província i del 29,9% a la CV).

Fenomen que provoca que el seu **índex de renovació de la població activa** ($20-29 / 55-64 \times 100$) siga del 71,9%, enfront del 76,0% provincial i del 76,8% regional. Mentre que els seus índexs de maternitat i tendència són inferiors que els que presenten altres escales territorials.

La piràmide poblacional d'Alcoi és de tipus bulb, caracteritzada per una elevada esperança de vida i una baixa taxa de natalitat, la qual cosa es tradueix en un creixement natural feble i condueix a un envelliment gradual de la població.

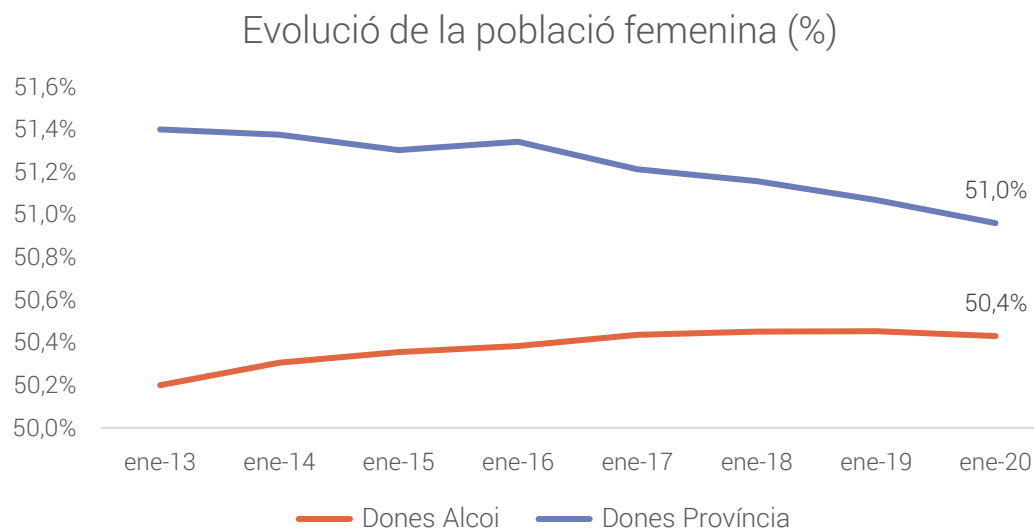
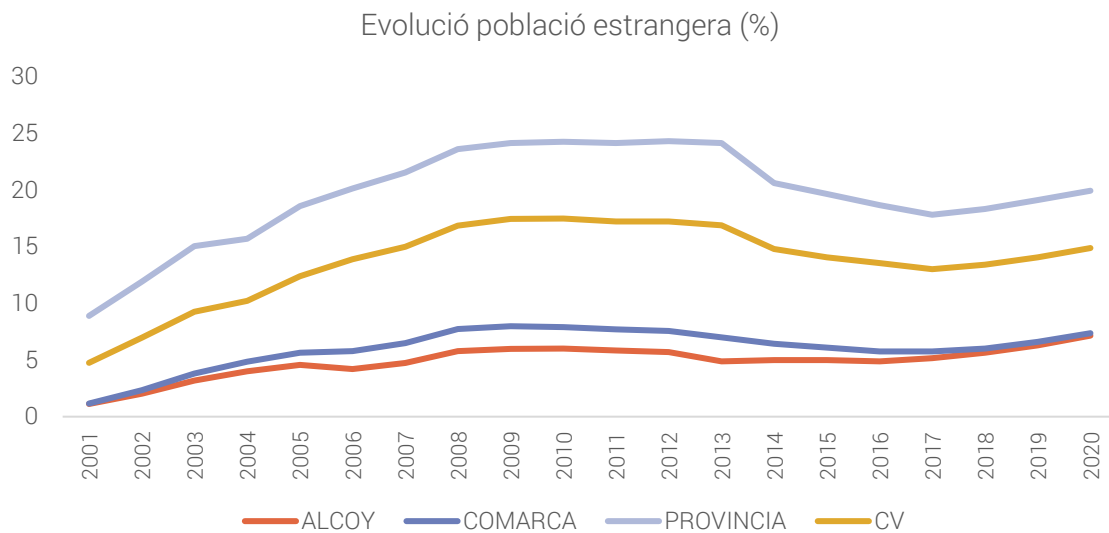

	Alcoi	Província	Comunitat Valenciana
Dependència (Pob. <16 + Pob. >64) / (Pob. de 16 a 64) × 100	56,1%	54,6%	53,8%
Dependència població <16 anys (Pob. <16) / (Pob. de 16 a 64) × 100	23,1%	24,0%	24,0%
Dependència població >64 anys (Pob. >64) / (Pob. de 16 a 64) × 100	33,0%	30,7%	29,9%
Envelliment (Pob. >64) / (Pob. <16) × 100	143,0%	128,1%	124,6%
Longevitat (Pob. >74) / (Pob. >64) × 100	51,3%	46,6%	48,0%
Maternitat (Pob. de 0 a 4) / (Dones de 15 a 49) × 100	18,1%	18,8%	18,6%
Tendència (Pob. de 0 a 4) / (Pob. de 5 a 9) × 100	81,6%	84,4%	83,3%
Renovació de la població activa (Pob. de 20 a 29) / (Pob. de 55 a 64) × 100	71,9%	76,0%	76,8%

Alcoi disposa d'una població de 30.247 dones i de 29.107 homes (gener de 2020). La representativitat de les dones augmenta any rere any a Alcoi, mentre que ocorre el contrari a nivell provincial, on la tendència és la disminució de la representativitat de les dones.

El 92,9% de la seua població és de nacionalitat espanyola i el **7,1% estrangera**, entre la qual destaca la població procedent d'Àfrica (**3,0%**) i composta principalment per homes. El percentatge de població estrangera és lleugerament inferior a la que registra la comarca (7,4%), i molt inferior a l'observada a escala provincial (19,9%) i regional (14,9%).

	Total	Homes	Dones
Espanyola	92,9%	92,2%	93,5%
De la UE	1,9%	1,8%	1,9%
Altres	5,3%	6,0%	4,6%
Resta d'Europa	0,2%	0,1%	0,2%
Àfrica	3,0%	3,6%	2,3%
Amèrica	1,7%	1,7%	1,8%
Resta del món i apàtrides	0,4%	0,6%	0,3%

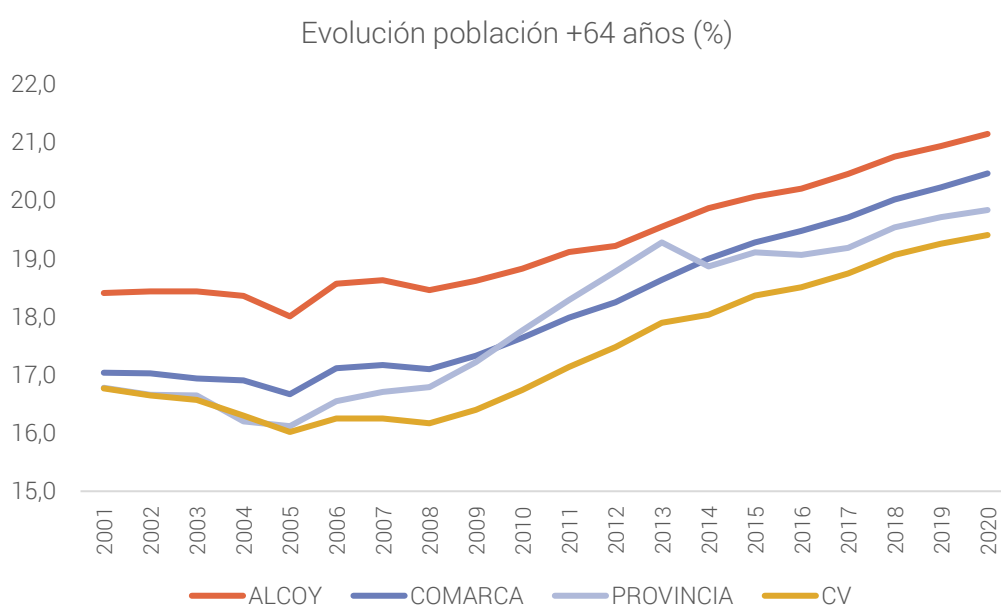

La població del municipi es concentra principalment als districtes 8, 4 i 7 (Zona Nord i Santa Rosa).

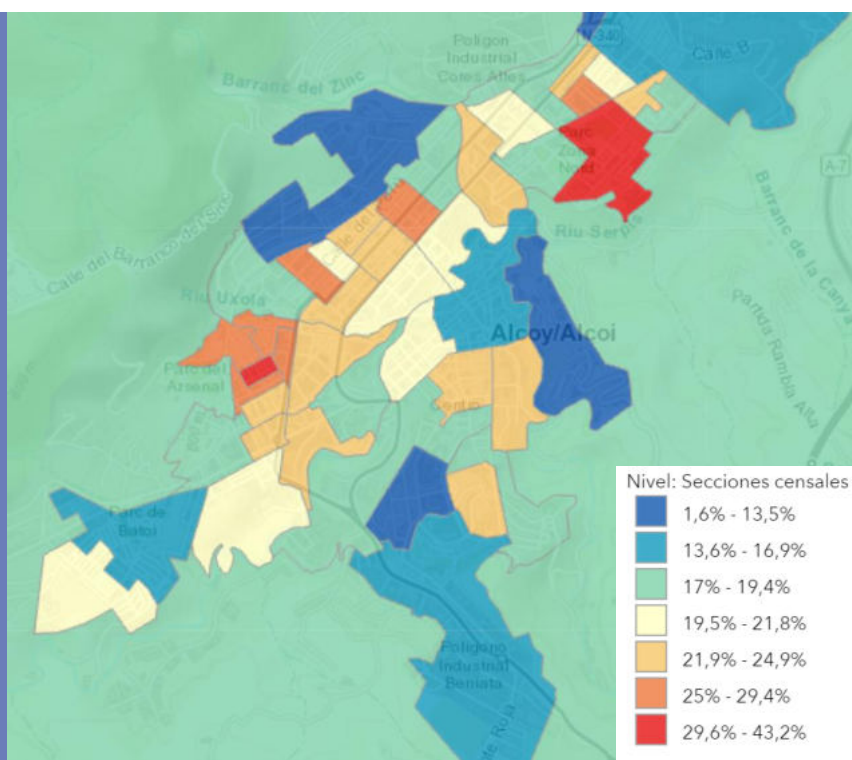
A Alcoi la **població major de 64 anys representa el 21,2%** en 2020, percentatge lleugerament superior al que trobem a nivell comarcal, provincial i autonòmic. No obstant això, la sèrie temporal de dades ens permet també apreciar que el ritme d'envelliment poblacional és més acusat en altres escales territorials que al municipi d'Alcoi.

La seua distribució per les diferents zones de la ciutat no és homogènia, i hi ha major concentració de persones majors als **districtes 4 (26,9%) i 7 (25,4%)**, mentre que al districte 1 només representen el 18,6%.

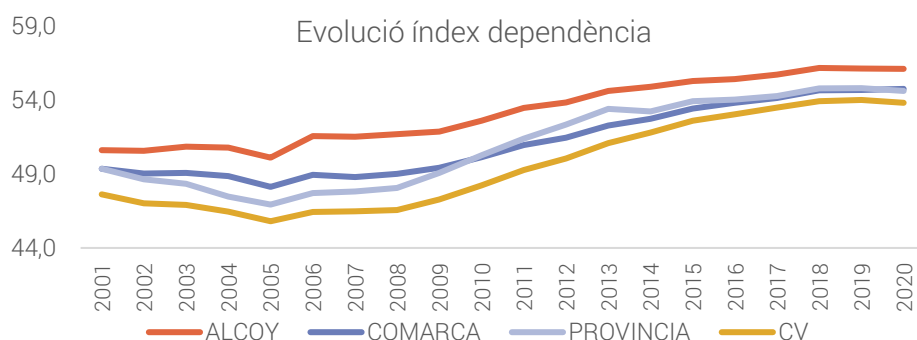

	1. Zona Centre i Viaducte	2. Zona Alta i Santa Rosa (est)	3. Batoi i Santa Rosa (sud)	4. Santa Rosa (nord)	5. Eixample	6. Eixample (nord-est)	7. Zona Nord (sud)	8. Zona Nord
Població +64 anys	910	1496	1704	2378	1469	1264	2000	2206
Població +64 anys (% respecte del total)	18,6%	19,5%	22,8%	26,9%	19,6%	21,9%	25,4%	20,5%
POBLACIÓ TOTAL (núm.)	4887	7653	7482	8845	7489	5784	7881	10777

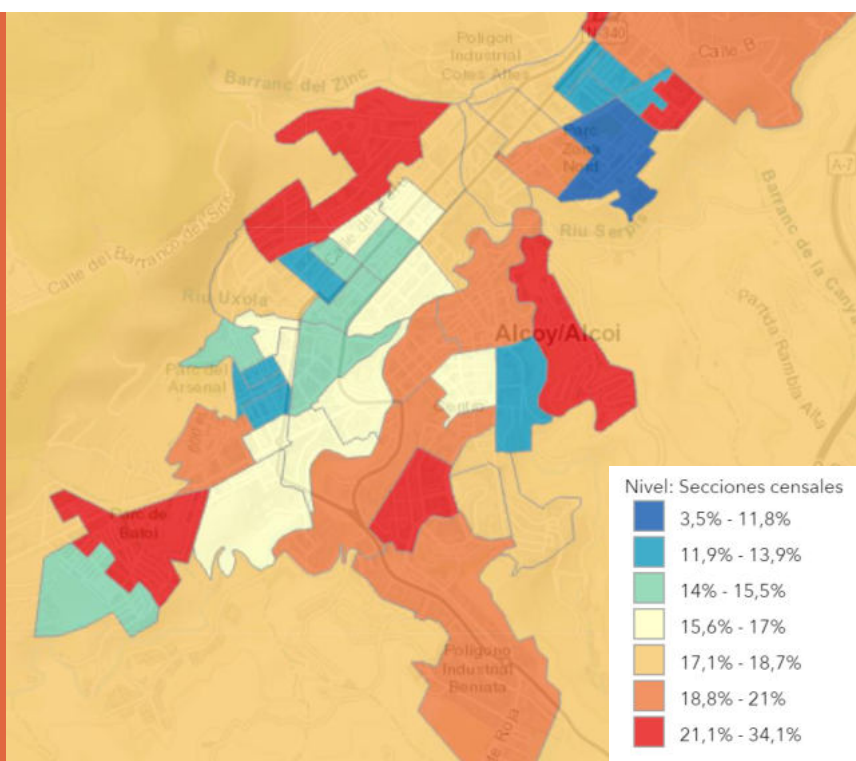
Així, la població major de 64 anys d'Alcoi té major pes en determinats districtes i seccions de la Zona Nord (al sud), però també de Santa Rosa i l'Eixample:

L'índex de dependència també és més elevat a Alcoi que en el conjunt de la comarca, província i regió, i se situa en el 56,1%. Com en altres escales territorials, està experimentant un augment més acusat des de l'any 2009, a conseqüència de la crisi econòmica (per l'emigració de persones joves, entre altres raons), però tendeix a estabilitzar-se i fins i tot reduir-se des de l'any 2017.

Quant a la **població menor d'edat**, aquesta es distribueix principalment al **nord-oest de l'Eixample**, a **Batoi**, a la **Zona Alta** i al **Viaducte**, amb percentatges que oscil·len entre el 21,1% i el 34,1%.

També és **significatiu el nombre de la població jove entre 15 i 24 anys**, i la seua representació en el total és major en comparació amb les dades a escala provincial. Una de les raons de la major representativitat de la població jove dels últims anys es deu a l'edat de les **persones de nacionalitat no espanyola** empadronades a Alcoi. Així destaquen els/les 1.452 joves no espanyols/es entre 12 i 30 anys empadronats/des al municipi (1 de gener de 2020) i que representen el 25,7% de la població total no espanyola, enfront d'un percentatge notablement inferior, del 19,3%, que representa la població jove espanyola respecte del total d'espanyols/es.

La població estrangera també equilibra el pes entre gèneres, en predominar en aquest grup poblacional el nombre de joves dones respecte del de joves homes. També hi ha més dones de nacionalitat estrangera en els districtes 1 i 6 (Zona Centre, el Viaducte i l'Eixample nord).

	1. Zona Centre i Viaducte	2. Zona Alta i Santa Rosa (est)	3. Batoi i Santa Rosa (sud)	4. Santa Rosa (nord)	5. Eixample	6. Eixample (nord-est)	7. Zona Nord (sud)	8. Zona Nord
% Dones estrangeres (respecte de la població total)	6,8%	3,4%	2,3%	4,4%	4,6%	5,8%	4,0%	3,9%
% Població estrangera	15,7%	7,5%	5,1%	9,9%	9,6%	12,5%	8,6%	8,6%
% Població total	8,0%	12,6%	12,3%	14,5%	12,3%	9,5%	13,0%	17,7%

A Alcoi, hi ha un nombre notablement major de residents d'origen **estranger** en els districtes 1 i 6, on representen el **15,7%** i el **12,5%** de la població, i corresponen als barris de la **Zona Centre, el Viaducte i l'Eixample** (nord-est). Els joves estrangers/les joves estrangeres també destaquen notablement en aquests districtes (en el districte 1 representen el 21,4% del total de joves).

	1. Zona Centre i Viaducte	2. Zona Alta i Santa Rosa (est)	3. Batoi i Santa Rosa (sud)	4. Santa Rosa (nord)	5. Eixample	6. Eixample (nord-est)	7. Zona Nord (sud)	8. Zona Nord	Total
Població estrangera 12-30 anys respecte del total de població jove	211 (21,4%)	170 (11,7%)	111 (8,2%)	212 (13,0%)	188 (10,8%)	180 (14,4%)	157 (10,3%)	223 (10,3%)	1452 (12%)
Població estrangera respecte del total de població	766 (15,7%)	575 (7,5%)	381 (5,1%)	878 (9,9%)	720 (9,6%)	721 (12,5%)	679 (8,6%)	925 (8,6%)	5645 (9,3%)

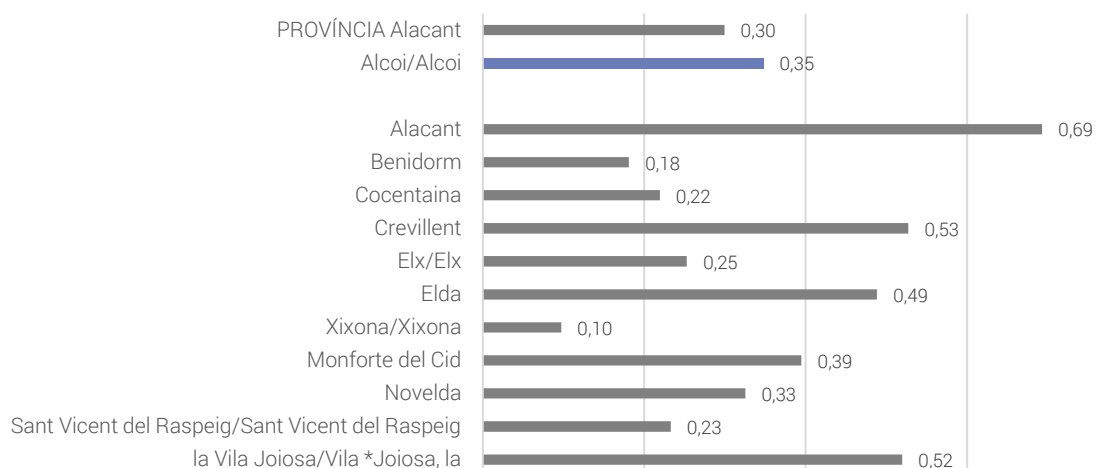
La població infantil (0-11 anys) representa al municipi el 9,3%, mentre que la infantil estrangera és l'11,5%, la qual cosa corrobora com la població estrangera rejoyeneix la piràmide poblacional d'Alcoi. La **població infantil** total es concentra més als districtes 1 i 2 (**Zona Centre i el Viaducte, i la Zona Alta i Santa Rosa est**), mentre que els efectius **infantils de nacionalitat no espanyola** es troba en major percentatge als districtes 8 i 4 (**Zona Nord i Santa Rosa**).

	1. Zona Centre i Viaducte	2. Zona Alta i Santa Rosa (est)	3. Batoi i Santa Rosa (sud)	4. Santa Rosa (nord)	5. Eixample	6. Eixample (nord-est)	7. Zona Nord (sud)	8. Zona Nord	Total
INFANTIL 0-11 ANYS (núm.)	541	828	740	761	594	473	637	1089	5663
INFANTIL ESTRANGERA (núm.)	46	48	48	126	83	70	87	139	647
INFANTIL 0-11 ANYS (%)	11,1%	10,8%	9,9%	8,6%	7,9%	8,2%	8,1%	10,1%	9,3%
INFANTIL ESTRANGERA (%)	6,0%	8,3%	12,6%	14,4%	11,5%	9,7%	12,8%	15,0%	11,5%

En relació amb la població d'ètnia gitana, s'estima que la **presència a Alcoi de població gitana se situa en uns nivells superiors a la mitjana provincial**, la qual supera notablement poblacions de l'entorn com Ibi, Onil, Xixona, Muro d'Alcoi o Cocentaina, i altres més allunyades com Elx, Benidorm o Sant Vicent del Raspeig. Però són nivells inferiors (pes de la població gitana) al que presenten poblacions com

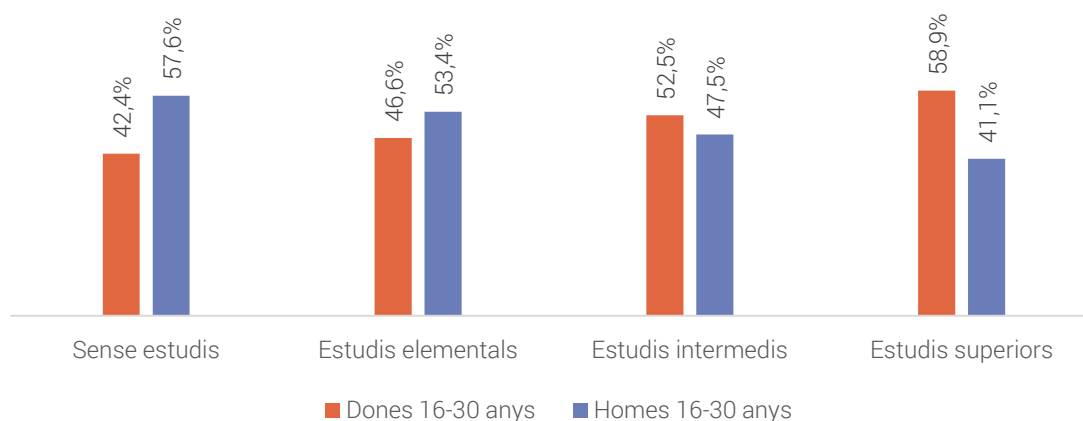
Alacant, Elda o la Vila Joiosa.¹ També s'observa que el nombre d'habitatges els residents dels quals són d'ètnia gitana va augmentar a Alcoi entre els anys 2007 i 2015 (+21,8%).

Habitatges d'Alcoi els residents dels quals són d'ètnia gitana. quocient del nombre d'habitatges els residents dels quals són d'ètnia gitana entre la població total municipal (%)

Si atenem el nivell d'instrucció més alt aconseguit entre la població de 16-30 anys, les dades evidencien que **les dones presenten un nivell formatiu més elevat que els homes**: el 58,9% dels que tenen estudis superiors són dones, per un 41,1% que són homes, i un 57,6% dels que no tenen estudis són homes, i un 42,4% són dones (padró 2020).

Nivell d'estudis de persones empadronades d'Alcoi (%)

¹ Estimació per a l'any 2015, basades en el quocient del nombre d'habitatges els residents dels quals són d'ètnia gitana entre la població total municipal (%). Veure Estudi-Mapa sobre Habitatge i Població Gitana a Espanya 2015 (MINISTERI DE SANITAT, SERVEIS SOCIALS I IGUALTAT)

2.2. MERCAT LABORAL

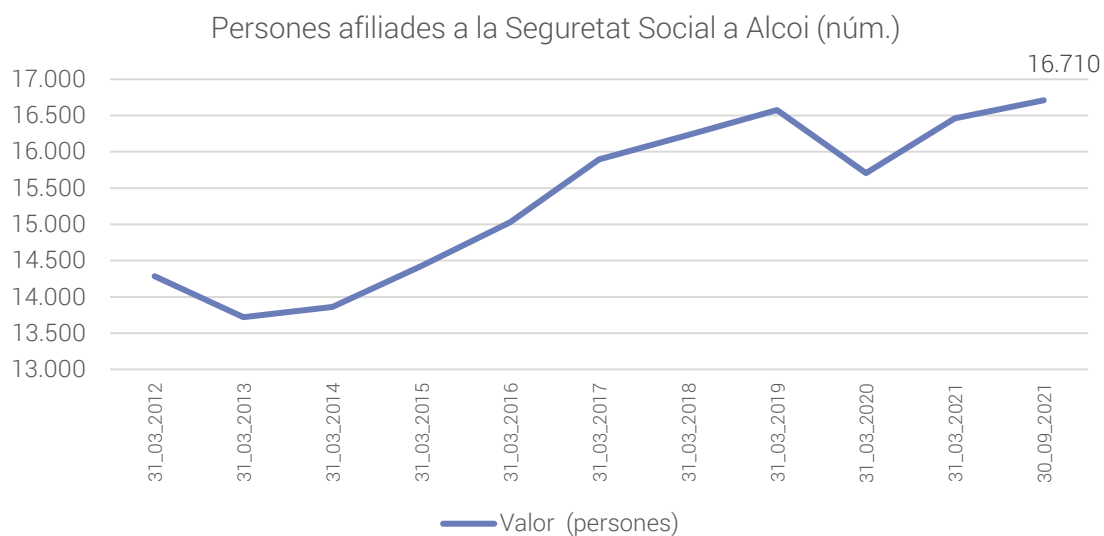
L'economia local d'Alcoi es caracteritza per la seua **significativa activitat industrial**. Amb dades de 2020, disposa quasi de 4.000 empreses que representen gairebé la meitat del total comarcal. La majoria són del sector serveis, com és habitual en poblacions espanyoles de les dimensions d'Alcoi, però en termes relatius destaca el 9,1% constituït per empreses del sector industrial, percentatge superior al que presenta l'escala provincial i autonòmica, encara que no la comarcal.

Dins del sector serveis predominen les de comerç, transport i hostaleria (34,1%), i en termes comparatius amb altres escales territorials, destaquen les dedicades a activitats professionals i tècniques, les d'altres serveis personals, o les d'educació, sanitat i serveis.

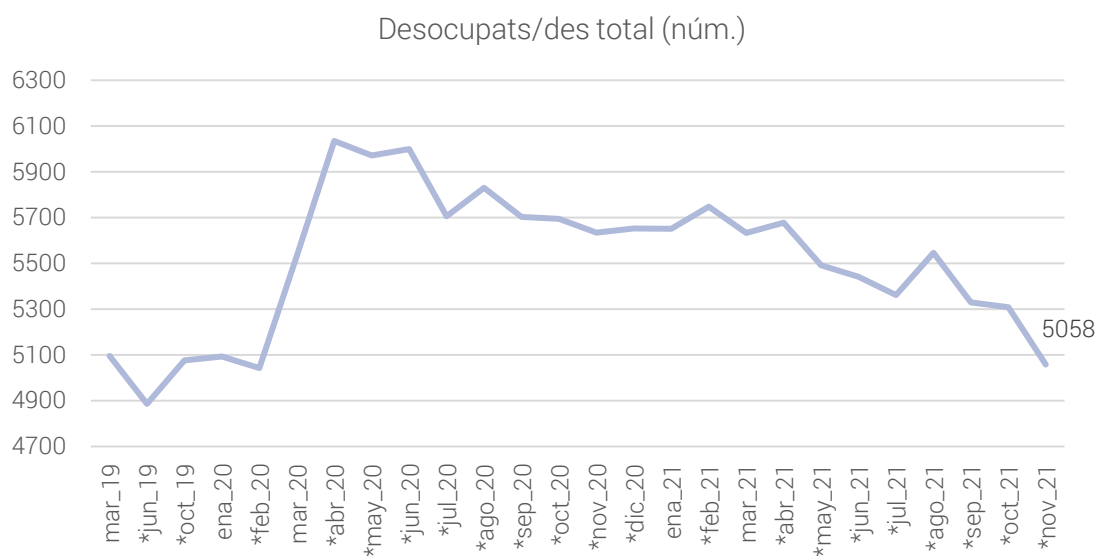
	Alcoi	Comarca	Província	Comunitat
Nombre total d'empreses - 2020 (empreses)	3.927	7.945	145.431	370.645
Empreses en el sector Indústria - 2020 (%)	9,07	15,57	6,94	6,66
Empreses en el sector Construcció - 2020 (%)	11,2	11,3	13,69	12,28
Empreses en el sector Serveis - 2020 (%)	79,73	72,91	79,37	81,06
Empreses en el sector Serveis. Comerç, Transport i Hostaleria - 2020 (%)	34,1	33,74	36,6	36,18
Empreses en el sector Serveis. Informació i Comunicació - 2020 (%)	2,29	1,86	1,57	1,78
Empreses en el sector Serveis. Activitats Financeres i d'Assegurances - 2020 (%)	2,67	2,29	2,11	2,37
Empreses en el sector Serveis. Activitats Immobiliàries - 2020 (%)	5,5	5,08	7,13	6,05
Empreses en el sector Serveis. Activitats Professionals i Tècniques - 2020 (%)	16,58	13,62	16,39	17,42
Empreses en el sector Serveis. Educació, Sanitat i Serveis - 2020 (%)	8,53	7,22	6,97	7,87
Empreses en el sector Serveis. Altres serveis personals - 2020 (%)	10,06	8,71	8,61	9,39

Al setembre de 2021 el municipi té 16.710 **persones afiliades** que signifiquen el 44,2% del total comarcal, i la xifra ja se situa en **nivells superiors a l'inici de la pandèmia**. La majoria s'emmarquen en el Règim General, però en relació a altres escales, destaquen els afiliats autònoms/les afiliades autònomes (22,4% del total de persones afiliades).

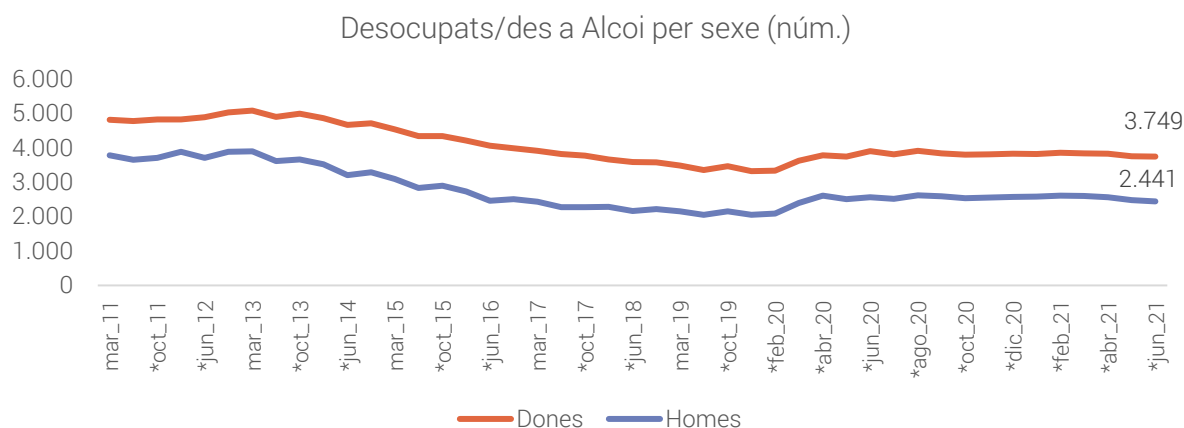
	Municipi	Comarca	Província	Comunitat
Total d'afiliats/des - 30/09/2021 (persones)	16.710	37.764	675.387	1.947.927
Taxa d'afiliació - 30/09/2021 (%)	44,0	53,1	55,6	59,3
Règim General - 30/09/2021 (%)	75,6	78,0	75,5	77,2
Règim General. Sistema Especial Llar - 30/09/2021 (%)	1,6	1,0	1,3	1,5
Règim General. Sistema Especial Agrari - 30/09/2021 (%)	0,4	0,44	2,7	2,5
Règim Especial. Treballadors Autònoms - 30/09/2021 (%)	22,4	20,6	20,2	18,4

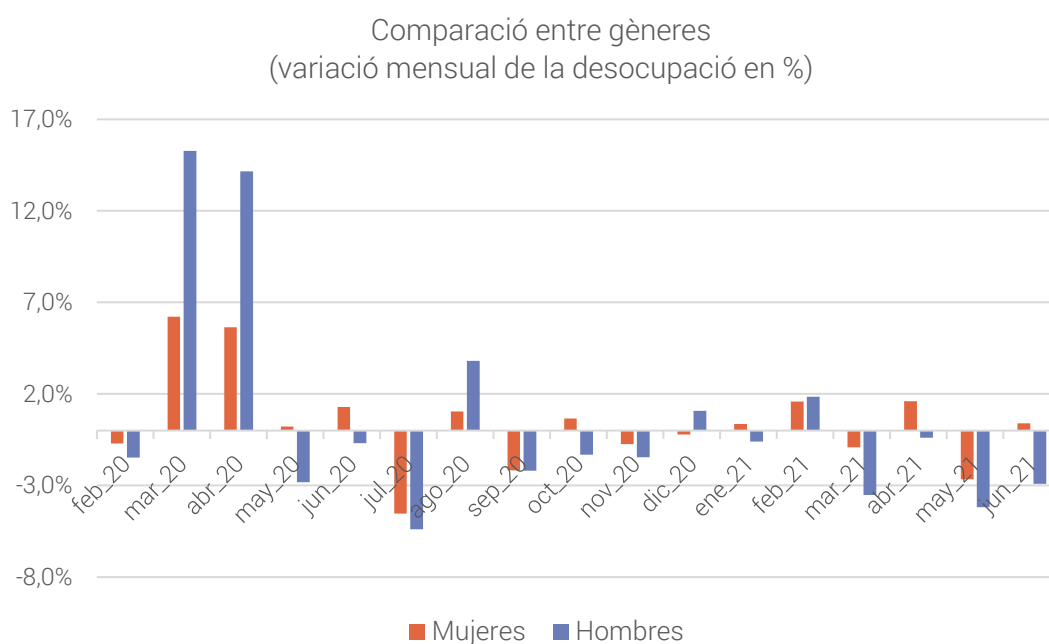
En relació amb les estadístiques de desocupació, al novembre de 2021 hi ha a Alcoi 5.058 persones inscrites com a demandants d'ocupació, xifra que ja se situa en nivells de febrer de 2020, abans de l'inici de la pandèmia.

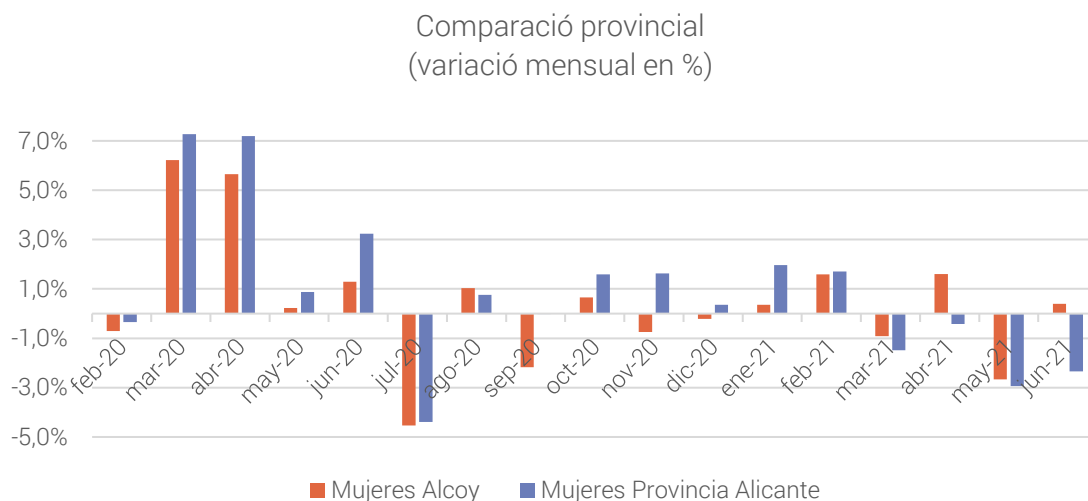
La desocupació registrava un descens gradual a Alcoi des de març de 2013, tant en homes com en dones, fins a mitjan 2019. Al novembre de 2021 hi ha 1.901 desocupats homes a Alcoi, per una xifra molt superior de **dones desocupades, 3.157**. La sèrie temporal també ens permet advertir que la major **desocupació en les dones ja és estructural** per la seua persistència en el temps, i a més s'observa que la distància s'incrementa any rere any entre el nombre d'aturats i d'aturades.

Amb l'inici de la pandèmia per Covid-19, la desocupació ascendeix bruscament amb la parada generalitzada de l'activitat, i s'observa a Alcoi que inicialment afecta més a homes que a dones, amb variacions interanuals a l'entorn del 16% en ells i del 6% en elles. Però també **ha sigut més ràpida a Alcoi la recuperació de l'ocupació en els homes** que en les dones, ja que en el primer dels casos s'han registrat descensos mensuals de l'atur més constants i elevats, durant 2020 i 2021. Aspecte sobre el qual caldria situar l'atenció per a no aguditzar, encara més, la desigual presència d'homes i dones en el mercat laboral.

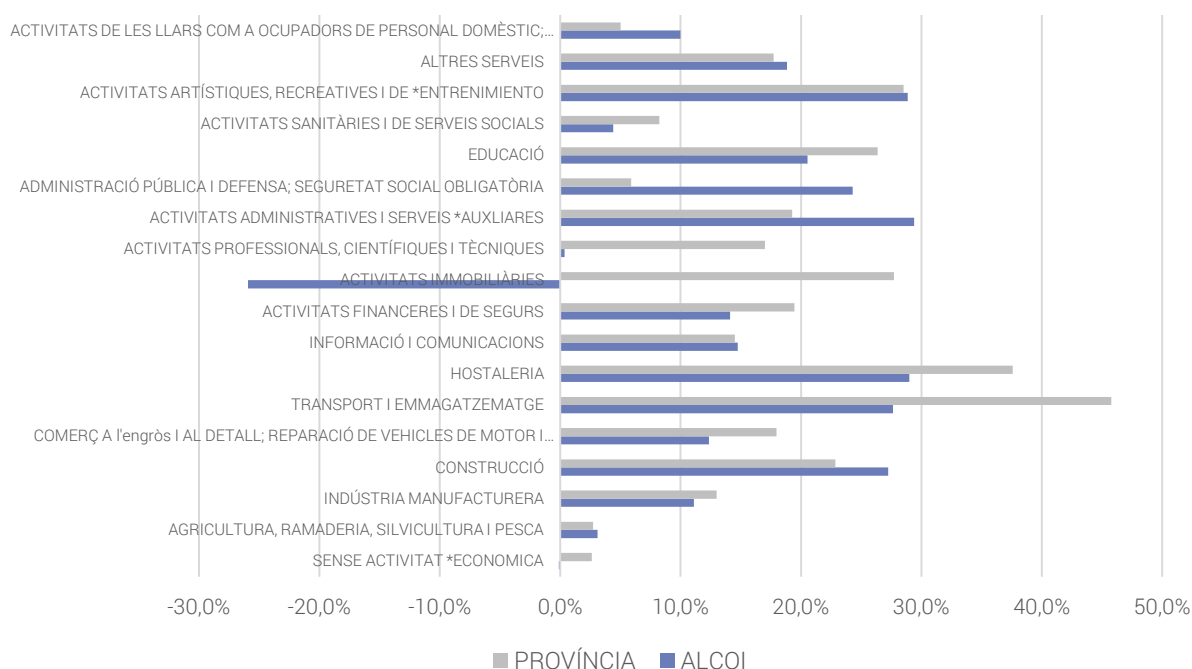

També s'adverteix que l'augment de la **desocupació femenina ha sigut menys intensa a Alcoi que en el conjunt de la província**, més exposada en general per la dependència del sector turístic i dels serveis. Fenomen que s'ha reproduït en els municipis amb una menor diversificació en la seua activitat econòmica. Aquest no ha sigut el cas d'Alcoi.

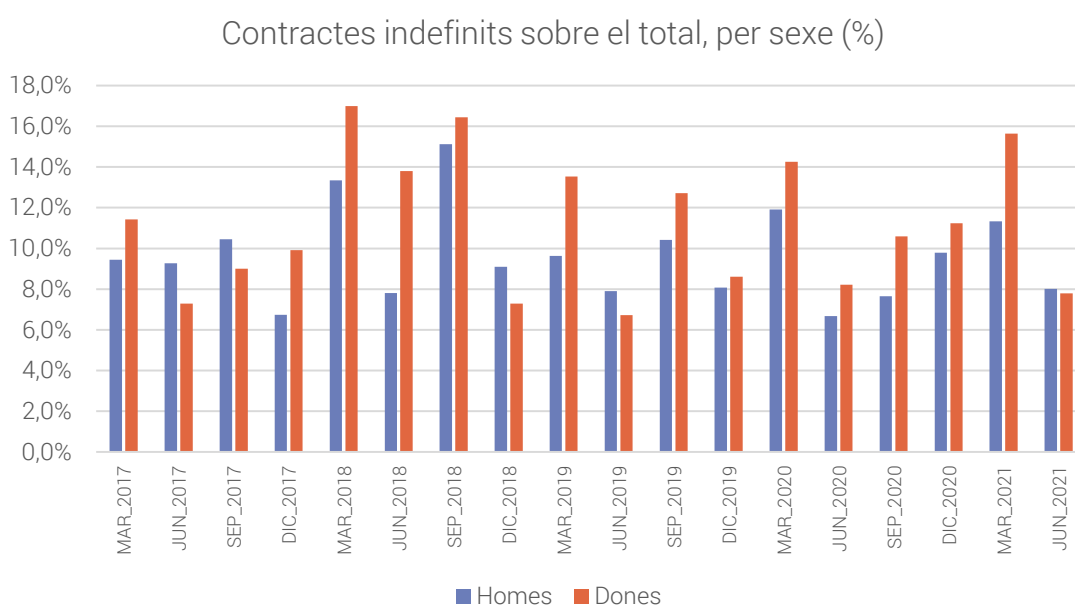
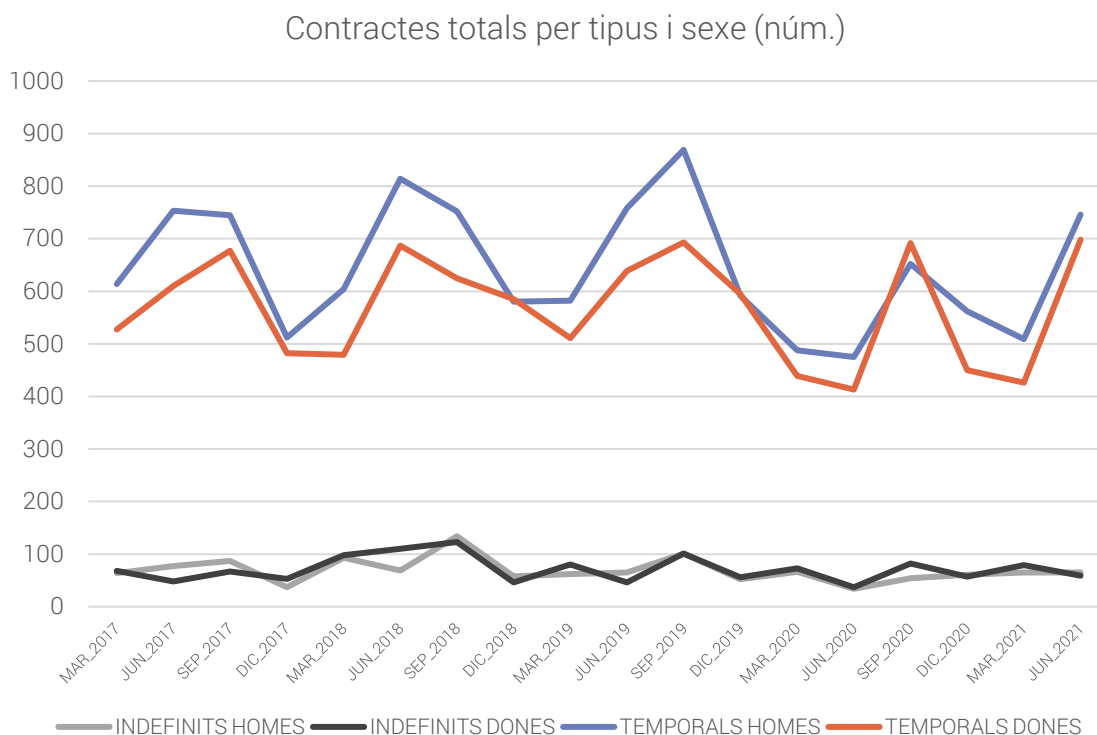
A l'inici de la crisi sanitària, es registren a la província augments de la desocupació (variacions interanuals desestacionalitzades) pròxims o superiors al 40% en activitats com l'hostaleria o el transport, quan a Alcoi eixos augments se situen per davall del 30%.

Fase de CRISI SANITÀRIA. Desocupació (comparació Alcoi i província): % de variació interanual 2020-2019. Acumulat 3 primers mesos de crisi sanitària (març-maig 2020)

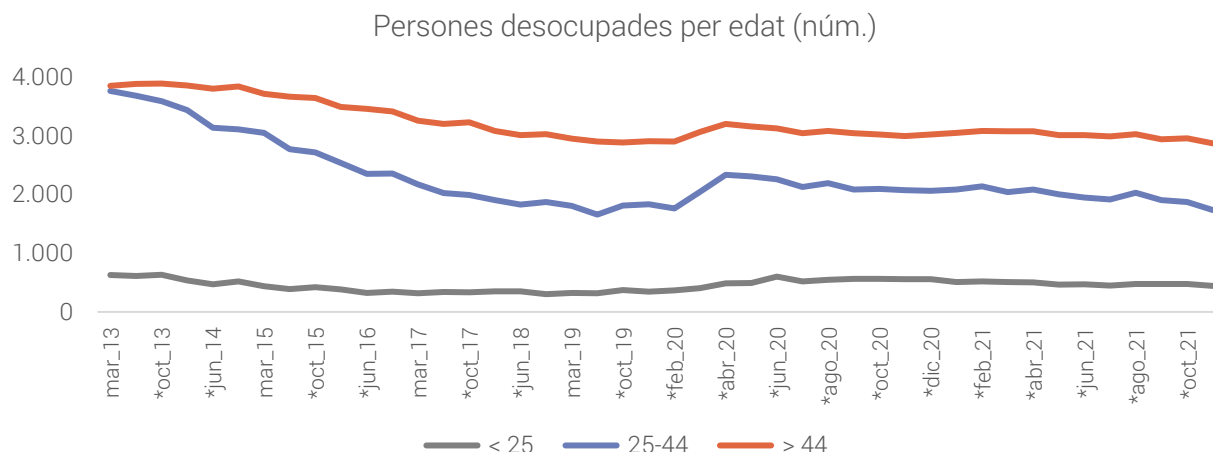

A Alcoi, la contractació temporal és la que més s'ha vist afectada a l'inici de la pandèmia, tant en homes com en dones. Atesa la sèrie temporal que arranca en 2017, **la contractació temporal afecta més a homes que a dones**. O dit d'una altra forma, a Alcoi la taxa de contractació indefinida és, en general, lleugerament més elevada en dones que en homes.

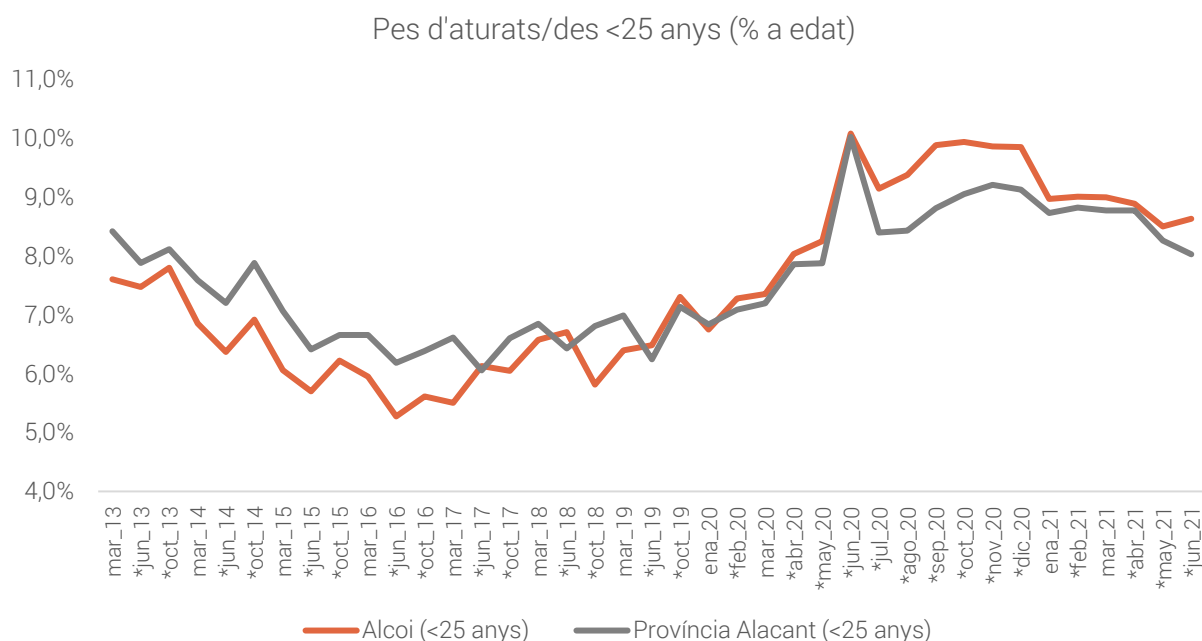
No obstant això, la contractació temporal és la predominant a Alcoi, i aproximadament 1 de cada 10 contractes són temporals.

Per edat, el grup poblacional amb **majors dificultats d'accés al mercat laboral és el de majors de 44 anys**, que presenta xifres de desocupació molt superiors a les que presenten els dos grups restants, des de l'any 2013, fenomen que també és considerat estructural i extrapolable a altres escales territorials.

En relació amb els joves/les joves, els/les 470 desocupats/des **menors de 25 anys representen el 8,6% del total**, mentre que aquest mateix grup de joves desocupats/des representen el 8,0% en el conjunt de la província. És a partir de mitjan 2019 quan la representació de joves aturats/des de <25 anys a Alcoi és lleugerament major que la que representa en el conjunt de la província, i les diferències s'han fet més notables des de l'inici de la pandèmia.

La pandèmia ha tingut un impacte més negatiu en la població jove (<25 anys) que en altres grups poblacionals, especialment durant els primers mesos, però també al llarg de 2020. Així ho posa de manifest l'increment interanual de la desocupació, ja que s'observa que al juny de 2020 hi havia a Alcoi un 90,9% més d'aturats/des joves que al juny de l'any anterior. No obstant això, les dades també mostren que aquest increment de la desocupació entre els/les joves -i entre els dos grups de població restants, va ser **menys acusat que el que va experimentar la província** d'Alacant en el seu conjunt.

Variació interanual de la desocupació (%)

		març_20	juny_20	oct_20
ALCOI	< 25	+24,8%	+90,9%	+52,6%
	25-44	+13,3%	+36,3%	+15,8%
	> 44	+3,9%	+7,6%	+4,7%
PROVÍNCIA	< 25	+12,4%	+113,2%	+56,3%
	25-44	+14,3%	+45,2%	+30,2%
	> 44	+5,2%	+16,1%	+14,4%

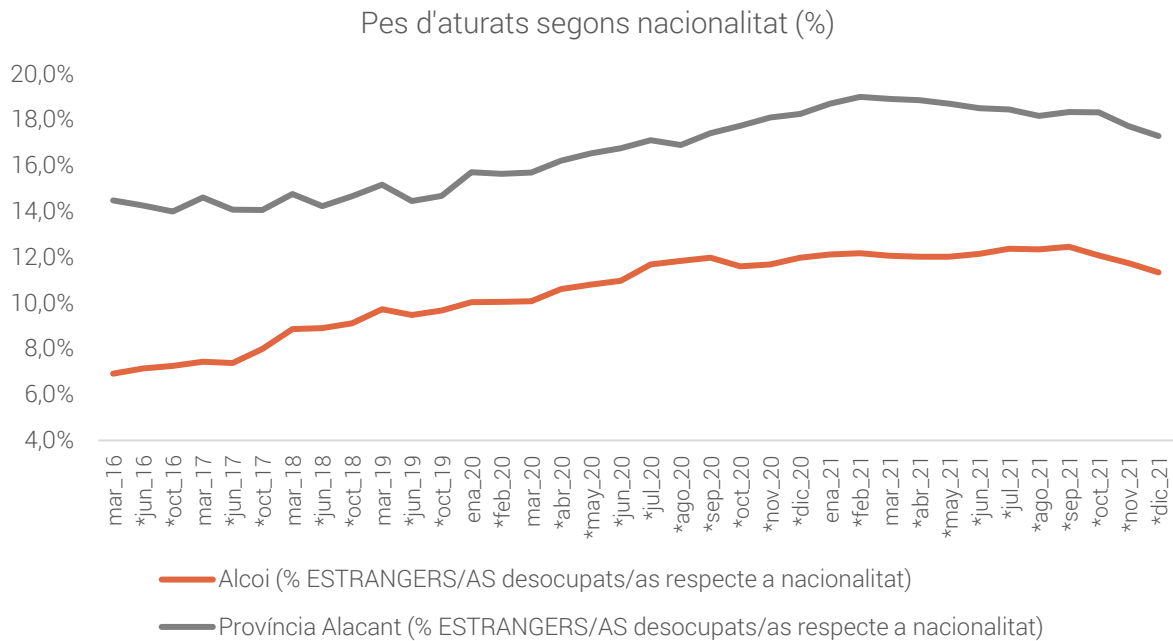
Al juny de 2021 s'aprecia una caiguda notable de la desocupació jove a Alcoi, però és a escala provincial on es distingeix un ritme més constant de contractació entre març i juny, motivada per l'inici de la campanya turística i per una relaxació en les restriccions per la crisi sanitària. També s'aprecia en les dades de contractació, que és major la de joves a escala provincial, com és habitual, a l'inici de l'estiu, per l'activitat turística. No obstant això, les dades també mostren que per al **grup de +44 anys, la recuperació de l'ocupació segueix una evolució més lenta** que en els dos grups d'edat restants.

Variació mensual de la desocupació (%)

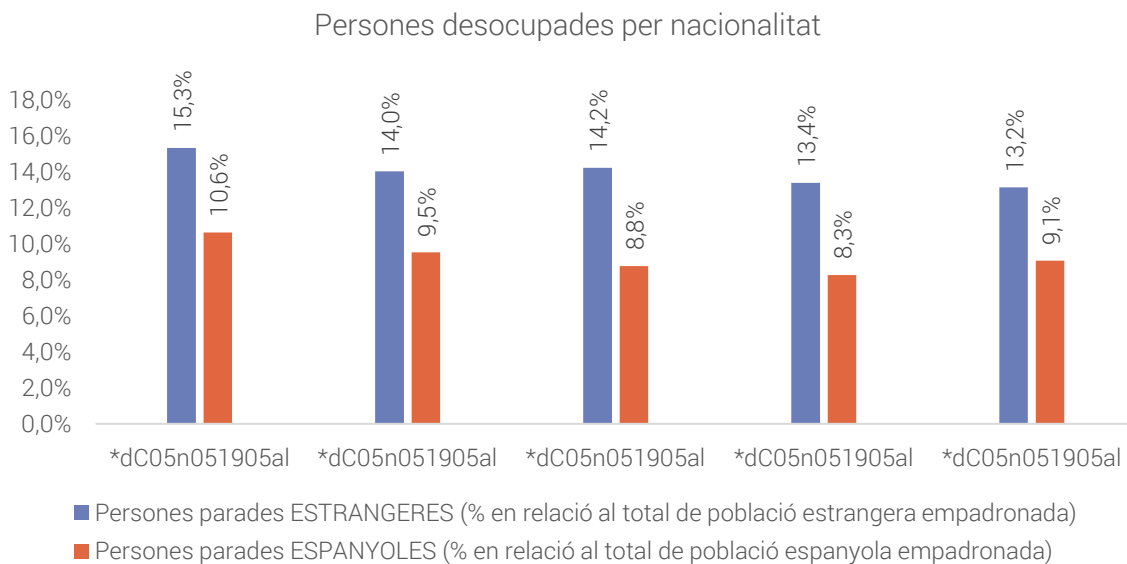
		gen. 21	feb.-21	març-21	abr.-21	maig-21	juny-21
ALCOI	< 25	-9,0%	2,2%	-2,1%	-0,4%	-7,5%	0,6%
	25-44	1,2%	2,4%	-4,5%	2,1%	-3,8%	-2,8%
	> 44	0,8%	1,1%	-0,2%	0,2%	-2,2%	0,1%
PROVÍNCIA	< 25	3,1%	1,6%	-3,5%	-1,5%	-4,8%	-5,3%
	25-44	1,5%	0,8%	-0,9%	0,2%	-1,2%	-1,1%
	> 44	1,8%	1,3%	-2,1%	-0,6%	-3,3%	-3,1%

En relació amb la nacionalitat de les persones desocupades, la majoria són de nacionalitat espanyola, i l'**11,3% estrangera**. Aquest percentatge és notablement inferior al que hi ha a escala provincial, del 17,3%. És a dir, **a Alcoi el pes de la població estrangera desocupada és menor que en el conjunt de la província**.

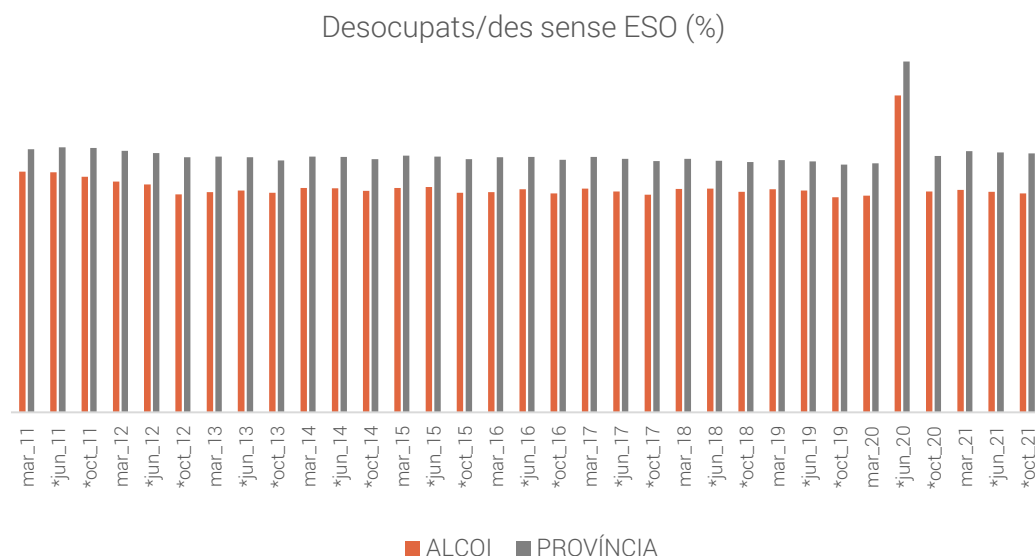
No obstant això, la sèrie temporal de dades també ens permet observar com aquest pes va incrementant-se des de l'any 2016, i com disminueix des de l'inici de la pandèmia. Això és pel fet que en èpoques de bonança es redueix la desocupació d'espanyols/es, i augmenta en èpoques de contracció econòmica, fenomen que no ocorre per al cas de la població estrangera, que encara en períodes d'expansió econòmica, és un col·lectiu que troba majors dificultats per a la seua incorporació estable al mercat laboral.

El gràfic següent mostra, no obstant això, que **és major la desocupació en termes relatius entre la població no-espanyola**: en relació amb la grandària poblacional, és més elevada la proporció de població desocupada estrangera (13,2%) que la de nacionalitat espanyola (9,1%). Aquesta situació no és excepcional, sinó que es repeteix al llarg dels anys. La sèrie temporal també ens mostra que en totes dues escales els percentatges disminueixen entre 2016 i 2020, i només es deu a la recuperació econòmica després de la crisi de 2008 (augmenta la grandària poblacional alhora que disminueix el nombre de persones desocupades).

Quant al nivell formatiu reglat de les **persones desocupades a Alcoi, és majoritari el grup de persones que no han aconseguit l'ESO (a l'entorn del 50%)**. La sèrie temporal ens permet advertir que es tracta d'un fenomen estructural, que s'esdevé des de fa almenys una dècada. També s'aprecia que aquest grup poblacional amb menys estudis reglats té major pes en la desocupació a escala provincial (a l'entorn del 60%). Finalment, s'observa que tant a Alcoi com a la província d'Alacant, aquest grup tendeix amb els anys a tindre menys pes en el conjunt d'aturats/des per edat. Encara que és cert que arran de la pandèmia, s'ha incrementat novament, especialment en el conjunt de la província, més dependent de sectors com l'hostaleria, caracteritzat per la baixa qualificació.

A Alcoi (juny de 2021), **el sector industrial representa el 31,2% de les noves contractacions**, i el 40,3% a la comarca, mentre que en el conjunt de la província o de la Comunitat Valenciana, eixos percentatges són molt inferiors, de l'11,9% i 13,5% respectivament.

	Alcoi	Comarca	Província	CV
Contractació registrada en Agricultura - 30/06/2021 (%)	7,0%	3,4%	8,4%	6,0%
Contractació registrada en Indústria - 30/06/2021 (%)	31,2%	40,3%	11,9%	13,5%
Contractació registrada en Construcció - 30/06/2021 (%)	3,1%	2,9%	5,67%	4,9%
Contractació registrada en Serveis - 30/06/2021 (%)	58,5%	53,3%	73,9%	75,4%

2.3. VULNERABILITAT SOCIOURBANA

Per a una aproximació a la situació dels barris i a les característiques de la seua població, s'ha obtingut informació de l'Atles de la Vulnerabilitat Urbana (Ministeri de Foment, Govern d'Espanya), d'un costat, i de VEUS (Visor d'Espais Urbans Sensibles, Generalitat Valenciana).

2.3.1. VULNERABILITAT URBANA 2001-2011 (ATLES DE LA VULNERABILITAT URBANA)

En considerar el concepte de vulnerabilitat d'un territori es té present, en general, la seua doble dimensió: com a desavantatges estructurals objectius i com a estat psicosocial subjectiu. L'esmentat Atles de la Vulnerabilitat té presents aquestes dimensions i utilitza una sèrie de variables i indicadors per a construir l'Índex de Vulnerabilitat Urbana. Proporciona, així, contingut mesurable al constructe "vulnerabilitat", en la seua faceta sociodemogràfica, socioeconòmica, residencial i subjectiva.

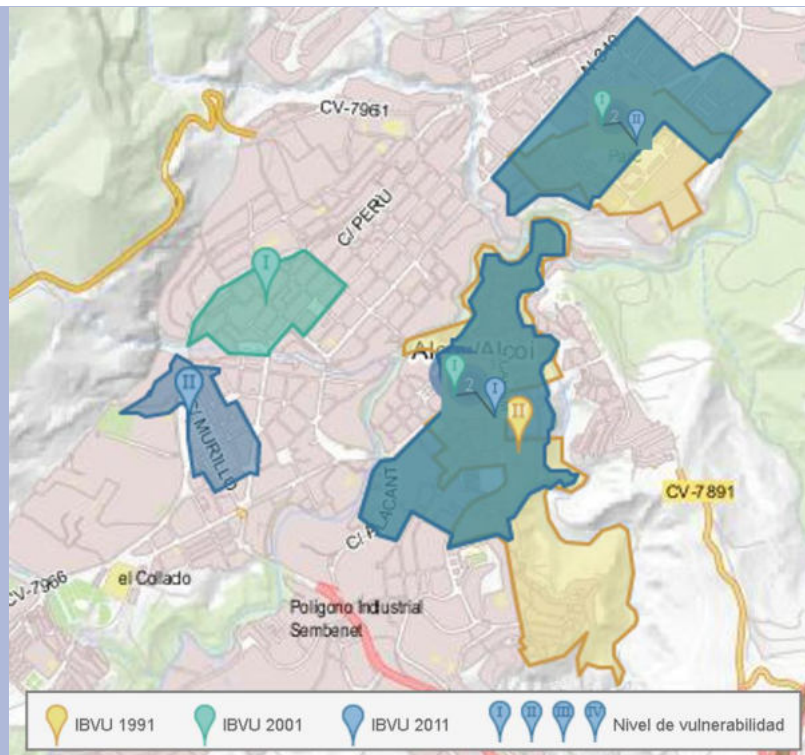
L'escala de l'Índex de Vulnerabilitat oscil·la entre els valors I i IV, corresponents als nivells lleu, mitjà, sever i crític. En aquest informe presentem el citat indicador global per seccions censals d'Alcoi (mapa 19), però pot consultar-se el detall del comportament de les variables i dimensions de manera desagregada en el web del Ministeri de Foment.

TIPUS DE VULNERABILITAT	VARIABLES I DIMENSIONS	INDICADORS
Vulnerabilitat sociodemogràfica.	Envelliment demogràfic. Complexificació de l'estructura de les llars. Elevat creixement de la immigració estrangera provinent de països no desenvolupats.	% de llars unipersonals majors de 64 anys. Índex de sobre-envelliment. Índex de població estrangera en edat infantil. Índex d'estrangeria % de llars monoparentals
Vulnerabilitat socioeconòmica.	Desocupació. Precarietat laboral. Baixos nivells formatius de les classes treballadores.	Taxa de desocupació. Taxa de desocupació juvenil. Taxa d'ocupats eventuais. Taxa de treballadors no qualificats. Taxa de població sense estudis.
Vulnerabilitat residencial.	Infrahabitatge.	% d'habitatges amb una superfície útil menor de 31 metres quadrats. Superfície mitjana de l'habitatge per ocupant. % de persones residents en habitatges sense servei i lavabo. % d'habitatges situats en edificis en mal estat de conservació. % d'habitatges situats en edificis construïts abans de 1951.
Vulnerabilitat subjectiva.	Sorolls exteriors Contaminació o males olors provocades per la indústria, el trànsit Males comunicacions Poques zones verdes (parc, jardins...)	% d'habitatges la persona de referència dels quals considera que el seu habitatge està afectat per sorolls exteriors. % d'habitatges la persona de referència dels quals considera que el seu habitatge està afectat per contaminació o males olors provocades per la indústria, el trànsit. % d'habitatges la persona de referència dels quals considera que el seu lloc de residència té males comunicacions. % d'habitatges la persona de referència dels quals considera

Delinqüència o vandalisme en la zona.	que el seu lloc de residència té poques zones verdes en la seua proximitat (parcs, jardins...). % d'habitats la persona de referència dels quals considera que el seu lloc de residència està afectat per un medi social on la delinqüència i el vandalisme són un problema.
---------------------------------------	--

En els resultats s'observa com cap dels barris d'Alcoi ha superat el nivell II, en els censos de 1991, 2001 i 2011, mantenint-se entre vulnerabilitat "lleu" i "moderada". En termes generals, pot sostenir-se que els nivells de vulnerabilitat urbana s'han incrementat gradualment entre els anys 1991 i 2011, i ha passat de "lleu" a "moderada" en diverses zones, i és més persistent la vulnerabilitat urbana a la Zona Centre, la Zona Alta i al centre de la Zona Nord.

1991	Vulnerabilitat urbana moderada a la Zona Centre, la Zona Alta, zona industrial de la Beneta i al centre-sud de la Zona Nord.
2001	Vulnerabilitat urbana lleu a la Zona Centre (remet del nivell moderat), la Zona Alta, la zona industrial de Sant Benet (emergeix), el centre-oest de Santa Rosa (emergeix) i al centre de la Zona Nord
2011	El nivell de vulnerabilitat urbana es manté lleu, respecte de 2001, a la Zona Centre, la Zona Alta i la zona industrial de Sant Benet. Augmenta a nivell moderat al centre de la Zona Nord, i apareix nivell moderat al sud-oest de Santa Rosa, encara que remet el nivell al centre d'aquest mateix barri.

2.3.2. ESPAIS URBANS SENSIBLES 2019 (VEUS, GV)

Els espais urbans sensibles són les zones urbanes on les dimensions socioeconòmiques, residencials i sociodemogràfiques són notablement menors que la mitjana de la Comunitat Valenciana. Des del punt de vista conceptual, és molt similar a l'Atles de Vulnerabilitat Urbana, encara que difereix en l'operacionalització (algunes variables i ponderacions), i també disposa de dades més actualitzades (2018).

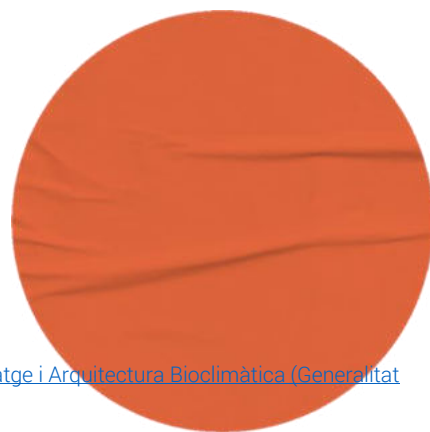
Treballa amb les esmentades tres dimensions, compostes al seu torn per nou variables (tres per a cada dimensió) i quatre factors comuns (indicadors de desigualtat, pobresa i exclusió, despoblament i mortalitat: GINI, AVANT, AROPE i RMEs).²

En concret, aquestes són les dimensions i variables:

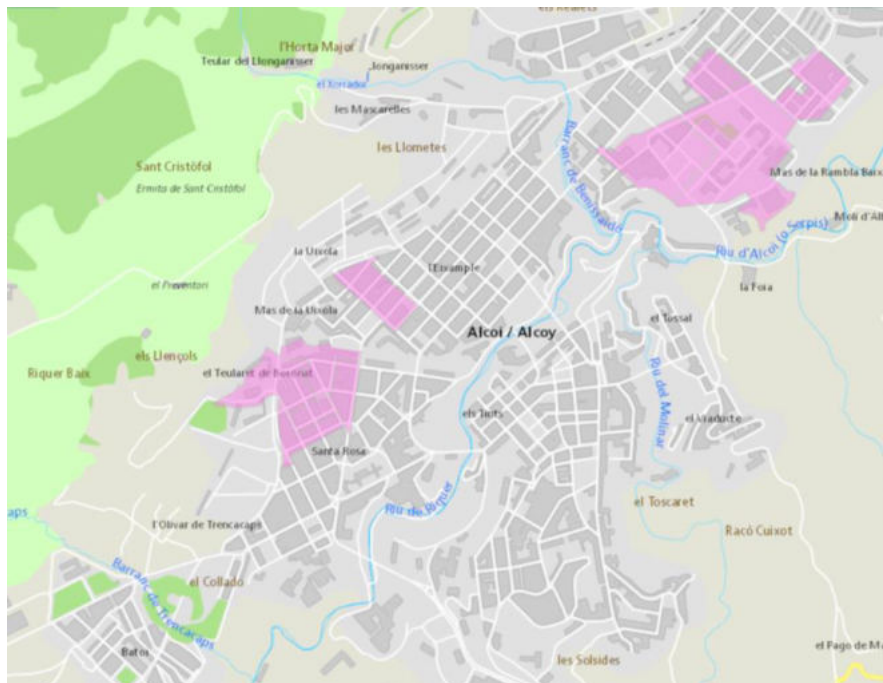
- Dimensió RESIDENCIAL:
 - Superfície mitjana per habitant dels immobles residencials.
 - Accessibilitat.
 - Valor cadastral.
- Dimensió SOCIOECONÒMICA:
 - Població sense estudis.
 - Nivell de renda mitjana 2018.
 - Taxa d'atur registrat estimat amb perspectiva de gènere.
- Dimensió SOCIODEMOGRÀFICA:
 - Índex de dependència amb perspectiva de gènere.
 - Índex de privació.
 - Població immigrant amb perspectiva de gènere.

El primer dels mapes mostra a manera de resum els espais urbans més sensibles de la ciutat d'Alcoi, a través del seu índex sintètic. És a dir, són espais urbans sensibles perquè existeix vulnerabilitat integral o polivulnerabilitat mitjana segons queda definit en el VEUS 2020 i el seu índex de vulnerabilitat > quartil 75.

2. Vegeu la metodologia completa en el web de [Vicepresidència Segona i Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica \(Generalitat Valenciana\)](#)

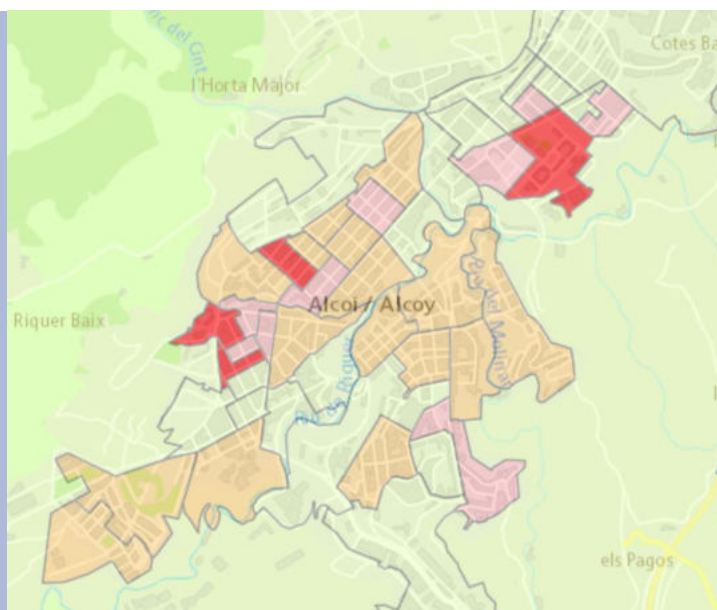
D'acord amb aquesta metodologia, serien tres les zones més sensibles: el sud-oest de la Zona Nord, el nord de Santa Rosa i alguna zona del sud de l'Eixample.

Una aproximació més detallada ens adverteix de les tipologies de vulnerabilitat, tot considerant les dimensions residencial, socioeconòmica i sociodemogràfica:

- Vulnerabilitat Integral: quan en les 3 dimensions se supera el percentil 66.
- Polivulnerabilitat mitjana: quan en 2 dimensions se supera el percentil 66.
- Polivulnerabilitat baixa: quan en 1 dimensió se supera el percentil 66.
- Vulnerabilitat Residual: Si cap índex de vulnerabilitat dimensional està en el seu tercil superior.

Els resultats mostren que serien tres les zones amb polivulnerabilitat integral (4 seccions de la ciutat), i altres pròximes a aquestes amb polivulnerabilitat mitjana (9 seccions).

A continuació es mostra amb major detall els valors dels indicadors per a les dues zones de la ciutat identificades amb vulnerabilitat integral. Els valors indicats entre parèntesis són estandarditzats, per a permetre la seua comparació entre zones.³

S'observa que les seccions amb vulnerabilitat integral es caracteritzen, en primer lloc, per una elevada vulnerabilitat residencial, especialment les situades a l'Eixample (905004) i la Zona Nord (907005). En aquesta última secció també destaca notablement la vulnerabilitat de tipus socioeconòmica i sociodemogràfica, amb valors globals estandarditzats de 53,5 i 54,9, respectivament. La vulnerabilitat de tipus sociodemogràfica també és més aguda en les seccions 904006 i 904004 de Santa Rosa (53,9).

904006 – 904004

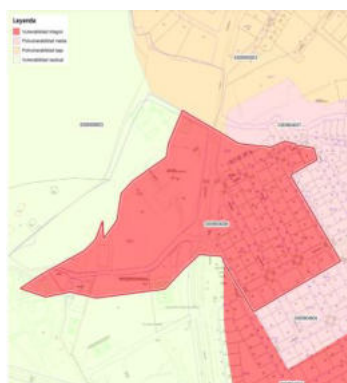
Factores (F)		Variable Normalizada 100 Σp x v/3 Σp	
R	R1	SUPERFICIE MEDIA POR HABITANTE DE LOS INMUEBLES RESIDENCIALES: M2 de la vivienda/ N° de residentes	1,967
	R2	ACCESIBILIDAD: Total de viviendas principales accesibles / Total de viviendas principales	2,063
	R3	VALOR CATASTRAL: Valor medio m2 de uso residencial (€/m2)	1,91
			65,991
DIMENSIÓN RESIDENCIAL			

Factores (F)		Variable Normalizada 100 Σp x v/3 Σp	
F. AROPE + F. GINI	E1	POBLACIÓN SIN ESTUDIOS: (Total de personas 16-64 años y analfabetas + Total de personas 16-64 años sin estudios)/Total Personas (%)	1,675
	E2	NIVEL DE RENTA MEDIO 2018: Nivel de renta calculado por el INE	1,739
	E3	TASA DE PARO REGISTRADO ESTIMADO CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: (Factor A * Paro Registrado de Mujeres + Factor B * Paro Registrado de Hombres)/Población Total 16-64 años	1,804
			44,402
DIMENSIÓN SOCIO ECONÓMICA			

Factores (F)		Variable Normalizada 100 Σp x v/3 Σp	
F. AVANT + F. RMES	D1	ÍNDICE DE DEPENDENCIA CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: (Personas < 16 años + Factor A* Mujeres > 64 años + Factor B* Hombres > 64 años) / Total Personas 16-65 años (%)	2,452
	D2	ÍNDICE DE PRIVACIÓN: El Índice de Privación 2011 de la Sociedad Española de Epidemiología (IP2011) es una medida del grado de privación socioeconómica de la población residente en cada una de las secciones censales del Estado Español en 2011.	1,934
	D3	POBLACIÓN INMIGRANTE CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: (Factor A * Mujeres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) + Factor B * Hombres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) / Total Personas (%)	0,715
			47,149
DIMENSIÓN SOCIO DEMOGRÁFICA			

3. R1, R2, R3, E1, E2, E3, D1, E2, E3: Dades normalitzades amb escala de 0 a 3 (major valor, major vulnerabilitat).
Dades normalitzades (0 a 3) per a F. GINI; F. AROPE; F. RMES (major valor, major vulnerabilitat).
Dades normalitzades (0 a 1) per a F. AVANT (major valor, major vulnerabilitat).

904006 – 904004

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
	R1	SUPERFICIE MEDIA POR HABITANTE DE LOS INMUEBLES RESIDENCIALES: <i>M2 de la vivienda/ N° de residentes</i>	1,967
	R2	ACCESIBILIDAD: <i>Total de viviendas principales accesibles / Total de viviendas principales</i>	2,088
	R3	VALOR CATASTRAL: <i>Valor medio m2 de uso residencial (e/m2)</i>	1,91

66,266

DIMENSIÓN RESIDENCIAL

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
F. AROPE + F. GINI	E1	POBLACIÓN SIN ESTUDIOS: <i>(Total de personas 16-64 años y analfabetas + Total de personas 16-64 años sin estudios)/Total Personas (%)</i>	1,273
	E2	NIVEL DE RENTA MEDIO 2018: <i>Nivel de renta calculado por el INE</i>	2,168
	E3	TASA DE PARO REGISTRADO ESTIMADO CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: <i>(Factor A * Paro Registrado de Mujeres + Factor B * Paro Registrado de Hombres)/Población Total 16-64 años</i>	1,804

45,02

DIMENSIÓN SOCIO ECONÓMICA

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
F. AVANT + F. RMES	D1	ÍNDICE DE DEPENDENCIA CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: <i>(Personas < 16 años + Factor A*Mujeres > 64 años+ Factor B*Hombres > 64 años) /Total Personas 16-65 años (%)</i>	2,221
	D2	ÍNDICE DE PRIVACIÓN: <i>El Índice de Privación 2011 de la Sociedad Española de Epidemiología (IP2011) es una medida del grado de privación socioeconómica de la población residente en cada una de las secciones censales del Estado Español en 2011.</i>	2,169
	D3	POBLACIÓN INMIGRANTE CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: <i>(Factor A * Mujeres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) + Factor B * Hombres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) /Total Personas (%)</i>	1,567

53,857

DIMENSIÓN SOCIO DEMOGRÁFICA

905004

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
R1	SUPERFICIE MEDIA POR HABITANTE DE LOS INMUEBLES RESIDENCIALES: <i>M2 de la vivienda/ N° de residentes</i>	1,864	73,577
	ACCESIBILIDAD: <i>Total de viviendas principales accesibles / Total de viviendas principales</i>	2,809	
	VALOR CATASTRAL: <i>Valor medio m2 de uso residencial (e/m2)</i>	1,949	

DIMENSIÓN RESIDENCIAL

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
F. AROPE + F. GINI	E1 POBLACIÓN SIN ESTUDIOS: <i>(Total de personas 16-64 años y analfabetas + Total de personas 16-64 años sin estudios)/Total Personas (%)</i>	1,608	44,221
	E2 NIVEL DE RENTA MEDIO 2018: <i>Nivel de renta calculado por el INE</i>	2,016	
	E3 TASA DE PARO REGISTRADO ESTIMADO CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: <i>(Factor A * Paro Registrado de Mujeres + Factor B * Paro Registrado de Hombres)/Población Total 16-64 años</i>	1,527	

DIMENSIÓN SOCIO ECONÓMICA

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
F. AVANT + F. RMES	D1 ÍNDICE DE DEPENDENCIA CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: <i>(Personas < 16 años + Factor A*Mujeres > 64 años+ Factor B*Hombres > 64 años) /Total Personas 16-65 años (%)</i>	1,702	50,067
	D2 ÍNDICE DE PRIVACIÓN: <i>El Índice de Privación 2011 de la Sociedad Española de Epidemiología (IP2011) es una medida del grado de privación socioeconómica de la población residente en cada una de las secciones censales del Estado Español en 2011.</i>	2,454	
	D3 POBLACIÓN INMIGRANTE CON PERSPECTIVA DE GÉNERO: <i>(Factor A * Mujeres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) + Factor B * Hombres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) /Total Personas (%)</i>	1,443	

DIMENSIÓN SOCIO DEMOGRÁFICA

907005

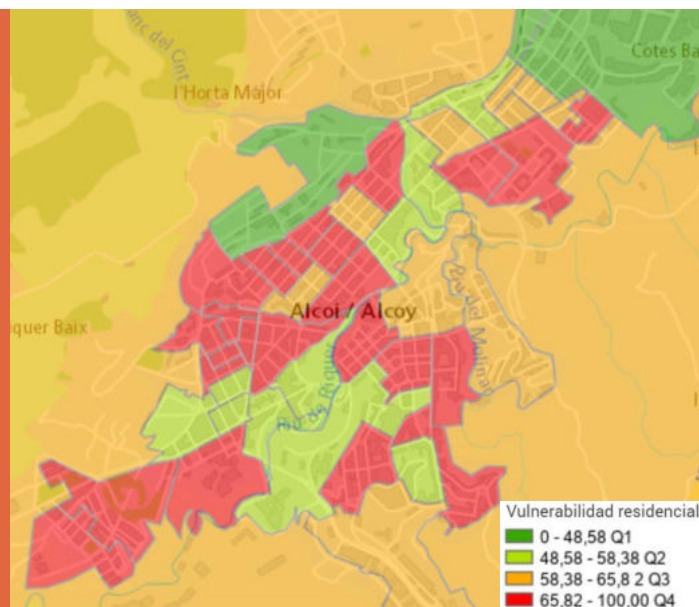
Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
R1	SUPERFICIE MEDIA POR HABITANTE DE LOS INMUEBLES RESIDENCIALES:		
	<i>M2 de la vivienda/ N° de residentes</i>	2,074	74,469
	ACCESIBILIDAD:		
R2	<i>Total de viviendas principales accesibles / Total de viviendas principales</i>	2,694	
R3	VALOR CATASTRAL:		
	<i>Valor medio m2 de uso residencial (e/m2)</i>	1,934	
DIMENSIÓN RESIDENCIAL			

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
F. AROPE + F. GINI	POBLACIÓN SIN ESTUDIOS:		
	<i>(Total de personas 16-64 años y analfabetas + Total de personas 16-64 años sin estudios)/Total Personas (%)</i>	2,212	53,534
	NIVEL DE RENTA MEDIO 2018:		
E2	<i>Nivel de renta calculado por el INE</i>	2,326	
E3	TASA DE PARO REGISTRADO ESTIMADO CON PERSPECTIVA DE GÉNERO:		
	<i>(Factor A * Paro Registrado de Mujeres + Factor B * Paro Registrado de Hombres)/Población Total 16-64 años</i>	1,913	
DIMENSIÓN SOCIO ECONÓMICA			

Factores (F)		Variable Normalizada	100 $\Sigma p \times v/3 \Sigma p$
F. AVANT + F. RMES	ÍNDICE DE DEPENDENCIA CON PERSPECTIVA DE GÉNERO:		
	<i>(Personas < 16 años + Factor A * Mujeres > 64 años + Factor B * Hombres > 64 años) / Total Personas 16-65 años (%)</i>	3	54,897
	ÍNDICE DE PRIVACIÓN:		
D2	<i>El Índice de Privación 2011 de la Sociedad Española de Epidemiología (IP2011) es una medida del grado de privación socioeconómica de la población residente en cada una de las secciones censales del Estado Español en 2011.</i>	2,514	
D3	POBLACIÓN INMIGRANTE CON PERSPECTIVA DE GÉNERO:		
	<i>(Factor A * Mujeres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) + Factor B * Hombres de nacionalidad extranjera que han nacido en Europa no comunitaria, África, América C-S o Caribe, Asia) / Total Personas (%)</i>	0,668	
DIMENSIÓN SOCIO DEMOGRÁFICA			

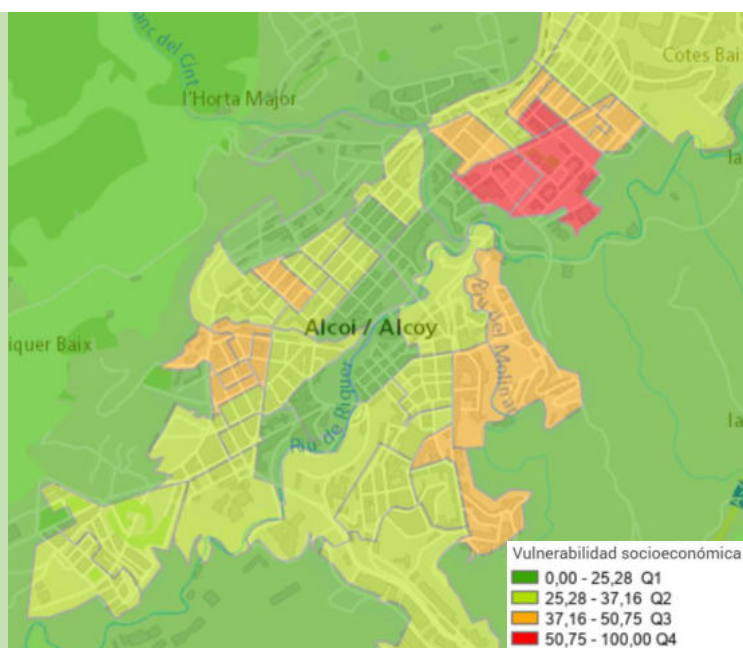
Vulnerabilitat Residencial

Com pot apreciar-se en els resultats, està relativament **estesa en els barris d'Alcoi la vulnerabilitat de tipus residencial**, d'acord amb les variables d'accessibilitat, valor cadastral i superfície mitjana per habitant.

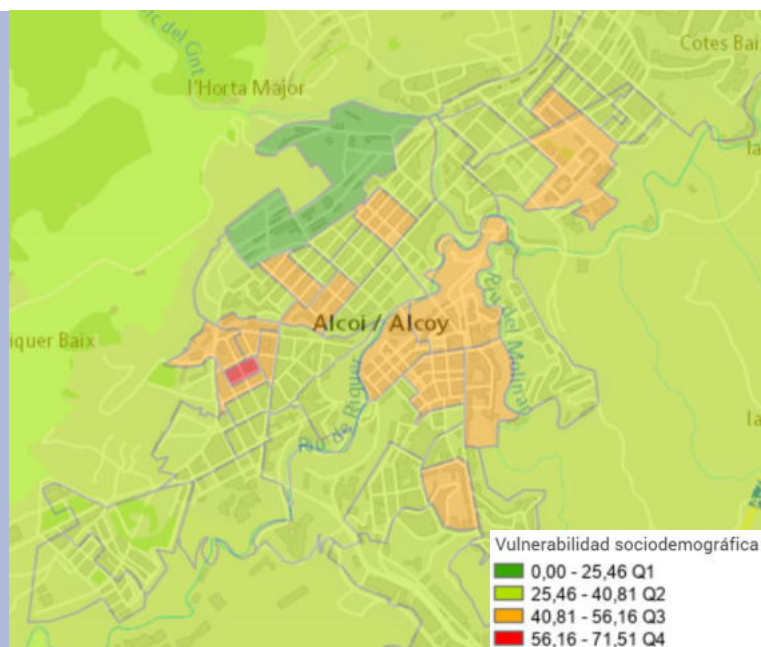
Vulnerabilitat Socioeconòmica

Quant a les variables de nivell de renda mitjà, estudis i taxa d'atur amb perspectiva de gènere, és la part més situada al sud de la **Zona Nord la que pateix major vulnerabilitat socioeconòmica**. En l'apartat següent, en complementar les dades amb altres fonts sobre pobresa i exclusió, s'apreciarà que algunes àrees de la Zona Centre i Alta es troben en nivells similars.

Vulnerabilitat Sociodemogràfica

Atesa la dimensió sociodemogràfica, s'observen zones sensible disseminades a **Santa Rosa**, **l'Eixample** i **la Zona Nord**, i més generalitzada a la **Zona Centre** i **Zona Alta**. Per a això es consideren variables de privació, de població immigrant i de dependència (aquestes dues últimes amb perspectiva de gènere).

2.4. INDICADORS DE POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTAT

Aquest apartat comença mostrant els indicadors de pobresa, exclusió i desigualtat en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per a passar a continuació a analitzar els disponibles a escala comarcal i municipal.

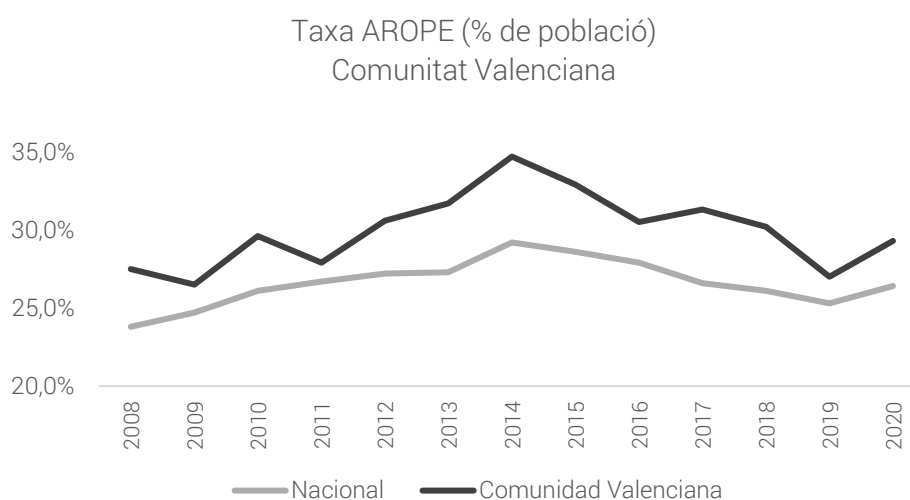
Per a això s'han obtingut els indicadors de GINI, AROPE, privació material o BITH, entre altres disponibles a escales supramunicipals, mentre que a escala municipal interessa atendre els ingressos per unitat de consum per davall de 60% de la mitjana, o també l'indicador de GINI.

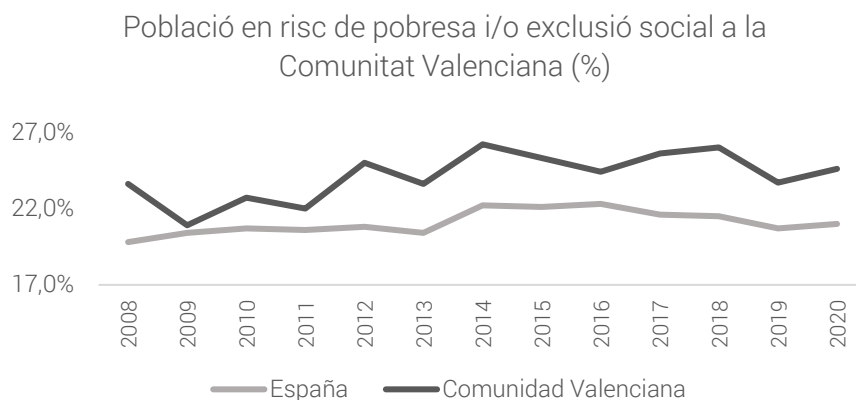
2.4.1. INDICADORS A ESCALA ESTATAL, AUTONÒMICA I COMARCAL

Indicadors regionals i estatals

A continuació es mostren alguns dels indicadors principals de pobresa i exclusió a escala autonòmica i nacional. Són diverses les conclusions rellevants que s'hi poden extraure.

En primer lloc, i com pot observar-se en cadascun d'aquests, **la pobresa i l'exclusió afecta més a la Comunitat Valenciana que al conjunt del país**. Així succeeix en la taxa AROPE, que en 2020 afecta al 29,3% de la població valenciana, mentre que en termes estatals se situa en el 26,4%. D'igual manera es manifesten els indicadors i taxes següents, que situen la Comunitat Valenciana amb diferències percentuals significatives respecte del conjunt de l'estat espanyol: població en risc de pobresa i/o exclusió, taxa de pobresa severa, privació material, etc.

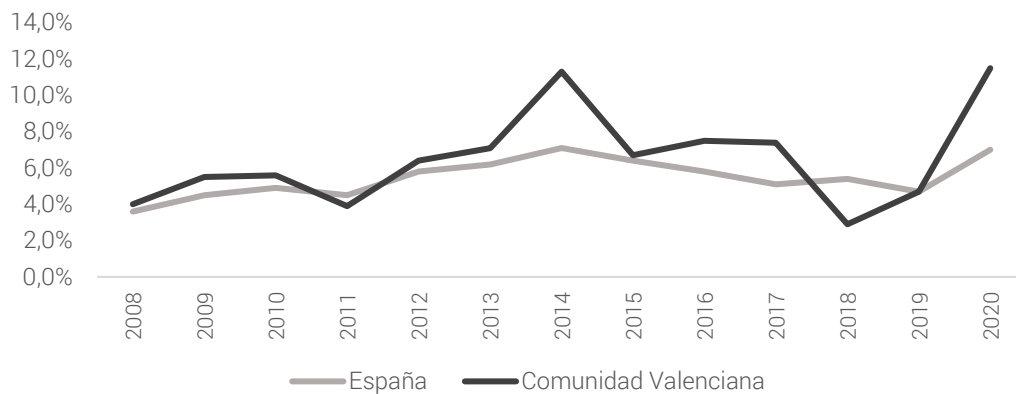
Taxa de pobresa severa	2020
Espanya	9,50%
Comunitat Valenciana	13,40%

En segon lloc, destaca que els indicadors venien mantenint-se estables, i fins i tot disminuint, des de l'any 2014 aproximadament, fins a l'any 2020 en què, arran de la pandèmia, experimenten un ascens molt acusat, especialment a la Comunitat Valenciana. Tant és així que en aquesta regió, l'increment de la **privació material severa (11,5%) fa que se situe en el nivell més alt en comparació amb la resta de comunitats autònomes**, i també de la seua sèrie històrica. A més, també registra la segona taxa més alta de pobresa severa.

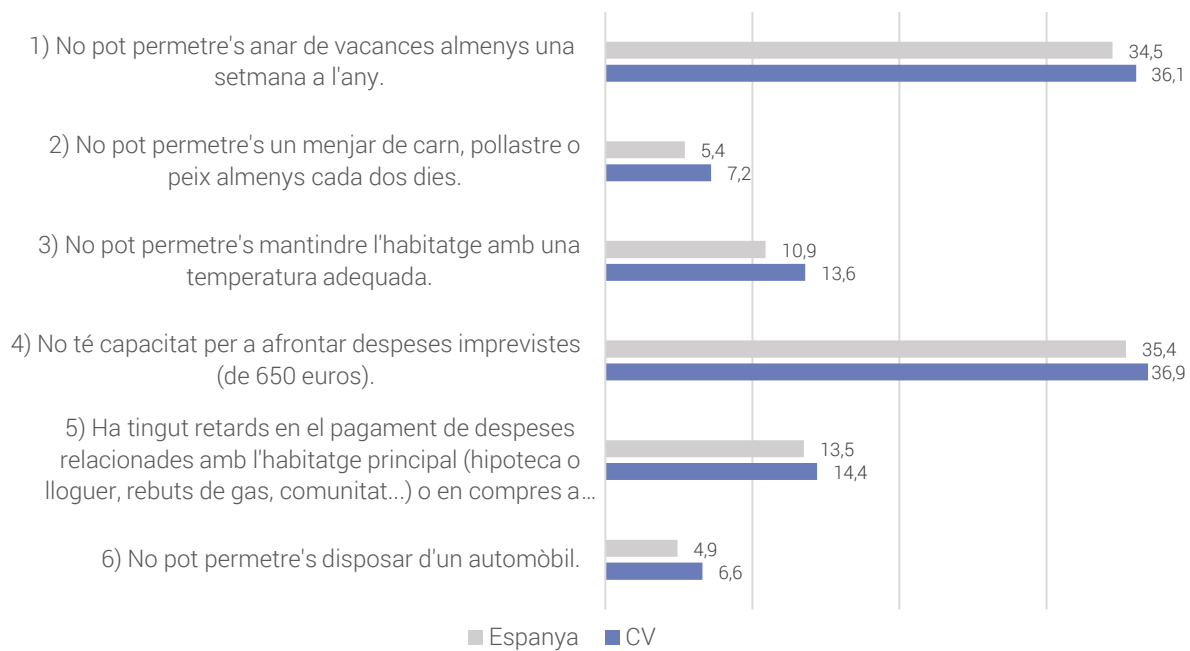
Les sèries temporals també ens permeten advertir que des de 2008, les diferències en punts percentuals entre la Comunitat Valenciana i el conjunt de l'Estat Espanyol s'han anat acreixent. És a dir, els anys en què augmenta la pobresa, sempre resulta més acusada la Comunitat Valenciana, la qual cosa indica la seua major exposició i vulnerabilitat a les contraccions de l'economia que s'han produït entre 2008 i 2020.

Entre els ítems referits a la manca material i a la manca material severa, s'observa que més d'una tercera part de la població no pot permetre's anar de vacances una setmana a l'any, ni capacitat per a afrontar despeses imprevistes.

Població amb Privació Material Severa a la Comunitat Valenciana (%)

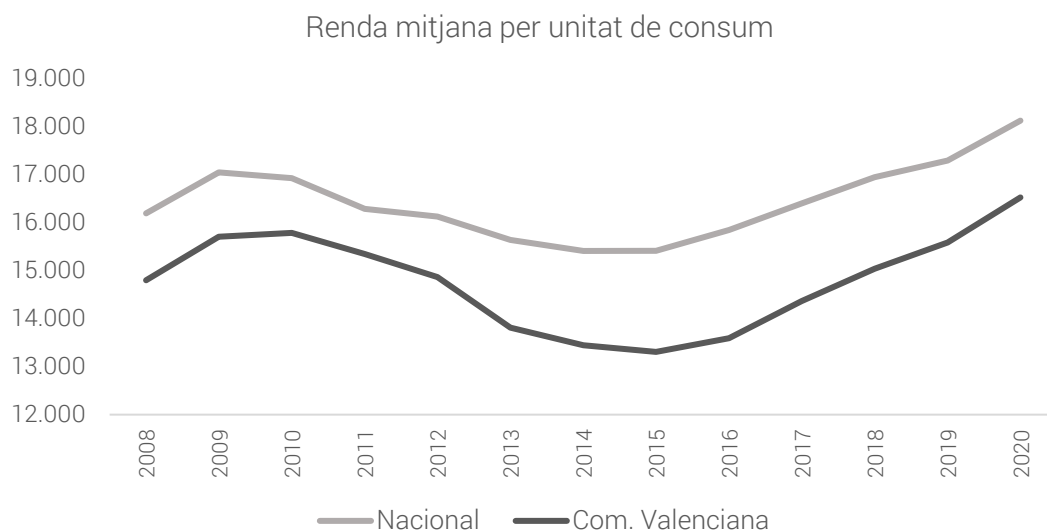

Principals ítems de manca material i de manca material severa

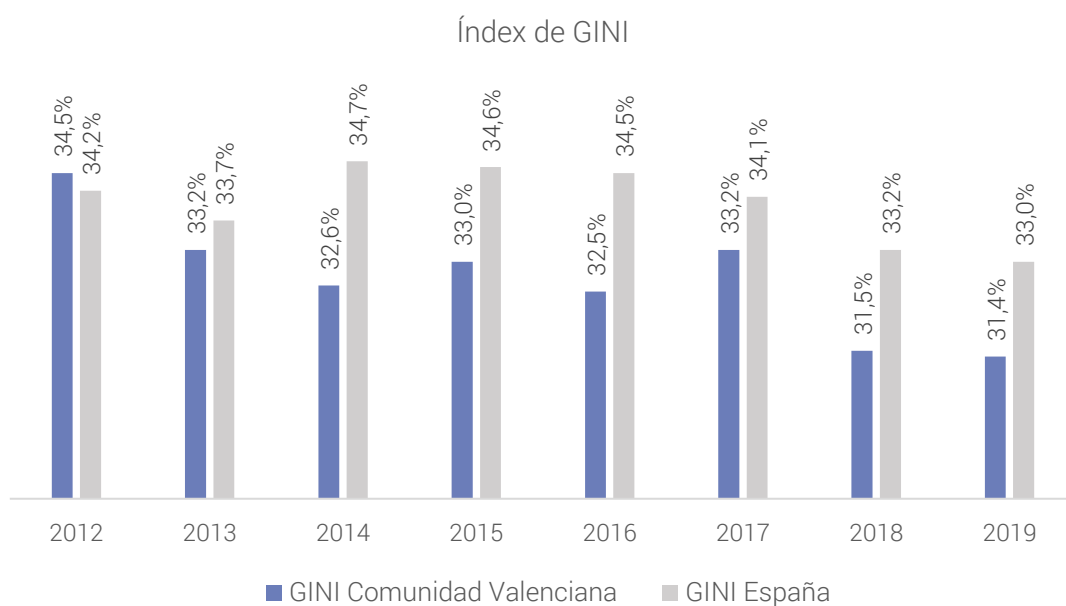
L'indicador BITH es refereix a les persones entre 0 i 60 anys que viuen en llars en les quals es treballa menys del 20% del seu potencial total d'ocupació. Novament s'observa com a la Comunitat Valenciana es manifesta un percentatge major de persones que es troben en aquesta situació (11,3%), en relació amb el conjunt d'Espanya.

Baixa intensitat d'ocupació BITH	2020
Espanya	9,9
Comunitat Valenciana	11,3

L'índex de GINI mostra el nivell de desigualtat d'un territori. La sèrie mostra que **la desigualtat és major en el conjunt del país que a la Comunitat Valenciana**, amb diferències percentuals molt significatives des de l'any 2014. En aquesta regió, a més, hi ha una tendència cap a la disminució de la desigualtat, més clara que la que s'esdevé a escala estatal.

En qualsevol dels casos, les dades mostren com afecten les crisis econòmiques als territoris, i com han sigut més acusades en aquells més dependents del sector turístic, com és el cas de la Comunitat Valenciana per a aquesta última crisi pandèmica, o del sector de la construcció durant la crisi que es va iniciar en 2008. També evidencien les diferents capacitats dels territoris de reposar-se a les adversitats.

Les situacions de pobresa afecten de manera més notable les dones que els homes. Així succeeix en el context de la Comunitat Valenciana, per a l'any 2020, en l'indicador AROPE (32,2% de dones i 26,4% d'homes), en el risc de pobresa i/o exclusió (26,9 en dones i 22,2% en homes), en la privació material severa (12,9% en dones i 10,0% en homes) o en la baixa intensitat de l'ocupació BITH (11,7% en dones i 10,9% en homes).

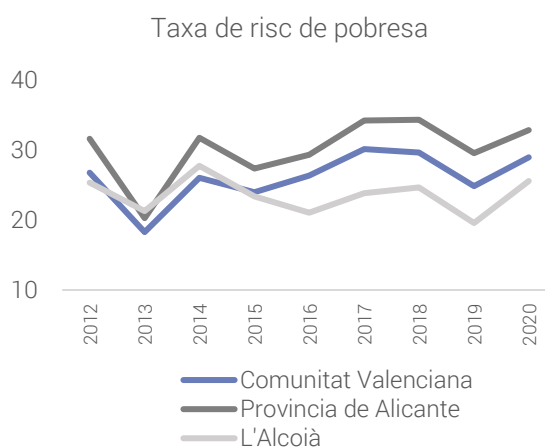
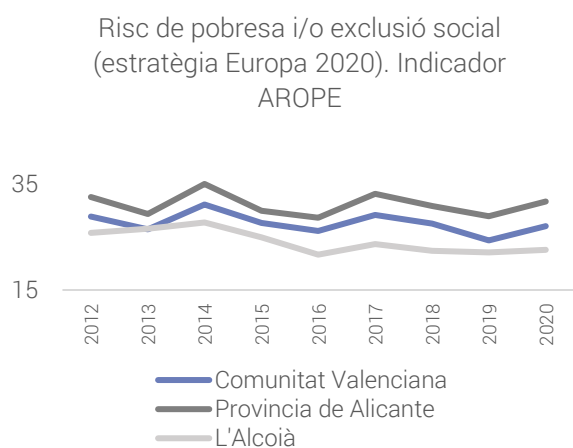
	CV, AROPE 2020	CV, Risc de pobresa i/o exclusió social 2020	CV, Privació Material Severa 2020	CV, Baixa Intensitat d'Ocupació BITH 2020
Homes (%)	652.924 (26,4%)	549.429 (22,2%)	248.139 (10,0%)	205.649 (10,9%)
Dones (%)	823.132 (32,2%)	686.037 (26,9%)	329.765 (12,9%)	214.260 (11,7%)

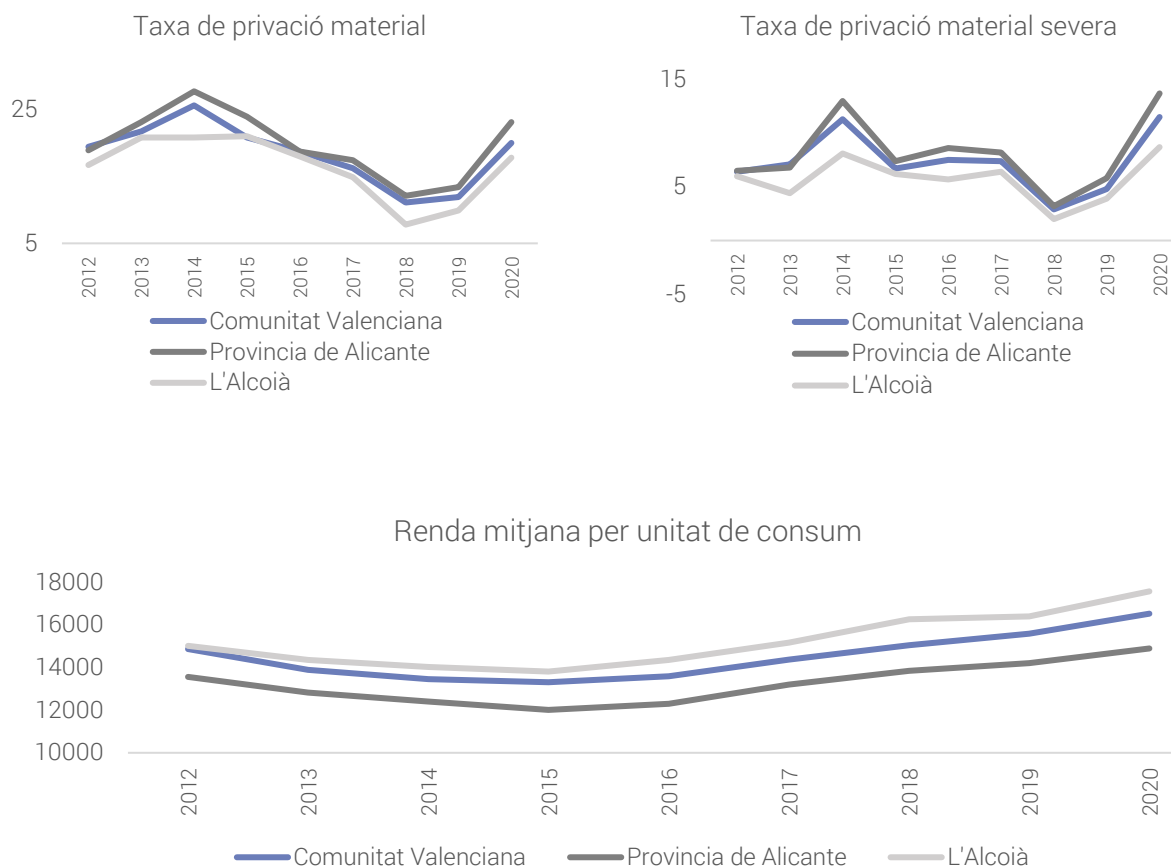
Indicadors regionals, provincials i comarcals

A continuació es mostren dades comparatives entre la Comunitat Valenciana, la província d'Alacant i la comarca de l'Alcoià.

Si fins ara s'havia observat l'existència de pitjors indicadors de pobresa a la Comunitat Valenciana que en el conjunt de l'Estat, ara podem apreciar com els nivells són fins i tot pitjors en el conjunt de la província d'Alacant. I, per contra, s'observa que en general, **la comarca de l'Alcoià presenta menor intensitat en els indicadors de pobresa**, exclusió i privació material.

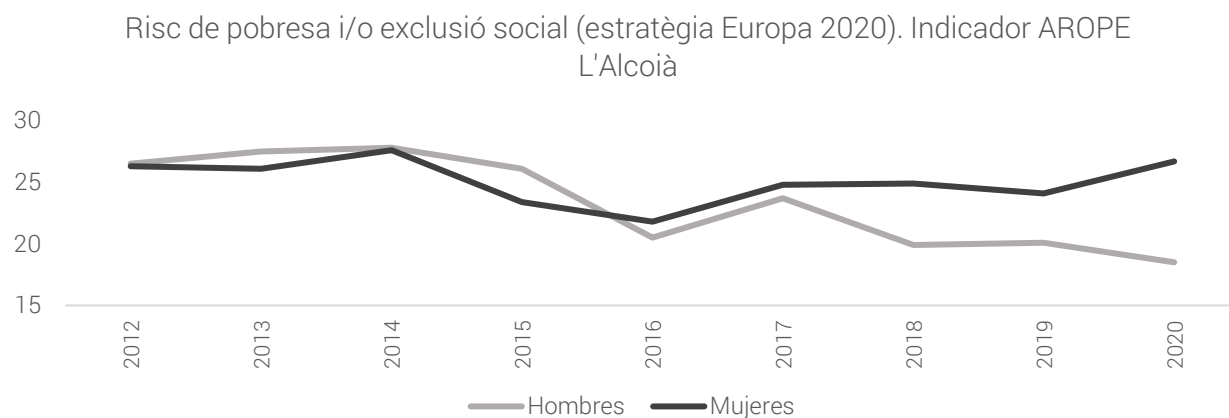
A més, a la comarca és major la renda mitjana per unitat de consum, i aquestes diferències respecte d'altres escales territorials han anat augmentant des de l'any 2012.

En l'escala **comarcal també s'aprecien diferències notables entre gèneres**, ja que la pobresa i l'exclusió afecta més a les dones, amb valors alarmants. En 2020 a l'Alicante, el 26,7% de les dones es troben en risc de pobresa i/o exclusió social (AROPE), per un 18,5% dels homes. Aquests són 8 punts percentuals més. A més, la sèrie temporal ens mostra que, mentre que la taxa disminueix en els homes des de l'any 2017, aquesta experimenta un estancament i fins i tot un augment en les dones, i s'obté com a resultat que **les diferències entre gèneres s'han aguditzat** en els últims anys.

Aquestes diferències entre gèneres també s'han observat en altres indicadors comarcals (taxa de pobresa, privació material, etc.) i a escala autonòmica.

2.4.2. INDICADORS A ESCALA MUNICIPAL I INFRAMUNICIPAL

AROPE I LLINDAR DE POBRESA: ingressos per unitat de consum per davall del 60% de la mitjana.

Segons dades de l'INE per a l'any 2018 (última dada disponible), **a Alcoi hi ha un 21,6% de persones amb ingressos per unitat de consum per davall del 60% de la mitjana, que en termes absoluts representen 12.655 persones** residents al municipi. És el denominat llindar de la pobresa.

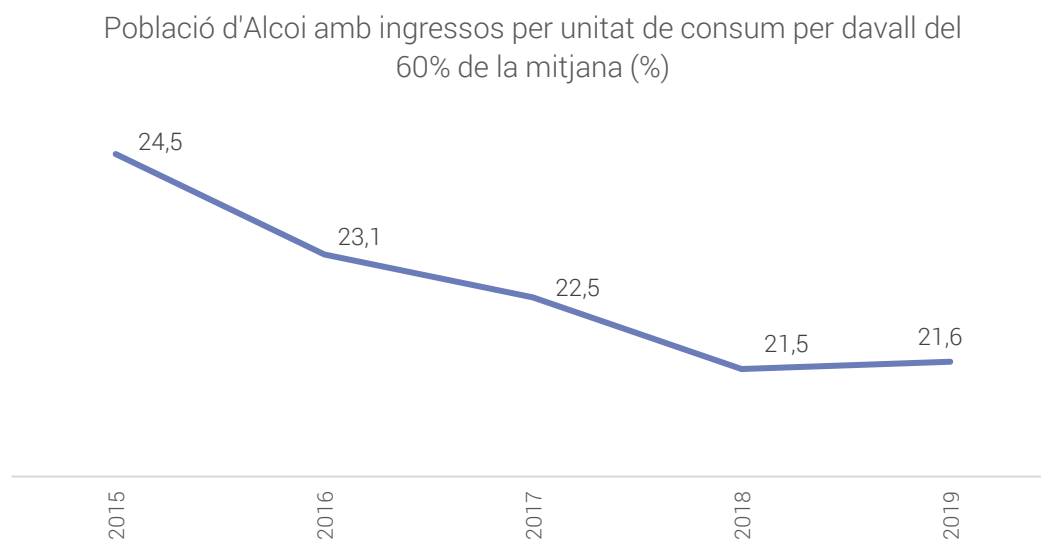
Recordem que en les escales comarcal, provincial i autonòmica, per a eixe mateix any, els indicadors AROPE són del 22,1%, 29,0% i 24,4%, respectivament. No expressen exactament el mateix, perquè el primer dels indicadors (ingressos per davall del 60% de la mitjana) està contingut dins de l'indicador AROPE.⁴ No obstant això, eixe valor és molt aproximat al real, i es pot induir que l'indicador AROPE per al municipi d'Alcoi deu ser més elevat que el percentatge esmentat (el de persones amb ingressos <60% de la mitjana), encara que en tot cas inferior a l'observat a escala provincial i autonòmica. És a dir, **a Alcoi és menys significativa la proporció de població que es troba sota el llindar de la pobresa, en comparació amb la província i la regió.**

Com diem, aquesta dada (persones amb ingressos per davall del 60% de la mitjana) és aproximat de la taxa de població en risc d'exclusió, atés que la població ERPE (persones en risc de pobresa i/o exclusió), o AROPE (sigles en anglés), es defineix com aquell que compleix la condició esmentada (amb ingressos per unitat de consum per davall del 60% de la mitjana) o alguna de les dues següents:

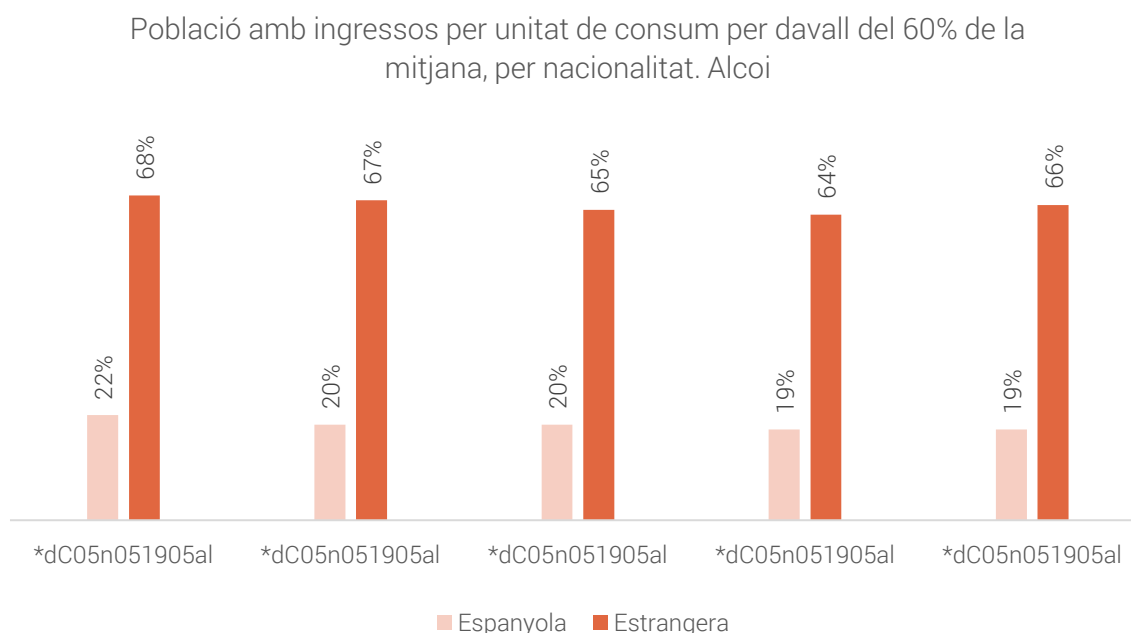
- En manca material severa. La manca material severa és la proporció de la població que viu en llars que manquen almenys quatre conceptes dels nou següents:
 - 1) No pot permetre's anar de vacances almenys una setmana a l'any.
 - 2) No pot permetre's un menjada de carn, pollastre o peix almenys cada dos dies.
 - 3) No pot permetre's mantenir l'habitatge amb una temperatura adequada.
 - 4) No té capacitat per a afrontar despeses imprevistes (de 650 euros).
 - 5) Ha tingut retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal (hipoteca o lloguer, rebuts de gas, comunitat...) o en compres a terminis en els últims 12 mesos.
 - 6) No pot permetre's disposar d'un automòbil.
 - 7) No pot permetre's disposar de telèfon.
 - 8) No pot permetre's disposar d'un televisor.
 - 9) No pot permetre's disposar d'una lavadora.
- Persones que viuen en llars amb molt baixa intensitat de treball. Persones de 0 a 59 anys que viuen en llars en les quals els seus membres en edat de treballar ho van fer menys del 20% del seu potencial total de treball l'any anterior al de l'entrevista (període de referència dels ingressos).

4. AROPE: Persones que viuen amb baixos ingressos (60% de la mitjana de l'ingrés equivalent o per unitat de consum l'any anterior a l'entrevista), i/o persones que pateixen privació material severa (4 dels 9 ítems definits) i/o persones que viuen en llars amb una intensitat d'ocupació molt baixa (per davall del 20% del total del seu potencial de treball l'any anterior a l'entrevista).

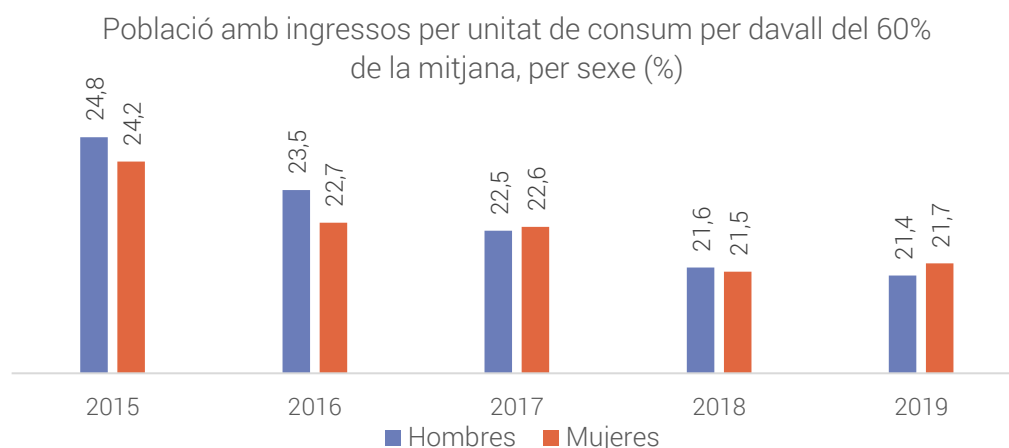
No obstant això, l'indicador d'ingressos per davall del 60% de la mitjana, a Alcoi, ha anat disminuint gradualment entre 2015 i 2019, període caracteritzat per la recuperació econòmica després de la crisi de 2008. Però s'adverteix un repunt l'any 2019, i tal com s'ha vist a escala comarcal, és previsible que també a Alcoi haja augmentat en 2020 i en 2021, principalment a conseqüència de la pandèmia.

No obstant això, en obtenir l'indicador tot distingint per la nacionalitat, aquest arriba a **xifres veritablement preocupants per al cas de les persones de nacionalitat estrangera**. En 2019, el 19% de la població de nacionalitat espanyola comptava amb ingressos per davall del 60% de la mitjana, mentre que aquesta situació afectava al **66% de la població estrangera, xifra que significa 3.725 persones**.

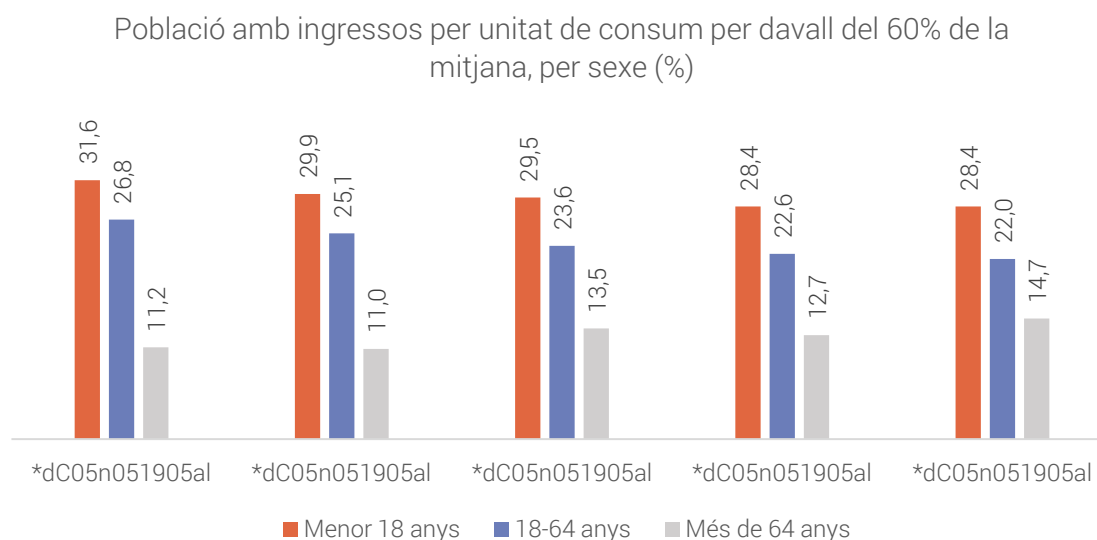
Quant a l'anàlisi per gènere, s'observa com les situacions de vulnerabilitat han afectat de manera similar homes i dones, encara que més a les dones en períodes de contracció econòmica. L'última dada disponible (2019) presenta que **el 21,7% de les dones d'Alcoi es troba amb ingressos per davall del 60% de la mitjana**, quan aquest percentatge és lleugerament inferior en els homes, del 21,4%. En termes absoluts representa **6.560 dones** i 6.230 homes.

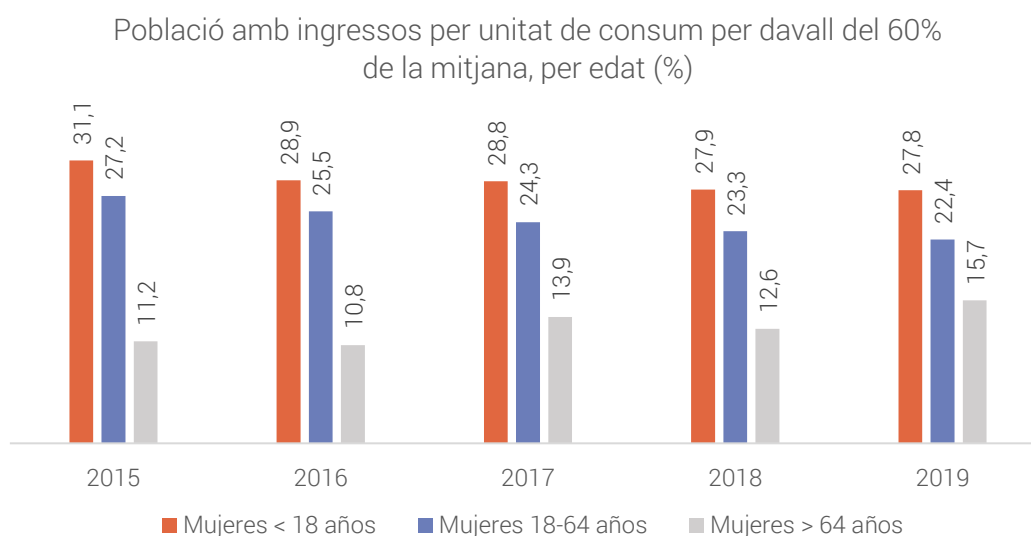
Una aproximació a les dades per grups d'edat, evidencia que el risc d'exclusió (mesurat a través dels ingressos per davall del 60% de la mitjana) afecta de manera més notable la població infantil i adolescent, en qualsevol escala d'anàlisi (com s'ha vist) i també en el context d'Alcoi. En 2019 **afecta al 28,4% de la població menor de 18 anys d'Alcoi, que representa 2.700 persones**.

No obstant això, i encara que el percentatge siga inferior per al grup de **18-64 anys (del 22,0%)**, en ser el grup poblacional més nombrós, també és el que en termes absoluts presenta el major nombre d'efectius sota el llindar de la pobresa, amb **8.325 persones**.

Quant a les **persones majors**, el **14,7%** compta amb ingressos per davall del 60% de la mitjana (**1.970 persones**).

Fins ara s'ha observat que la infància i l'adolescència estan més exposats a situar-se sota el llindar de la pobresa. En el gràfic següent es posa de manifest que, a més, el gènere influeix en aquesta exposició a l'exclusió. Aquesta doble condició, la de ser dona i menor d'edat, fa augmentar les probabilitats de trobar-se sota aquest llindar de la pobresa, especialment en altres escales com la provincial i autonòmica, i en menor mesura en la municipal. No obstant això, en 2019 fins a un **27,8% de les dones menors de 18 anys a Alcoi** tenen ingressos per davall del 60% de la mitjana, i en termes absoluts representen aproximadament **1.370 persones**. Les **dones de 18 a 64 anys en aquesta situació són el 22,4%** en 2019 a Alcoi, que en termes absoluts representa un nombre elevat, **4.140 persones**.

A escala inframunicipal són d'utilitat alguns dels indicadors vistos fins ara, ja que permeten acostar-nos a quantificar la pobresa en les diferents zones de la ciutat, així com a caracteritzar els grups poblacionals que la pateixen. La taula següent presenta, per seccions de la ciutat d'Alcoi, la proporció de població amb ingressos inferiors al 60% de la mitjana.

Les seccions estan ordenades pel nombre absolut de població que es trobava en aquesta situació l'any 2018 (última columna), de manera que les primeres files corresponen a les seccions en les quals hi ha una major quantitat de població exposada a situacions de pobresa o exclusió. També s'han assenyalat en taronja els valors més alts de cada columna, amb la finalitat d'identificar coocurrències de fenòmens en les seccions.

Secció	Població (2018)***	% de població menor de 18 anys (2018)*	Edat mitjana de la població (2018)	% de població de 65 i més anys (2018)*	% de llars unipersonals (2018)**	% de Població amb ingressos per unitat de consum per davall del 60% de la mitjana (2018)*	Núm. Població amb ingressos per unitat de consum per davall del 60% de la mitjana (2018)***
0300907005	1343	11	50,8	36	31	34	457
0300901001	1337	23	39,3	16	40	34	451
0300908001	2017	17	43,3	18	26	22	444
0300907002	2016	18	42,6	19	26	22	444
0300908005	1371	13	47,2	38	28	29	398
0300901003	1251	16	44,9	22	50	31	388
0300902002	2129	22	39,1	13	28	18	383
0300902004	1138	18	42,4	19	36	31	353
0300903003	1466	12	46,9	24	30	24	352
0300906001	1497	14	45,4	22	33	23	344
0300905004	1068	13	47,6	25	37	32	342
0300905003	1509	17	43,5	18	31	22	332
0300904002	1660	14	45,9	23	30	19	315
0300908006	1369	12	46,1	20	35	23	315
0300901006	1137	21	39,3	11	32	27	307
0300903005	1077	22	39,7	16	28	28	302
0300904003	1093	16	46,4	25	31	27	295
0300902007	1472	18	44	23	29	20	294
0300904006	1001	14	46,8	28	33	28	280
0300905002	1044	15	45,5	23	38	26	271
0300908007	1671	19	41,5	16	20	16	267
0300903002	1405	16	45,3	24	23	19	267
0300907003	1140	21	42,6	19	23	23	262
0300902003	1116	19	41,7	18	44	23	257
0300905005	1046	14	44,8	20	27	24	251
0300906004	1166	18	42,6	17	28	21	245
0300907008	996	23	40,3	17	30	24	239
0300908002	1524	27	35	11	22	15	229
0300904007	854	17	45	25	32	26	222
0300903006	753	15	44,8	20	38	29	218
0300902001	890	19	41,6	16	28	24	214
0300903001	1064	16	45,4	21	33	20	213
0300902005	729	13	47,1	25	50	29	211
0300906003	1102	16	46,4	26	35	19	209
0300904004	1158	13	47,8	29	29	18	208
0300908003	1585	18	43,1	19	22	13	206
0300905001	1283	17	44,8	22	29	16	205
0300907007	979	13	46,9	24	31	20	196
0300906002	955	16	44,6	22	35	20	191
0300903004	1573	19	41,5	19	22	12	189
0300904005	680	14	50	35	33	26	177
0300904008	1308	16	44,9	22	22	12	157
0300907001	1203	17	45,2	22	20	13	156
0300904001	782	17	43,5	19	25	17	133
0300908004	740	13	46,3	24	23	17	126
0300906005	779	18	43,7	21	35	16	125
0300905006	1310	24	36,9	6	11	9	118
0300901004	752	21	42,4	21	34	13	98

* Selecció de +25%

** Selecció de +35%

*** Selecció de valors superiors a la mitjana

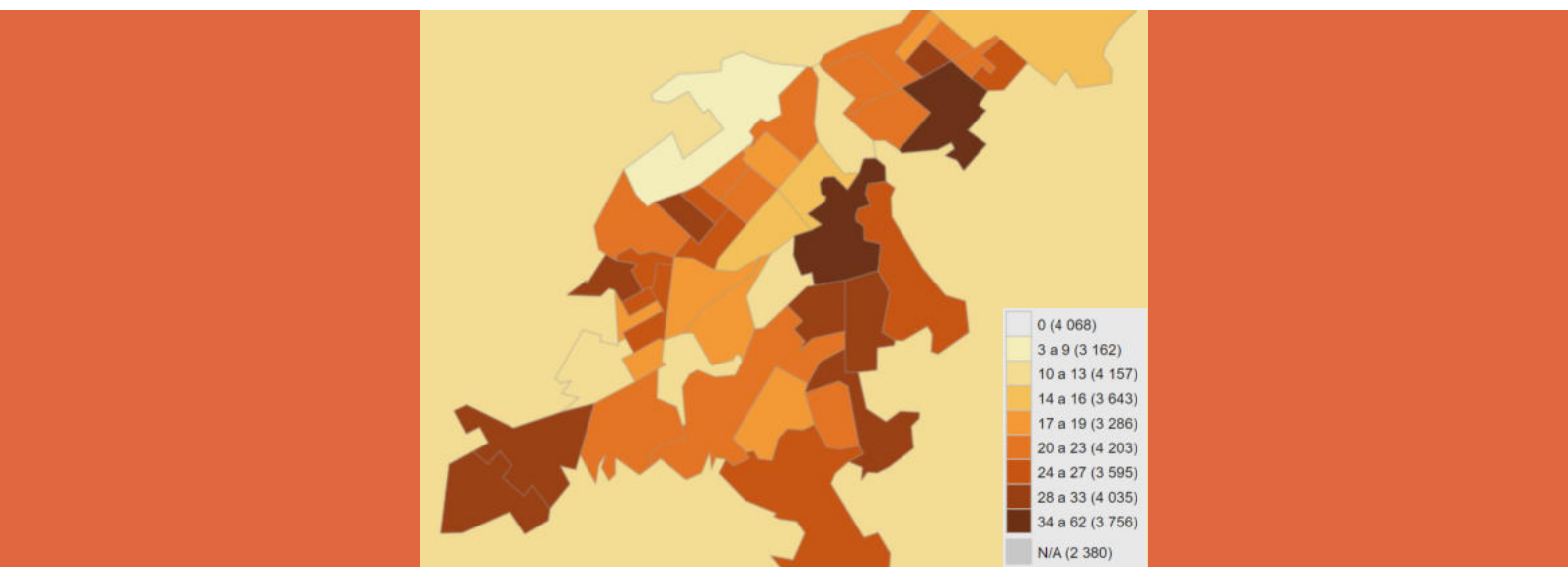
A continuació es llisten les 10 seccions amb un major nombre d'efectius poblacionals en el llindar de la pobresa (en termes absoluts). Com ja s'observava en apartats anteriors, algunes seccions de la **Zona Nord** es mostren ací com les més vulnerables, però aquesta anàlisi també ens permet advertir que la població de la **Zona Centre i Alta** també es troba molt exposada a situacions de pobresa i vulnerabilitat.

- 0300907005: Zona Nord (sud-est)
- 0300901001: Zona Centre (nord-oest)
- 0300908001: Zona Nord (nord-oest)
- 0300907002: Zona Nord (est)
- 0300908005: Zona Nord (nord)
- 0300901003: Zona Centre (sud-est)
- 0300902002: Zona Alta (oest)
- 0300902004: Zona Alta (oest)
- 0300903003: Santa Rosa (oest)
- 0300906001: Zona Centre i Zona Alta

Cinc d'aqueixes seccions, a més, presenten peculiaritats que els fan ser més vulnerables, per la concentració que es dona de població amb baixos ingressos, per la desigualtat que alberga, a més de per l'edat de la població, etc. Dues de les seccions se situen a la **Zona Centre**, dues a la **Zona Alta**, i unes altres dues seccions a la **Zona Nord**. Totes aquestes **sumen un total de població en el llindar de la pobresa de 2.047 persones**, és a dir, població els ingressos de la qual se situen per davall del 60% de la mitjana, i que, a més, són seccions que destaquen per aglutinar més població menor d'edat o major de 65 anys. Són les 5 zones següents:

- 0300907005 - Zona Nord (sud-est): Molt poblada, població major, concentració de població amb baixos ingressos.
- 0300901001 - Zona Centre (nord-oest): Molt poblada, població menor d'edat, llars unipersonals, concentració de població amb baixos ingressos, elevat índex de desigualtat.
- 0300908005 - Zona Nord (nord): Molt poblada, població major, concentració de població amb baixos ingressos.
- 0300901003 - Zona Centre (sud-est): Molt poblada, llars unipersonals, concentració de població amb baixos ingressos, elevat índex de desigualtat.
- 0300902002 - Zona Alta (oest): Molt poblada, població menor d'edat, concentració de població amb baixos ingressos.

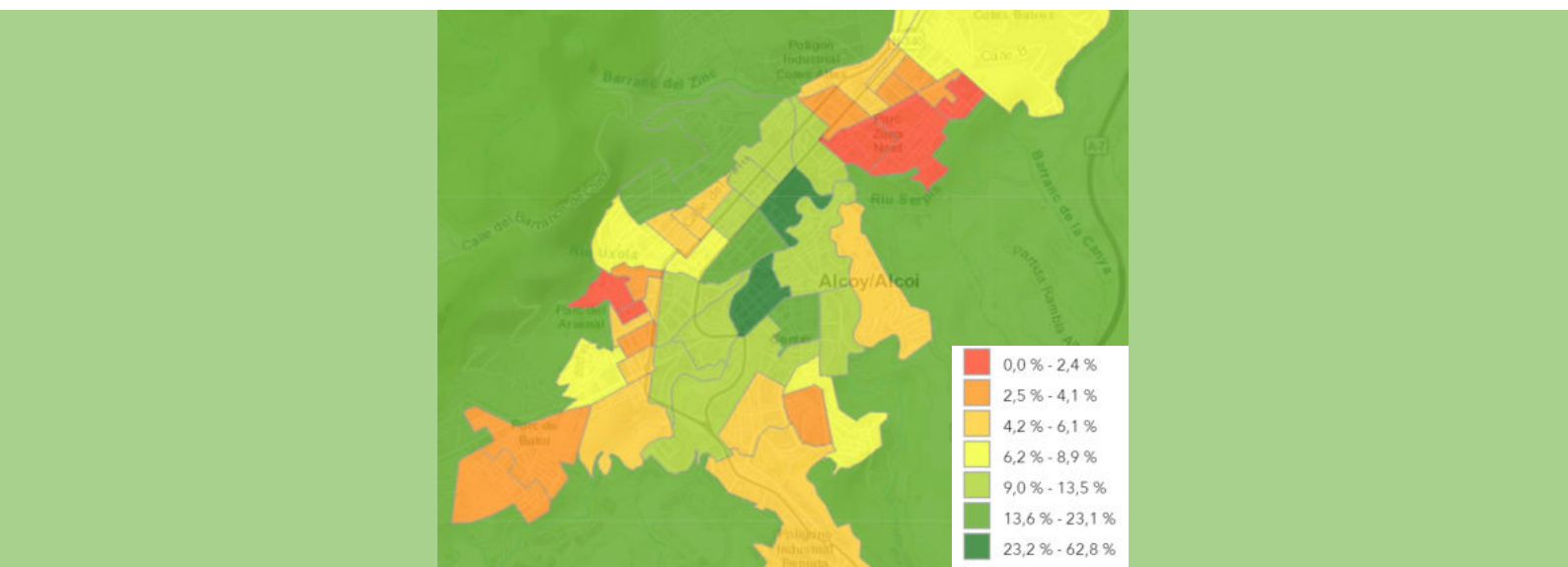
En el mapa següent pot visualitzar-se la situació de cadascuna d'aquestes seccions en relació amb el percentatge de població que se situa per davall del llindar de la pobresa (ingressos per davall del 60% de la mitjana). A les zones anteriorment esmentades, aquesta ocasió s'incorpora una altra zona que fins ara no ha destacat, i és el barri de Batoi.

INGRESSOS PER UNITAT DE CONSUM PER DAMUNT DEL 200% DE LA MITJANA

El mapa següent mostra el percentatge de població de cada secció amb **ingressos superiors al 200% de la mitjana**. Resulta interessant en la mesura que hi ha seccions en les quals podem observar la **coexistència de població en el llindar de la pobresa, juntament amb població amb elevats recursos econòmics, com és a la Zona Centre d'Alcoi**. Dins d'aquesta, en la secció 901003, entre un 14%-23% de les llars se situen per damunt del 200% de la mitjana.

Aquesta desigualtat existent a la Zona Centre es corroborarà en els apartats següents, per mitjà dels indicadors de renda i de l'índex de GINI.

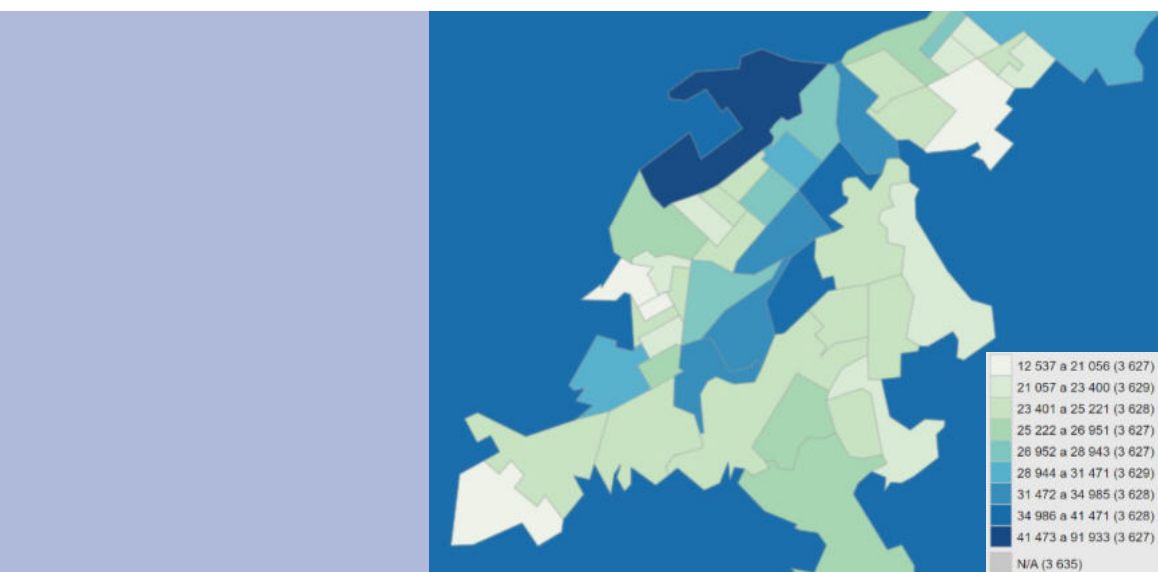

RENDA NETA MITJANA PER PERSONA I LLAR

Els mapes següents complementen allò observat anteriorment. El primer d'aquests mostra la renda mitjana neta per persona (2018), per intervals, en cadascuna de les seccions. S'observa que les **rendes més altes** es concentren a l'Eixample (nord-oest i sud-est), a la **Zona Centre** (oest i sud) i a **Santa Rosa** (oest).

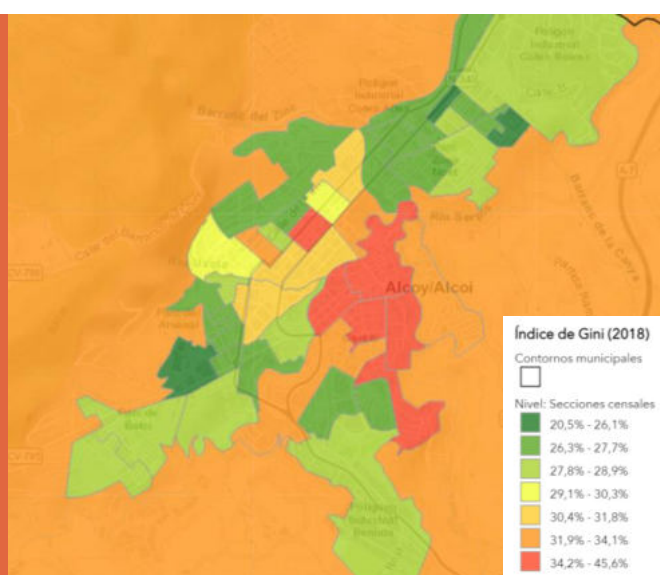
Les **llars amb major renda mitjana** es distribueixen de manera semblant, però amb matisos. Per exemple, les llars amb rendes més elevades se situen principalment a l'Eixample, i estan menys presents a la **Zona Centre**, en comparació a la renda mitjana per persona. És a dir, en les llars de l'Eixample amb majors rendes es deu al fet que diversos membres de la unitat treballen, mentre que no és així a la Zona Centre, on, a més, hi ha més llars unipersonals.

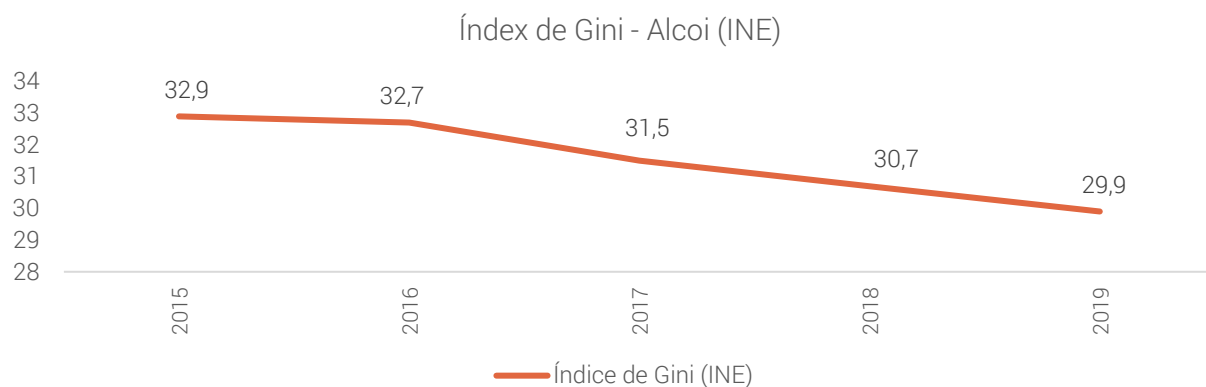
ÍNDICE DE GINI

L'índex de GINI mesura la **desigualtat econòmica** d'una societat, mitjançant l'exploració del nivell de concentració que hi ha en la distribució dels ingressos entre la població. L'índex de Gini pren valors entre 0 i 100 (un valor que tendeix a 100 reflecteix major desigualtat en la distribució de l'ingrés en una zona determinada).

El mapa següent mostra, per a l'any 2018, les àrees de la ciutat que presenten els nivells més elevats de desigualtat en els ingressos. Destaca notablement la **Zona Centre i una part de la Zona Alta**, amb valors que oscil·len entre el 34,2% i el 45,6%. En particular, destaca la secció 901003 (44,7%) i la secció 901001 (41,9%) de la Zona Centre, la qual cosa corrobora la desigualtat existent dins d'aquesta zona.

No obstant això, la sèrie temporal ens permet advertir que **la desigualtat en el conjunt del municipi ha descendit** ininterrompudament entre els anys **2015 i 2019**, passant del 32,9% al 29,9%. No obstant això, tot sembla indicar que la desigualtat ha augmentat després de la crisi per la pandèmia, igual que en altres escales territorials més àmplies.

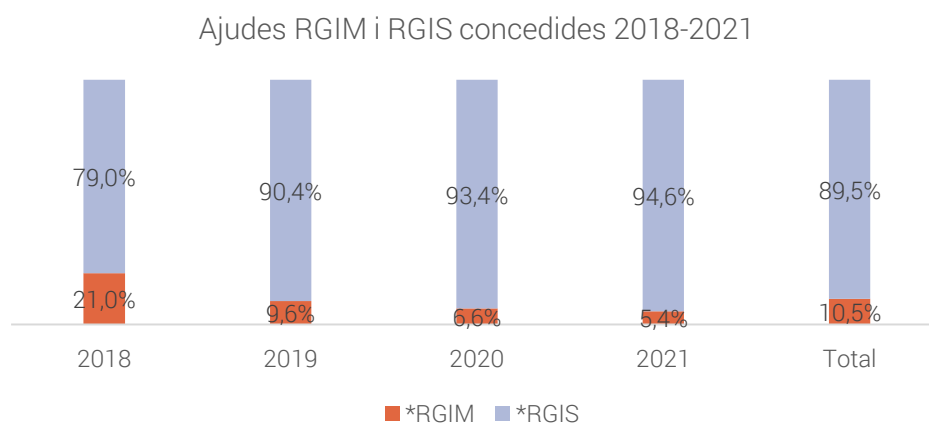

2.5. ESTADÍSTIQUES DE SERVEIS SOCIALS D'ALCOI

Perceptors/res de la Renda de Garantia d'Ingressos Mínims (RGIM) i la Renda de Garantia d'Inclusió Social (RGIS)

A continuació es mostren les estadístiques municipals d'usuaris perceptors/usuàries perceptores de dos tipus d'ajudes econòmiques, la Renda de Garantia d'Ingressos Mínims (RGIM) i la Renda de Garantia d'Inclusió Social (RGIS), entre els anys 2018 i 2021.⁵ És de gran importància aquesta xarxa de recursos atesa la situació de vulnerabilitat que afecta més les dones que els homes, fenomen evidenciat en indicadors de pobresa i exclusió a la Comunitat Valenciana.⁶

Entre totes dues ajudes, la RGIS és la concedida majoritàriament al municipi, i representa el 90% aproximadament, percentatge que ha anat en augment durant els últims quatre anys.

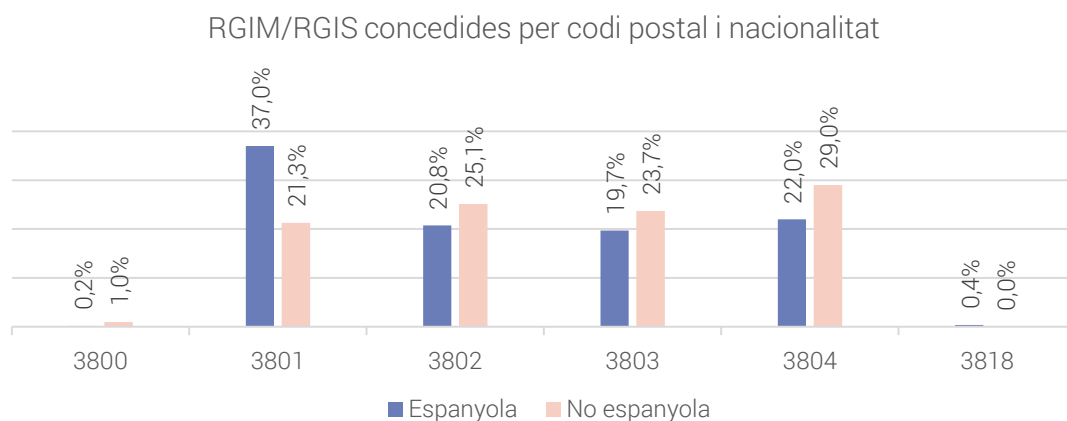

En les anàlisis següents es presenten conjuntament les dades de totes dues ajudes (RGIS i RGIM).

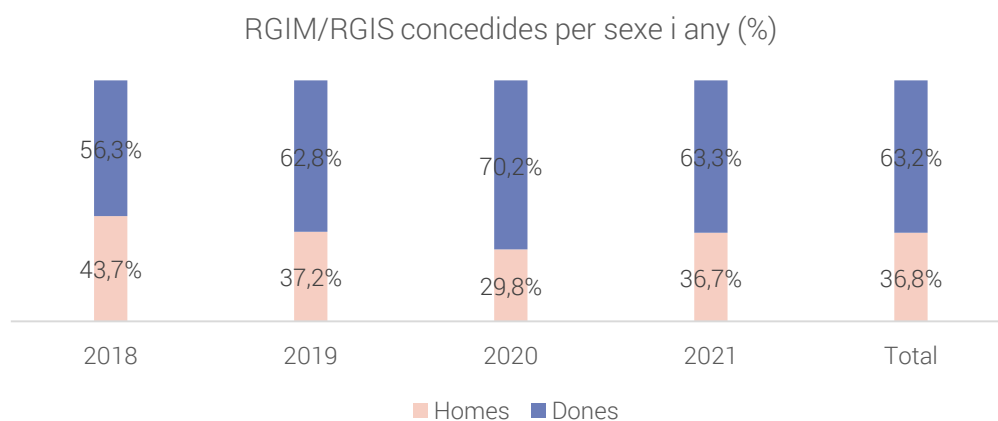
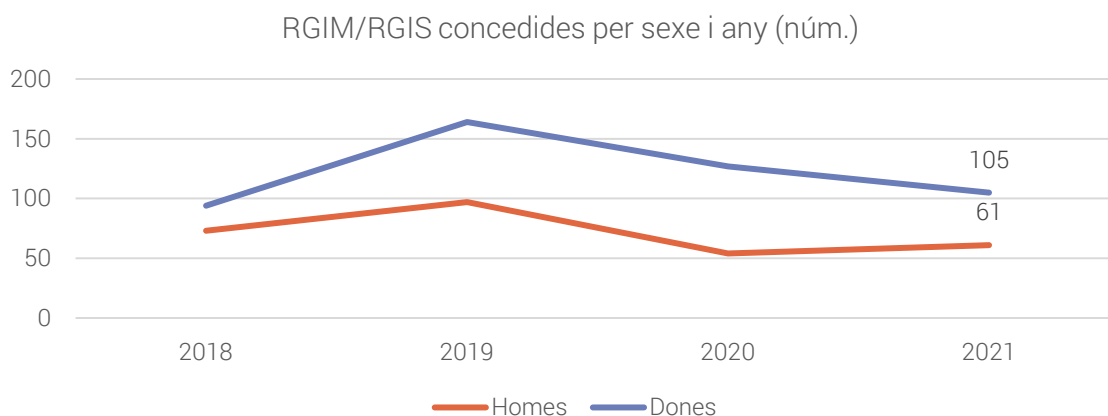
⁵ Per al cas del 2021, les dades corresponen al primer semestre.

⁶ Així ho posen de manifest indicadors com el de risc de pobresa i/o exclusió social, AROPE, taxa de pobresa, taxa de privació material severa o BITH.

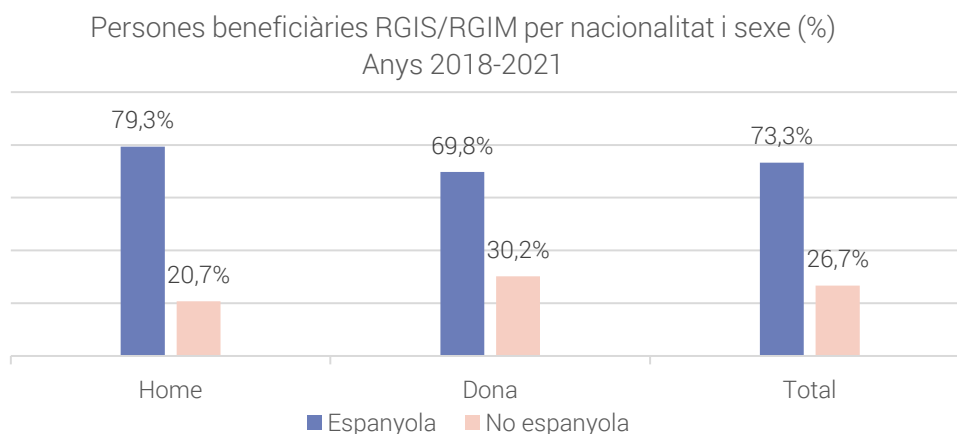
Una primera aproximació per zones de la ciutat i per nacionalitat, ens permet advertir una major **concentració de persones beneficiàries** de les ajudes en el codi postal 03801 (**Zona Alta, Centre i Viaducte**). També, que els perceptors/les perceptores de nacionalitat espanyola es concentren en aquestes citades zones (fins al 37,0%), mentre que els perceptors/les perceptores de **nacionalitat no espanyola** es concentren més en el codi postal 03804, corresponent a la **Zona Nord** (29,0%).

La desagregació per sexe posa en evidència el **major nombre d'ajudes tramitades a usuàries dones**. En el primer semestre de 2021 es van beneficiar a Alcoi 105 usuàries de les ajudes RGIM/RGIS, que representen el 63,3% respecte dels dos sexes.

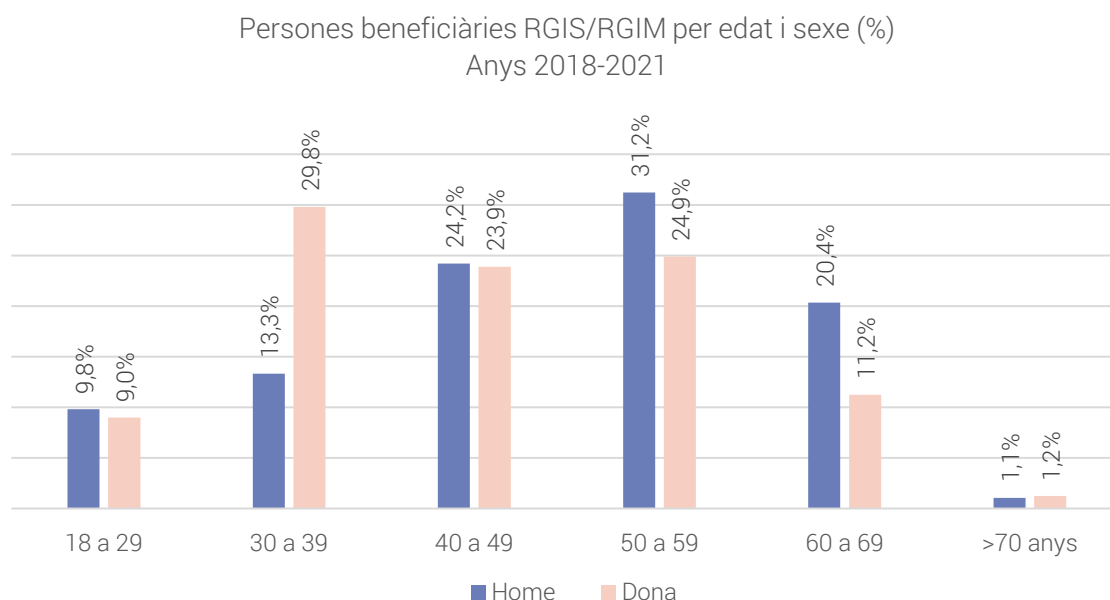

Atesa la nacionalitat de les persones beneficiàries de RGIS/RGIM a Alcoi, s'observa que la majoria són de nacionalitat espanyola, fins al 73,3%, però és **en el grup de dones on trobem una major presència d'efectius de nacionalitat no espanyola** (30,2%), els quals procedeixen principalment d'Àfrica (19,4%). Són fins a deu punts percentuals per damunt del grup d'homes de nacionalitat no espanyola. En aquestes dades s'evidencia la doble vulnerabilitat per origen i per gènere.

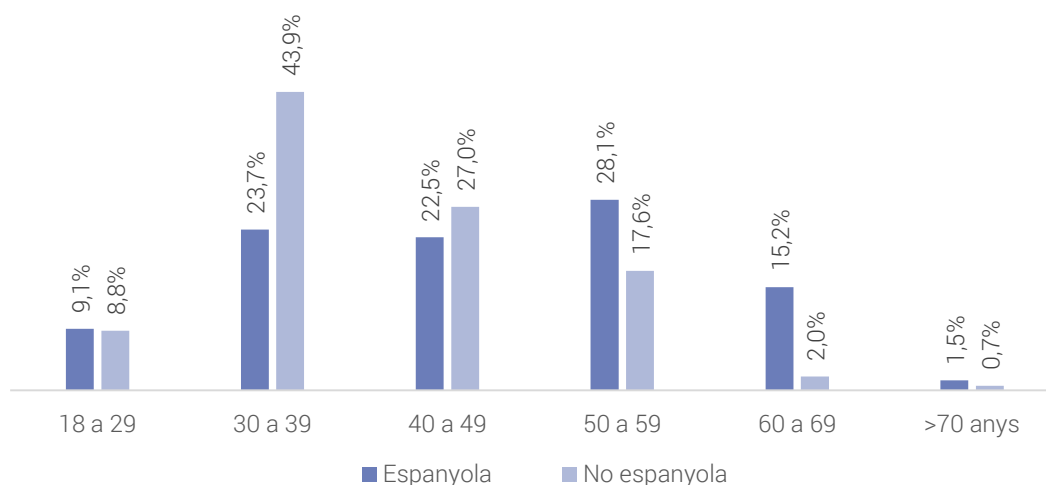

L'anàlisi per edat i gènere ens permet advertir que és notablement significatiu el grup de **dones joves entre 30-39 anys** que recorren a RGIS/RGIM: és el 29,8% del total de dones, quan aquesta forqueta d'edat en els homes és del 13,3%.

A més, aquest grup de dones entre 30 i 39 anys són principalment de **nacionalitat no espanyola** (43,9%), i, més concretament, de **nacionalitat marroquina** (30,8%).

Dones beneficiàries RGIS/RGIM per edat i nacionalitat (%)
Anys 2018-2021

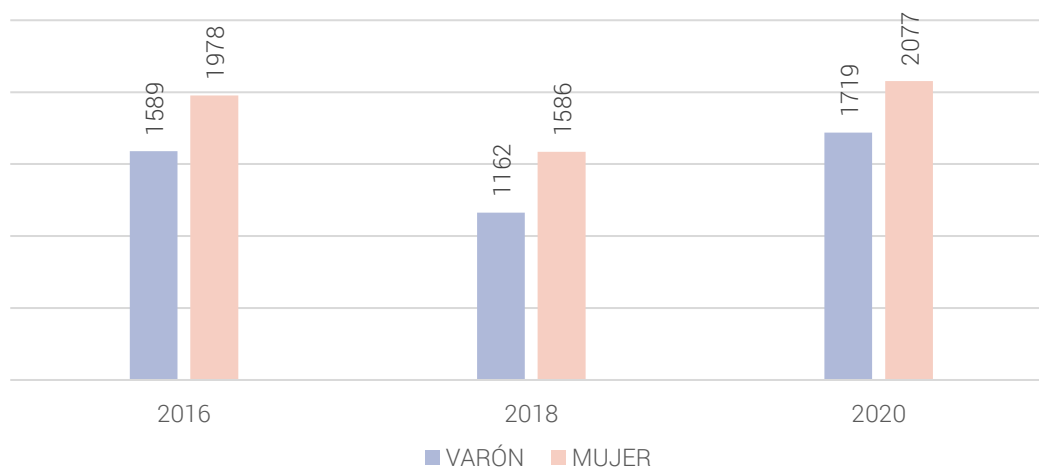

Persones usuàries de Serveis Socials

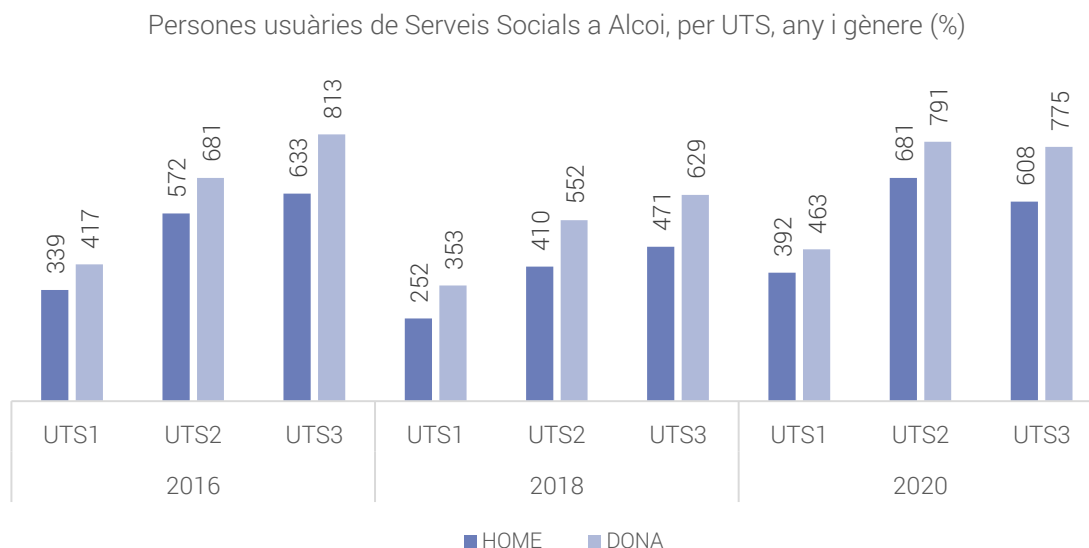
Per a finalitzar l'apartat, es mostren les dades de persones usuàries de Serveis Socials amb perspectiva de gènere. Les estadístiques corroboren que també a escala municipal, **les dones reben major atenció dels Serveis Socials**, entre altres raons, per l'assignació d'eixe rol dins de les unitats familiars.

Així, en 2020 van ser 2.077 dones les ateses en les tres UTS d'Alcoi, que representen el 54,7% del total entre tots dos sexes. El gràfic següent també mostra com el nombre d'atencions total venia disminuint entre 2016 i 2018 i com aquesta tendència es trenca amb l'arribada de la crisi per Covid-19 l'any 2020.

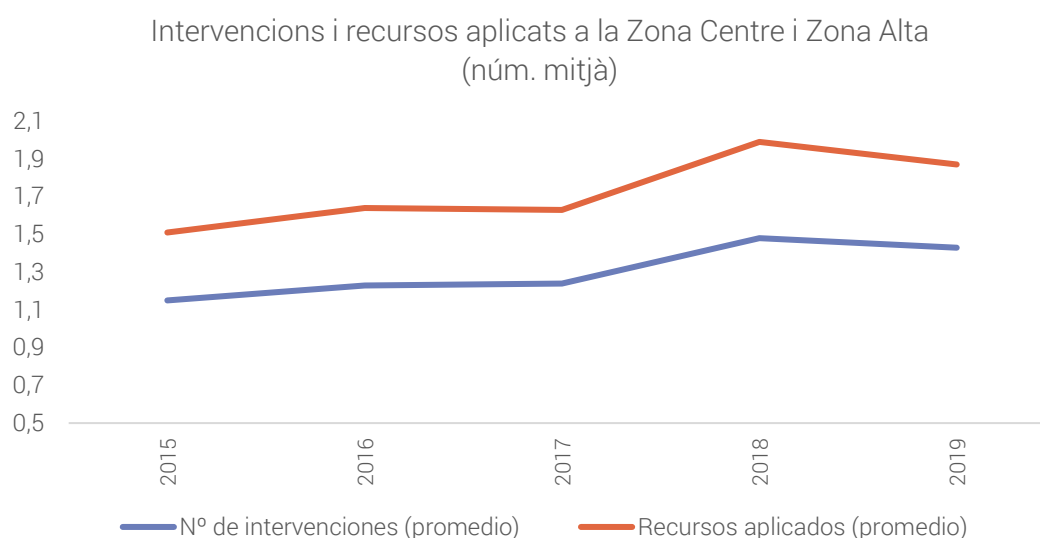
Persones usuàries de Serveis Socials (núm.)
Anys 2016, 2018 i 2020

Atés el nombre d'usuaris/àries per UTS,⁷ s'observa que sistemàticament i amb independència de l'any considerat (i cicle econòmic), hi ha major nombre d'usuàries que d'usuaris de Serveis Socials. S'aprecia, a més, una **major demanda absoluta d'atencions en la UTS3**, on s'atén la població de Santa Rosa, districte 5 de l'Eixample i Batoi, i és comprensible en el sentit que les dues primeres són les zones més poblades de la ciutat. No s'aprecien diferències significatives en la presència de dones en cadascuna de les UTS, que se situen per damunt de la mitjana de les tres UTS.

Però tal com s'indica en un informe d'Inserció Sociolaboral, a la **Zona Centre-Zona Alta**, "les persones usuàries l'any 2015 mostraven una **multiproblemàtica** menor que la que presenten en els anys següents, multiproblemàtica que ha anat augmentant i s'han necessitat cada vegada més recursos", tal com es reflecteix en el gràfic següent:

7. UTS1: CENTRE-ALTA, VIADUCTE (12.540 habitants)
 UTS2: DISSEMINAT, ZONA NORD, FONT DOLÇA, DISTRICTE 6 (24.442 habitants)
 UTS3: EIXAMPLE, BATOI, SANTA ROSA (23.816 habitants)

Atencions de l'Equip Específic d'Intervenció amb Infància i Adolescència

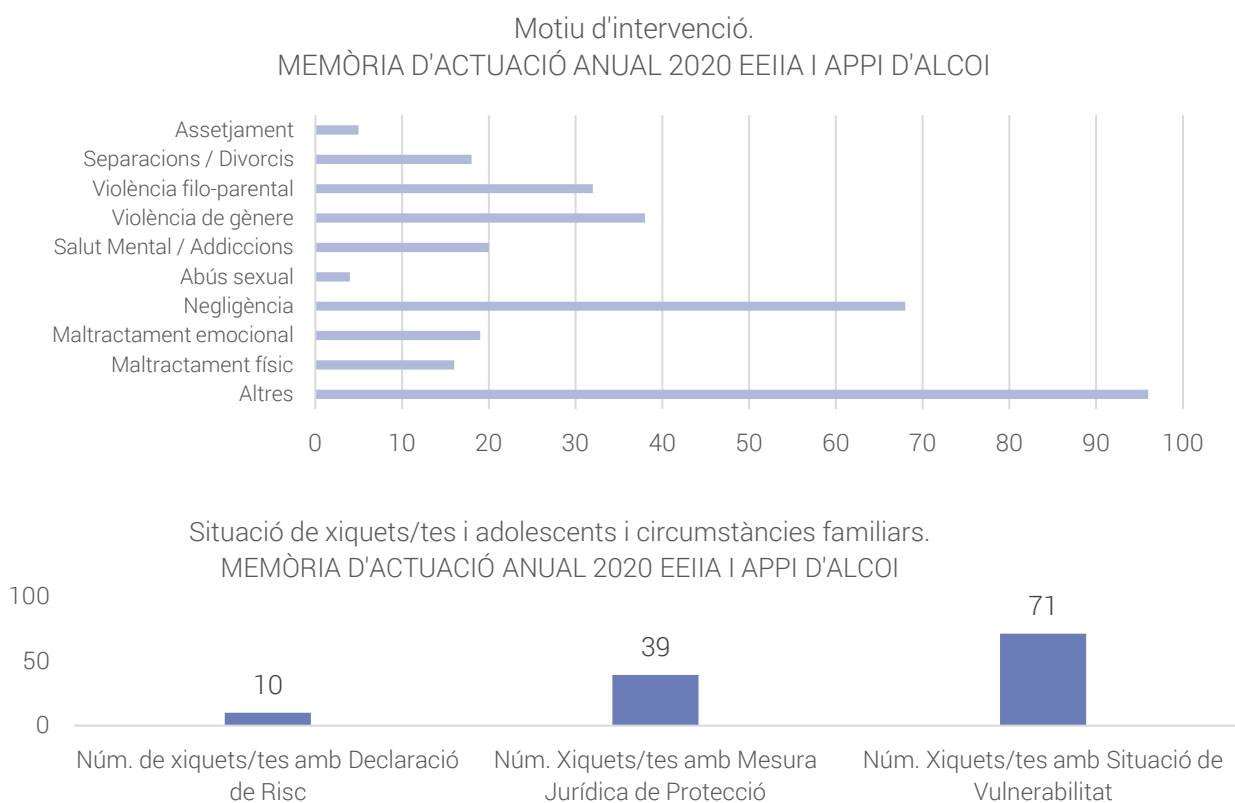
Des d'EEIIA es realitzen intervencions individualitzades, adaptades a cada context en particular. S'hi tenen en compte els diferents condicionants per a abordar la intervenció. La població que atenen és:

- Famílies multiproblemàtiques o multicarencials amb menors en situació de risc o amb mesura jurídica de protecció.
- Famílies extenses o afins acollidores i famílies adoptives.
- Famílies amb xiquets o adolescents en els quals s'aprecien indicadors de risc, situació de risc o amb mesura jurídica de protecció.
- Embarassades de 22-28 setmanes i les seues parelles fins a l'any de vida del bebé (APPI).

A continuació es mostren algunes característiques de les intervencions realitzades durant 2020, encara que es considera convenient registrar més característiques dels casos per a poder analitzar amb el temps les tendències pel que fa a les situacions de risc i vulnerabilitat per col·lectius.

La taula següent mostra com a motiu principal de les atencions a la població infantil i adolescent les **negligències que es produeixen en la llar per part dels progenitors**. També destaca el nombre d'atencions per **violència de gènere i per violència filo-parental**. No obstant això, hi ha quasi un centenar d'atencions el motiu de les quals està sense classificar.

En síntesi, i durant 2020, es van atendre 71 xiquets/tes amb una valoració de situació de vulnerabilitat, a 39 dels quals es va aplicar una mesura judicial de protecció, i 10 amb una declaració de risc.

2.6. CONSULTA A *STAKEHOLDERS*: ASSOCIACIONS I DEPARTAMENTS TÈCNICS DE L'AJUNTAMENT

En aquest apartat es mostren els resultats de les consultes realitzades al teixit associatiu i als diferents departaments, equips i ens institucionals. Entre els ens participants a través d'entrevista es troben **18 associacions del tercer sector d'acció social i 17 ens institucionals**, majoritàriament departaments i equips de l'Ajuntament d'Alcoi, mentre que hi han participat per mitjà d'un formulari **13 associacions de diferents àmbits** d'actuació (veïnals, esportives, juvenils, etc.).

Els temes de les consultes comprenen la varietat de condicions i col·lectius que poden veure's afectats per situacions de vulnerabilitat, risc d'exclusió o de pobresa, discriminació o aïllament.

El resultat és una varietat de discursos i matisos que es presenten a continuació, i que tenen origen en el punt de vista tècnic i professional de les entitats socials i dels departaments i equips de l'Ajuntament. Les idees aportades són elements de diagnòstic, però també les propostes de millora.

En aquest sentit, també es considera fonamental que la implementació del Primer Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Alcoi vagi acompanyada d'una adequació dels recursos que necessiten per a això els departaments tècnics (humans, materials, coneixements, etc.).

2.6.1. SERVEIS SOCIALS

Des de l'Àrea de Serveis Socials es desenvolupen programes importants orientats a diferents problemàtiques (vegeu el capítol de recursos). En cadascun dels apartats d'aquest capítol es consideren els diferents col·lectius que poden requerir atenció (com poden ser les persones migrants, majors o la infància i adolescència), per la qual cosa ací es mostren només algunes consideracions generals, però importants, per al conjunt de persones consultades (dels departaments i del teixit associatiu).

- S'assenyala que la **població que atenen les UTS1 i UTS3 presenten majors problemàtiques**, que requereixen una intervenció més constant i en profunditat. Entre les problemàtiques hi ha la falta més gran de recursos econòmics, l'aïllament social, l'accés difícil al treball (aturats de llarga duració sense formació) i multiproblemàtica en diferències àrees.⁸
- La problemàtica de la **cronificació** en determinades persones usuàries està molt present en els discursos de les persones entrevistades. Sobre aquest tema, s'assenyala:
 - Reflexionar sobre la idoneïtat d'aportar importants sumes de diners d'una sola vegada, ja que erosiona i devalua el treball d'intervenció socioeducativa que es realitza en

⁸. Per a més detalls, consulteu els informes INFORME POBRESA ALCOI (Serveis Socials, 2020). ESTUDI PER A LA REVALORACIÓ DE L'ANTIC ESPAI INDUSTRIAL DE L'ILLA DE RODES PER A NOUS USOS SOCIALS FORMATIUS I DE PROMOCIÓ ECONÒMICA, QUE AFAVORISQUEN LA INCLUSIÓ SOCIAL (Serveis Socials, 2020). Estudi per a l'Actuació de Renovació Edificatòria d'habitatge públic en règim de lloguer dirigida a menors de 35 anys i majors de 65 anys al Centre Històric d'Alcoi (Serveis Socials, 2020). I el diagnòstic en el marc del projecte Itineraris Integrats per a la Inserció Sociolaboral de persones en situació o risc d'exclusió social (Serveis Socials, 2020).

diferents àmbits (familiar, prelaboral, criança, psicològic, comunitari, etc.), per part d'institucions públiques i privades (tercer sector). Es deu fonamentalment als retards de la Conselleria en la tramitació de RVI.

- Considerar la possibilitat d'enfortir el sistema de contraprestacions, sense perdre de vista el caràcter individualitzat de l'atenció de Serveis Socials, que siga assumible per les persones usuàries, per a continuar en la labor de dotar els usuaris / les usuàries de millors instruments i habilitats per a una integració més plena, autònoma i sostenible en el temps.
- Per a això és important l'acció política de l'Ajuntament cap a instàncies autonòmiques (Conselleria), per a aconseguir un sistema més àgil en la tramitació d'ajudes econòmiques i per a reflexionar sobre una possible ampliació del sistema de contraprestacions.
- Es considera adequat estudiar en profunditat altres experiències que s'han dut a terme en altres territoris, des de l'acció municipal, per a reduir els nivells de cronificació.
- Es reporta que la cronificació es dona en gran manera entre la població d'ètnia gitana, per la qual cosa caldria dissenyar una estratègia orientada específicament a l'esmentat grup poblacional, per a una intervenció holística més efectiva, que trenque la dinàmica de dependència de recursos públics que afecta diverses generacions d'una mateixa família.
- La pandèmia ha impossibilitat realitzar intervencions en **tallers grupals** presencials, per la qual cosa es considera adequat recuperar-los quan la situació sanitària ho permeta.
- Es considera rellevant impulsar **relacions entre les entitats del tercer sector d'acció social i d'altres tipus** (esportives, juvenils, culturals, festeres, etc.), ja que en l'actualitat es donen només en ocasions excepcionals. Es reporta que afavoriria la inclusió de molts col·lectius vulnerables i des de diferents àmbits.
- Atesa l'emergència de noves addiccions i l'augment de determinats consums (com és de cànnabis per a ús recreatiu), es considera convenient **reforçar el servei de la UPPCA**, així com enfortir el treball col·laboratiu entre aquesta i altres equips de Serveis Socials i altres àrees de l'Ajuntament.
- En relació amb el **Consell de Benestar Social**,⁹ es valora molt positivament la seua existència. Afavoreix les relacions entre les associacions, inicialment informals, de manera que puguen generar-se sinergies i complementaritats en la seua acció, així com iniciatives noves. Dos aspectes més es destaquen positivament: la guia de recursos que s'està elaborant al seu si, i les Jornades Solidàries que s'han anat realitzant els anys passats. A més, s'assenyalen alguns aspectes que cal millorar:
 - La diversitat d'entitats és un valor, però també fa complex el seu funcionament, i s'està pensant en la creació de taules o comissions per a abordar amb més profunditat alguns temes en particular.
 - Major bidireccionalitat, atorgar major protagonisme a les entitats, fins i tot en la programació de temes que cal incloure en l'ordre del dia. Secretaria rotatòria.

9. Pròximament passarà a denominar-se Consell Local d'Inclusió i Drets Socials.

- Més compromís en l'assistència de totes les associacions i preparació prèvia de les reunions.
- Millora de la dinamització, buscar l'equilibri entre el pragmatisme, la utilitat i l'operativitat, amb la participació de les associacions en els temes que s'han de tractar.
- Major proximitat de la Regidoria amb cada associació, per a tenir un major coneixement de l'activitat que realitzen.
- Menor individualisme de les associacions del Consell, foment de les relacions entre aquestes, de manera que puguin generar-se sinergies i col·laboracions que redunden en beneficis cap als col·lectius vulnerables.
- En les consultes emergeix la qüestió que hi ha un cert **desconeixement entre la població** en general sobre algunes situacions de desigualtat que afecten el municipi, i les situacions de vulnerabilitat en les qual viu una part de la població, per la qual cosa es considera important realitzar campanyes de conscienciació per a visibilitzar aquestes realitats.
- Es considera desitjable enfortir les relacions entre les entitats que disposen d'un banc d'aliments i algunes de les **cadenes de supermercats** presents a Alcoi, de cara a afavorir la donació d'aliments. A més, aquesta és una de les estratègies incloses en la futura Llei de Prevenció de les Pèrdues i el Desaprofitament Alimentari, de l'àmbit estatal.
- En relació al voluntariat, en diferents entrevistes es posa de manifest els beneficis que tindria comptar amb un **voluntariat sòlid** a Alcoi, orientat cap a l'acció social. Sorgeix la idea de crear una borsa de voluntariat on pugui aportar-se informació a persones potencialment voluntàries sobre les entitats que ho necessiten en un moment determinat, i on, a més, aquestes persones puguin inscriure's i assenyalar les seues preferències sobre la labor que els agradaria realitzar.
- Es reporta que seria convenient que des de l'Ajuntament es publicitara i difonguera més l'existència de les **entitats d'acció social**, així com la labor que realitzen, els seus recursos, activitats i esdeveniments.
- **Adequar els espais** de l'Ajuntament que són cedits a les entitats socials per a les seues necessitats i característiques dels serveis que presten a la població.
- Es reflexiona sobre la possibilitat de crear un òrgan gestor que elabore una **base de dades d'usuaris/usuàries** d'entitats que proveeixen d'aliments i altres ajudes materials (econòmiques, material escolar, roba, etc.), de manera que es pugui realitzar un repartiment més eficient i equitatiu entre la població que el necessita.

2.6.2. SALUT

- En relació amb la **salut mental**, es valora molt positivament la posada en marxa fa ben poc de tres serveis a Alcoi: el Servei d'**Assessoria Psicològica APSI (Joventut)**, el Servei d'Atenció Específic per a les Persones amb Problemes Crònics de Malaltia **SASEM** (Serveis Socials) i l'obertura del **CEEM**. No obstant això, s'assenyala:
 - Es requereixen més professionals de psicologia i psiquiatria en els equips d'atenció bàsica i especialitzada de Serveis Socials. L'assistència psicològica o psiquiàtrica és molt reduïda des de la sanitat pública, i inaccessible la de caràcter privat per a molts estrats de població. Des dels equips tècnics de Serveis Socials s'adverteix que els qui poden costejar-s'ho presenten millores notables en les problemàtiques que presenten.

- Encara hi ha un estigma cap a l'atenció psicològica i psiquiàtrica, i hi ha famílies que mostren resistències a recórrer a aquesta mena d'atenció, per la qual cosa caldria realitzar campanyes per a normalitzar-ho i desestigmatitzar-ho.
- La malaltia mental està a vegades relacionada amb problemes de consums, i no hi ha suficients recursos que atenguen de manera holística aquests casos.
- D'altra banda, preocupa l'emergència de **noves conductes addictives** en edats més primerenques.
 - Són les relacionades amb les noves tecnologies (mòbils, xarxes socials, videojocs) i amb el joc (jocs i apostes d'atzar en locals i a través d'Internet). També s'adverteix un augment en el consum de cànnabis entre les persones adolescents.
 - S'insisteix en la labor tan important de conscienciació i prevenció en edats més primerenques, amb conferències en centres escolars, instituts i centres d'FP.
 - S'insta que el professorat tinga una formació elemental en conductes addictives i en la interiorització dels protocols per a alertar de possibles situacions de consums (que també és extensible per a detectar i alertar d'altres problemàtiques, com el *bullying*).
 - És adequat involucrar la societat en conjunt en la prevenció de consums i realitzar campanyes i accions de sensibilització en l'àmbit associatiu (festeres, clubs esportius, bandes, grups juvenils) i empresarial (establiments que dispensen alcohol).

2.6.3. ASSOCIACIONISME I PARTICIPACIÓ

Algunes de les qüestions de l'àmbit associatiu s'han esmentat en apartats anteriors, com és la importància d'enfortir les relacions entre les entitats d'acció social, i entre aquestes i altres tipus d'associacions, com són les juvenils o esportives, amb l'objectiu que la població vulnerable o en risc pugui gaudir de l'oci i la recreació que ofereixen aquestes últimes. A més es reporten algunes altres qüestions en l'àmbit de la participació:

- Algunes de les associacions d'acció social no són presents en la **Guia d'Activitats** que s'edita cada inici de curs per a oferir-les als centres de Primària i Secundària. Seria desitjable realitzar una major difusió i animar a la seua participació, per a avançar en la sensibilització a la població escolar en relació amb les diferents realitats i col·lectius.
- També es posa de manifest en les entrevistes que seria desitjable impulsar relacions entre les **associacions de veïns i les d'acció social**, amb el mateix propòsit de conscienciar sobre la situació dels diferents col·lectius i que aquests troben en les associacions de veïns un espai de participació en els assumptes públics. Les entitats d'acció social podrien fer ací una major difusió sobre els projectes que realitzen, especialment d'infància, adolescència, accessibilitat i dones majors, i les associacions de veïns podrien ser nodes de detecció de situacions de vulnerabilitat.
- Es valoren positivament els projectes de **mediació i intervenció comunitària** en habitatge públic municipal, en els quals col·labora el Departament de Participació juntament amb Habitatge. Seria desitjable estendre aquest tipus d'iniciatives a altres zones de la ciutat.
- Continuar promovent que les **associacions de veïns integren a tots els col·lectius** del barri.

- Es valoren positivament les **Jornades d'Interculturalitat** que es realitzaven amb anterioritat a la pandèmia, i seria desitjable reprendre-les quan la situació ho permeta.
- S'insta a enfortir les relacions i la **coordinació interdepartamental**, de cara a coordinar accions i realitzar estratègies conjuntes. En aquest cas, la tendència és a la realització de projectes en els diferents departaments on es requereixen processos participatius, per la qual cosa serà interessant anar consolidant les relacions amb el Departament de Participació.
- Alcoi disposa d'un ampli **teixit associatiu**, i no obstant això no té entitats consolidades i visibles de dos dels col·lectius més vulnerables o en risc, com són el de les **persones migrades i de les persones d'ètnia gitana**. Es reporta en les consultes que seria desitjable impulsar i fomentar l'associacionisme en tots dos col·lectius.
- En aquest diagnòstic, i en altres de realitzats en anys recents (sobre infància, adolescència i joventut) emergeix la idea de fer esforços per a **incorporar col·lectius vulnerables en els processos participatius** municipals, com són el CLIA, els Pressupostos Participatius i els Pressupostos Participatius per a Xiquets i Xiquetes.

2.6.4. FORMACIÓ

En aquest apartat es mostren les problemàtiques detectades per les associacions i departaments tècnics de l'Ajuntament en relació amb la formació.

- Necessitat d'ampliar l'oferta de places de **cursos d'espanyol** per a persones d'origen estranger, especialment per a dones migrants d'origen magrebí.
- Cursos d'alfabetització **en noves tecnologies**, així com de realització de tràmits per mitjà de l'administració electrònica (laboral, estrangeria, tramitació d'ajudes, formació, etc.). La situació s'ha evidenciat més arran de la pandèmia. Accions que haurien d'estar especialment orientades a persones migrants i a majors de 45 anys.
- **Formació per a personal tècnic de l'Administració Local** i de les entitats del tercer sector sobre gestions de persones migrades amb l'administració (laboral, estrangeria, tramitació d'ajudes, formació, etc.), de manera que puguin instruir l'esmentada població.
- Ampliació de places de **suport educatiu per a menors** vulnerables o en risc d'exclusió.
- Per als col·lectius allunyats del mercat laboral, es requereix realitzar accions de **formació no reglada** que estiga orientada a col·lectius en particular: majors de 45 anys, dones, joves, persones d'ètnia gitana, migrants, etc. Es realitza de tipus laboral i prelaboral des d'alguns ens com són Inserció Sociolaboral (Serveis Socials), el Pacte Territorial del qual forma part Alcoi (ACTAIO), des del Departament de Promoció Econòmica (ADL) i des d'algunes entitats del tercer sector d'acció social, però no és específica a les peculiaritats de cadascun dels col·lectius esmentats.
- Es valora positivament la labor que es realitza des de Promoció Econòmica en col·laboració amb altres ens, per a potenciar i **promoure l'ensenyament d'FP**, i donar a conèixer i millorar la difusió de la seua oferta. A més, és peculiar i molt positiu que en l'Ajuntament d'Alcoi es tracte l'FP dins de Promoció Econòmica, i no d'Educació, per a reforçar el seu caràcter finalista en la incorporació al mercat laboral. S'insta a continuar en la labor de donar a conèixer l'FP en els centres de Secundària.

- **Formació per al professorat** dels centres d'educació per a detectar i aplicar protocols en casos de menors amb problemàtiques familiars, assetjament escolar (tant per a víctimes com agressors), i consums i addiccions.

2.6.5. OCUPABILITAT

Alcoi disposa de **recursos notables orientats al desenvolupament del teixit productiu i a la millora de l'ocupabilitat**. Són ens com Promoció Econòmica i ADL (Ajuntament d'Alcoi), el Departament d'Inserció Sociolaboral (Serveis Socials), Àgora, CEEI, Cambra de Comerç i Indústria, ACTAIO, Novaterra i les associacions empresarials (algunes de les quals han participat en les consultes).

Es valoren positivament els **programes i les estratègies de foment de l'ocupació**, de formació prelaboral, els esdeveniments de promoció de l'FP, o iniciatives com Portalem. També, l'adhesió a programes com EMPUJU i EMCUJU.

No obstant això, en les entrevistes s'incideix en les qüestions següents:

- S'insta a realitzar més programes o accions d'inserció laboral per a grups poblacionals en particular: joves, majors de 45 anys i dones. De manera que es puguin adaptar el màxim possible a la casuística de cada col·lectiu. També es considera de gran utilitat reforçar el **treball amb grups**, especialment des d'Inserció Sociolaboral. Es reporta que hi ha dos col·lectius que es troben en risc d'exclusió i necessiten formació prelaboral, i són el de migrants marroquins i el col·lectiu d'ètnia gitana.
- Major **involucració d'empreses** i associacions empresarials en els programes d'inserció, per a afavorir l'ocupabilitat de col·lectius amb dificultats i de la població treballadora en general. També, en la realització d'accions de promoció de la igualtat en l'àmbit empresarial (plans d'igualtat, sensibilització en relació a l'equiparació de les condicions laborals, igualtat en la promoció interna, suport a la maternitat, etc.).
- Importància d'una major **coordinació d'estratègies i accions entre els ens** involucrats en el desenvolupament territorial i en la millora de l'ocupabilitat de la població: Promoció Econòmica i ADL, el Departament d'Inserció Sociolaboral, Àgora, CEEI, Cambra de Comerç i Indústria, associacions empresarials, ACTAIO, Fundació Novaterra. D'utilitat per a generar més sinergies i complementaritats.

2.6.6. PERSONES MAJORS

La pandèmia ha evidenciat la vulnerabilitat de les persones majors, especialment d'aquelles que no tenen xarxes de suport. Es considera molt positiu la reflexió que s'està duent a terme en el marc del projecte de **Ciutat Amigable amb les Persones Majors**. No obstant això, s'han assenyalat en les consultes les idees següents:

- Hi ha una elevada **demanda de centres residencials** públics i privats concertats, i els privats no són accessibles a totes les capes de la població pel seu cost. A més, hi ha persones majors en aquests centres que necessiten una atenció psiquiàtrica i psicològica major.
- Existència de **dones majors que viuen soles** i, a més, amb pensions baixes.
- **Desatenció creixent** de les persones majors en l'àmbit familiar. Des d'una perspectiva masculista, era una tasca assignada tradicionalment a les dones, i amb la seua incorporació gradual al mercat laboral, s'ha anat produint un buit en l'atenció.
- Alternatiu al model de residència col·lectiva, ha de possibilitar-se i reforçar-se el **model basat en l'autonomia de la persona i en l'arrelament** al context social i personal (en l'habitatge i mantenint els cercles veïnals, familiars i d'amistat). Es valora positivament el **projecte d'habitatge col·lectiu intergeneracional** que s'està implementant a Alcoi, i les intervencions comunitàries en determinades zones de la ciutat (habitatge municipal), però seria desitjable continuar caminant en aquesta direcció, amb l'ànim de recuperar els llaços veïnals i les xarxes de suport mutu dins dels barris.
- No hi ha **centre de dia** per a persones majors a Alcoi. Important, amb equip de terapeuta, infermeria, medicina. Els centres socials són només per a activitats lúdiques i destinades a majors amb una gran autonomia.

2.6.7. INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

En les entrevistes a les associacions i al personal tècnic de l'Administració Local s'esmenten els temes següents:

- Existència de xiquets i xiquetes que no tenen un entorn familiar que afavorisca el seu rendiment acadèmic. Predominen d'origen marroquí i d'ètnia gitana. Hi ha serveis de **suport escolar** en el tercer sector, amb gran demanda, encara que seria desitjable ampliar el nombre de places. També són requerits per a garantir un berenar saludable i per a afavorir la seua socialització.
- Es demanen **escoles municipals** per a períodes vacacionals, subvencionades per a col·lectius vulnerables.
- Des d'APPI es destaca el programa **Entendre el Bebé**, dirigit a la població de dones en general, però els deriven casos puntuals des de PANGEA i Serveis Socials. Per a les dones immigrants és molt positiu per a crear una xarxa informal de suport, però a vegades tenen dificultats perquè assistisquen amb regularitat i compromís les dones gitanes.
- Existència de població adolescent amb baixos recursos en situació de vulnerabilitat i amb diferents problemàtiques en l'entorn familiar i/o escolar. La seua situació de risc d'exclusió també s'evidencia en la no-participació en l'oci de la ciutat i en activitats extraescolars. Caldria

realitzar més accions des de l'Ajuntament (Joventut, Esports, Cultura) i les entitats (grups juvenils, clubs esportius, bandes, entitats festeres) per a captar aquest grup de població per a avançar en la seua **integració per mitjà de l'esport, l'oci i la cultura**. Des dels clubs esportius, i de manera excepcional, adapten el pagament de quotes a la situació del menor, però caldria disposar d'una ajuda econòmica municipal per a subvencionar les activitats extraescolars d'aquest grup poblacional de menors en risc.

- Major oferta d'oci inclusiu, apte per a **menors amb diversitat funcional** (física, psíquica, sensorial).
- Major **difusió dels serveis que es proporcionen des del CCJ** a la població adolescent (formació, oci saludable, ajudes al transport, atenció psicològica, etc.), en mitjans digitals i també de manera presencial, en els centres educatius. Especialment important és arribar a adolescents en risc o vulnerables.

2.6.8. OCI, ESPORT I CULTURA

Anteriorment ja s'han descrit alguns dels aspectes que cal millorar en l'àmbit recreatiu, als quals caldria afegir els següents:

- En l'àmbit de l'oci per a la infància i l'adolescència, s'insisteix en la idea d'implementar estratègies sota **el prisma de la inclusió** i fer un esforç per a dirigir-se a les capes de població adolescent que habitualment no participen en l'oci del CCJ, en els clubs esportius, en les bandes de música o en els grups juvenils, per qualsevol de les condicions següents: baixos recursos econòmics, origen estranger, ètnia gitana, diversitat funcional, situació familiar adversa.
- S'insisteix en **col·laboracions entre entitats esportives i d'acció social**, per a acostar-se a la població en risc i que pugui fer esport en igualtat de condicions. Des dels clubs es tracta d'ajudar ajornant pagaments o subvencionant la quota, però només en ocasions molt puntuals. Es reflexiona sobre la possibilitat de crear una subvenció específica municipal destinada a menors procedents de famílies amb baixos recursos, per a avançar en la seua plena integració social per mitjà de l'esport, les arts o la recreació en grups juvenils.
- Des del Departament d'Esports s'ha adquirit el compromís de **lluitar contra la LGTBIfòbia en l'àmbit esportiu** d'Alcoi, i es valora molt positivament. No obstant això, s'insta a continuar en la mateixa línia i materialitzar algunes de les actuacions incloses en el decàleg elaborat.
- S'adverteix que la participació en l'esport **federat** de menors baixa considerablement **a partir dels 12 anys** (especialment en xiques i en joves de procedència no espanyola i d'ètnia gitana), per la qual cosa s'haurien de realitzar accions orientades a aquests dos col·lectius, atesa la rellevància que té l'esport com a vehicle cap a la inclusió i cap a la igualtat entre gèneres.
- També emergeix la idea que les **festivitats d'Alcoi** podrien representar contextos molt eficaços per a la inclusió social de grups vulnerables, i s'insta a avançar en aquest sentit.
- En relació amb la **Festa de Moros i Cristians d'Alcoi**, es consideren positius els avanços en la **inclusió de les dones en igualtat de condicions** que els homes, però s'insta a continuar avançant, en primer lloc enfortint el diàleg entre les associacions festeres (Sant Jordi), la Unitat

d'Igualtat de l'Ajuntament i les associacions que reivindiquen el dret a la plena igualtat entre gèneres.

2.6.9. IGUALTAT DE GÈNERE I LGTBI

Al llarg del capítol s'han anat presentant algunes consideracions que han sorgit en les consultes sobre la igualtat entre gèneres i el respecte a la diversitat LGTBI. A més, es valora positivament que en l'actualitat s'estiga realitzant un diagnòstic en el marc del **Segon Pla d'Igualtat Municipal**. Algunes de les qüestions s'assenyalen a continuació:

- Les dones suporten una sobrecàrrega de treball en haver d'exercir una **doble jornada dins i fora de la llar**. Preocupació per les famílies monoparentals (dones amb fills/es a càrrec), per les dificultats que tenen per a conciliar les responsabilitats de la llar i els fills/les filles i el manteniment d'una faena remunerada.
- Presència destacada de dones en el conjunt de persones **usuàries de Serveis Socials**.
- Necessitat de crear serveis a escala municipal d'atenció i cura de **persones dependents**: centres de dia per a atendre persones dependents, ludoteca, escoles d'estiu, serveis de suport educatiu i reforç escolar.
- Les persones consultades observen una polarització en els discursos en el grup poblacional d'adolescents a l'entorn de la igualtat de gènere, i s'arriba a la **normalització d'idees contràries a la igualtat**.
- Importància de disposar els equips i departaments de **formació específica en gènere** perquè els/les professionals tinguin eines i coneixements d'aplicació en el seu àmbit particular de treball.
- Treball més intens entre l'Administració local (per mitjà de la Unitat d'Igualtat) i les associacions i ens empresarials, per a sensibilitzar i promocionar la igualtat en l'àmbit **empresarial**.
- Dificultats que té el col·lectiu major de 45 anys per a accedir al **mercat laboral**, especialment les dones.
- Fomentar més l'esport **entre les xiquetes i les preadolescents**.
- En el marc de les **Festes de Moros i Cristians d'Alcoi**, s'insta al reimpuls de la comunicació i el diàleg entre les parts involucrades: l'Associació de Sant Jordi, l'Ajuntament d'Alcoi (Departament de Festes i Unitat d'Igualtat) i les entitats de la societat civil que reivindiquen la plena igualtat en les festes. S'insta l'Administració Local a registrar i publicar dades sobre el nombre de dones participants amb plens drets.
- Preocupació per les **persones majors que viuen soles**, fenomen que afecta més les dones que els homes, atesa la seua major longevitat.
- Unanimitat a considerar primordial els **centres educatius** com a espais on ha de treballar-se els valors de respecte i no-discriminació, en aquest cas per sexe. S'insisteix que ha d'estar **més present al llarg de l'any, i des d'una edat més primerenca**. A més, en els centres privats concertats es realitzen menys conferències i tallers sobre sexualitat i sobre igualtat de gènere.
- S'emfatitza sobre el col·lectiu de **dones marroquines**, i en general de dones immigrants, que tenen dificultats per a la socialització i per a trobar faena. Les persones consultades també es

manifesten en aquesta direcció amb relació al col·lectiu de **dones d'ètnia gitana**, i es manifesta que tots dos col·lectius es troben sotmesos a pressions culturals i religioses que limiten la seua incorporació plena a la societat. Per al cas de les primeres, i atés que la llengua es presenta com el vehicle principal per a la socialització, s'insta a augmentar els recursos per a la realització de cursos de castellà/valencià.

- Se situa sobre la taula la vulnerabilitat especial a la qual estan exposades les dones en la **prostitució i tràfic de persones**. S'insta a realitzar campanyes orientades a la ciutadania per a visibilitzar i reflexionar sobre el problema i sobre les conseqüències que implica en les dones que l'exerceixen i en la idea de la igualtat entre gèneres.
- Dificultats per a aconseguir que determinats **col·lectius femenins assistisquen amb regularitat** i compromís amb alguns dels programes que es realitzen des de Serveis Socials, especialment entre les dones d'ètnia gitana i marroquines.
- **Campanyes de sensibilització** que tinguen com a objectiu avançar en les relacions igualitàries, en qualsevol àmbit (atenció sociosanitària, oci, cultura, esport, àmbit laboral, etc.).
- En relació amb el **col·lectiu LGTBI+**, també es reporta que està patint una situació de discriminació per la seua condició. Es valora positivament algunes de les campanyes realitzades a escala municipal, especialment en l'àmbit esportiu, i s'insta l'aplicació dels compromisos que s'han adquirit des d'Esports, així com avançar en la involucració dels diferents clubs esportius d'Alcoi.
- També s'insta a reforçar les **relacions de col·laboració entre la Unitat d'Igualtat i les associacions LGTBI** que són presents en el municipi, de cara a realitzar actuacions conjuntes.
- Es considera interessant crear punts informatius, i habilitar un **espai físic d'atenció** a joves per a atendre els seus dubtes i consultes **sobre identitat sexual**. Un espai físic que garantisca la privacitat de la persona usuària.

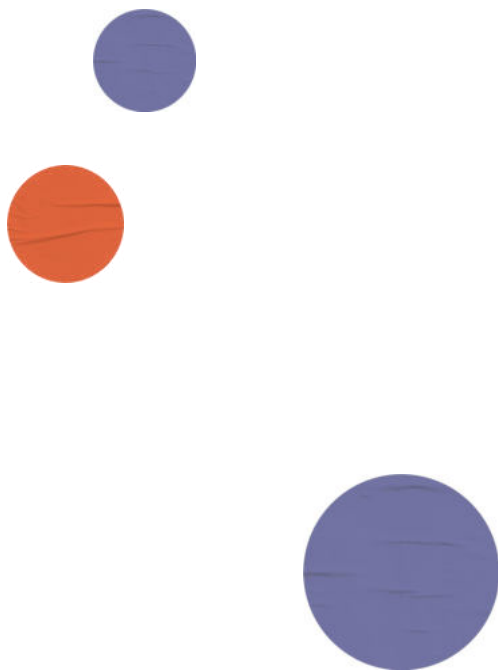
2.6.10. HABITATGE, ESPAI URBÀ I ACCESSIBILITAT

En aquest apartat es mostren els resultats de les consultes realitzades respecte de l'espai urbà, l'habitatge i l'accessibilitat universal. En el capítol sobre vulnerabilitat urbana s'aprofundeix en les condicions de les diferents zones de la ciutat, pel que fa a indicadors residencials, sociodemogràfics i socioeconòmics.

- En relació amb l'habitatge, es considera molt positiva la creació fa poc de l'**Observatori Municipal d'Habitatge**, amb diferents laboratoris (estat de l'habitatge i mercat, perspectiva social de l'habitatge, i innovació social de l'habitatge). No obstant això, s'assenyalen els aspectes següents que cal millorar:
 - Mal estat en el qual es troben els **habitatges de l'EVHA**. No tenen un projecte d'intervenció **social i comunitària**. Aquest tipus d'intervenció només és present en els habitatges públics municipals.
 - S'assenyalen com a zones de vulnerabilitat els habitatges de l'EVHA (carrer Barbacana i Carrer Mossen Rafel de l'Ave Maria) i la Zona Centre en general, especialment la Zona Alta en els voltants del carrer Sant Nicolau.

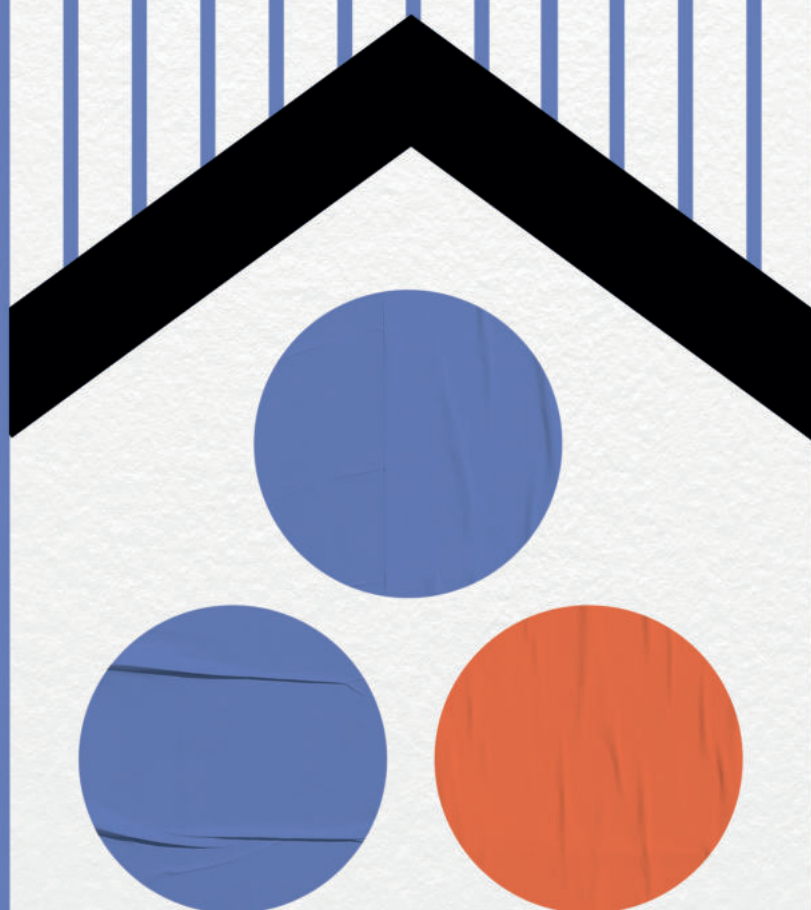
- Se situa el focus d'atenció a estendre la intervenció social i comunitària a les zones més sensibles, no tan sols als habitatges municipals, i **involucrar les Associacions de Veïns** i crear projectes conjunts.
- També es planteja la possibilitat d'involucrar **empreses** consolidades de la zona en el marc de la Responsabilitat Social Corporativa.
- Estudi sobre iniciatives dutes a terme en altres ciutats espanyoles per a **identificar estratègies reeixides** d'intervenció social i comunitària en zones vulnerables.
- En relació amb l'espai urbà:
 - Es considera positiva la **conversió en zona de vianants de la Zona Centre** de la ciutat. Aquesta zona s'ha fet més segura i amigable, especialment per a la infància i les persones majors, a més que contribueix a fomentar una mobilitat més sostenible i saludable. No obstant això, es considera, en general, que hauria d'haver-hi hagut un esforç major previ d'informació i sensibilització cap a la ciutadania en general i els grups de població més afectats (residents, comerciants, etc.).
 - **Millorar la il·luminació** d'unes certes zones de la ciutat (com pot ser el llit del riu) per a augmentar la sensació de seguretat en transitar-les, especialment per al grup poblacional de dones.
- Quant a l'accessibilitat, les persones entrevistades coincideixen que s'estan realitzant avenços positius en l'última dècada cap a l'**accessibilitat universal**. Es valora positivament la creació d'una comissió específica de mobilitat, però s'insta a avançar en la seua formalització. També és positiu que s'estiga duent a terme la revisió del Pla d'Accessibilitat. A més, s'està creant un observatori de l'accessibilitat a Alcoi, per la iniciativa de les associacions, que el gestionaran. Entre les **millores destacades**, s'esmenten les realitzades en: 1) voreres, parcs infantils i passos de vianants; 2) millora en els edificis públics (en Serveis Socials, Escola de Belles Arts, CCEE Oròsia Silvestre; 3) en la comunicació amb l'Ajuntament per a persones sordes, a través del programa S-Visual; i 4) en el transport urbà. Entre els aspectes que cal millorar, s'esmenten principalment els següents:
 - Quant a **edificis i via pública**, hi ha rampes i costeres que esvaren. Canaletes difícils de travessar per a persones amb mobilitat reduïda. L'edifici on es troben les regidories de Participació, Medi Ambient i Habitatge presenta grans dificultats en el seu accés. La vorera de la illa del CADA tampoc no disposa de rampes per a accedir-hi. També s'insta a millorar els accessos al Teatre Calderón i al Centre de Salut la Fàbrica. A més es reporta que el transport interurbà presenta grans dificultats per al seu ús per part de persones amb mobilitat reduïda (autobús i tren).
 - Es considera fonamental la inclusió de les persones amb diversitat funcional en l'**oci de la ciutat**, especialment de les persones més joves. Per a això, s'insta, d'una banda, a programar activitats inclusives des del CCJ; i, d'altra banda, enfortir i ampliar llaços de col·laboració entre entitats de diversitat funcional i d'un altre tipus (juvenils, culturals, recreatives, festeres, esportives, etc.).
 - Alguna associació disposen de **borsa d'ocupació** per a persones amb diversitat funcional, i es reflexiona sobre la possibilitat que totes les entitats de diversitat funcional d'Alcoi col·laboren formalment en eixa iniciativa.

- Es reporta que seria desitjable crear un punt d'informació físic i virtual amb el qual accedir a tota la **informació relativa a les ajudes existents** per a particulars per a la realització de millores d'accessibilitat en els habitatges.
- Es considera prioritari **consultar a les entitats** de diversitat funcional les millores que cal realitzar en el municipi per a avançar cap a l'accessibilitat universal. Tant l'Observatori de l'Accessibilitat (format principalment per associacions de veïns/es) com la Comissió d'Accessibilitat, creada fa poc, poden servir com a mitjans per a detectar elements de millora i per a ser traslladats a l'Administració Local.

03

PRINCIPALS RECURSOS MUNICIPALS

3.1. SERVEIS SOCIALS

Alcoi disposa de notables recursos i programes des de l'Àrea de Serveis Socials per a atendre els diferents grups poblacionals. La que ací es mostra es basa en la presentada fa poc en el marc del Pla de Joventut (2022) i en el Pla d'Infància i Adolescència (2018). Alcoi també disposa d'un ampli teixit associatiu d'acció social, que treballa en diferents àmbits i que, a més, han participat en aquest estudi-diagnòstic.

Entre els serveis socials especialitzats hi ha l'**EEIIA (Equip Específic d'Intervenció amb Infància i Adolescència)**. És el servei responsable de l'atenció i intervenció amb famílies en situacions de vulnerabilitat i conflicte, amb menors que han superat la primera infància, que requereixen orientació psicosocial, mediació o teràpia per a resoldre la situació en la qual es troben. I es prioritza l'actuació en famílies amb menors en situació de desemparament, guarda o risc.

Les mares i pares joves també poden acudir al **Servei d'Atenció Prenatal i Primera Infància (APPI)** creat en 2016. El servei desenvolupa tres programes: "Entendre el Bebé", "Programa de Prevenció Primària" i el "Programa de Prevenció Secundària dirigit a Mares i Pares amb dificultat social". També es realitzen campanyes i programes de promoció de la lactància materna (es promouen a l'Hospital Públic Verge dels Liris, així com des d'associacions com De Mare a Mare).

En els equips d'atenció primària bàsica se situa l'**equip de protecció de menors**, els objectius del qual són detectar, valorar i actuar en les situacions de maltractament de menors; mantindre i potenciar la xarxa de detecció de possibles situacions de desprotecció; investigar, valorar i prendre decisions en les situacions en les quals es donen indicadors; i intervindre en els casos en els quals s'haja apreciat o declarat el risc o desemparament del menor.

A més, Alcoi disposa del CAP (**Centre d'Atenció Pediàtrica**, 0 a 16 anys) i el **Centre de Salut Sexual i Reproductiva** d'Alcoi, dependents tots dos de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Alcoi és **Ciutat Amiga de la Infància** des de 2018, reconeixement atorgat per Unicef de 2018 a 2022. I, a més, disposa del **CliaAlcoi**, Consell Local de la Infància i Adolescència, que és l'òrgan màxim de representació democràtica de xiquetes, xiquets i adolescents del municipi.

Altres recursos més específics orientats a la població menor en situació de desprotecció són el **Centre de Dia de Menors de Suport Convivencial i Educatiu** (Fundació Casa de Beneficència Llar Infantil Alcoi), que ofereix un servei de Centre de Dia de suport convivencial i educatiu dins del Centre Educatiu Santa Anna. Pròximament modificarà les seues funcions, normativa i estructura, i ampliarà el nombre de professionals, la qual cosa representarà una millora notable. També hi ha al municipi el **Centre d'Acolliment «El *Teix»**, que acull menors en règim de protecció que no poden romandre amb les seues famílies i/o necessiten una atenció social i educativa especialitzada.

En relació amb la igualtat de gènere, Alcoi disposa de la **Unitat d'Igualtat** dins de l'Àrea de Serveis Socials. Té entre els seus objectius:

- Promoure i garantir la participació igualitària de dones i homes en tots els àmbits de la societat alcoiana.

- Vetlar perquè no es produïsquen discriminacions per raó de sexe en el si de l'entitat local i en la població d'Alcoi.
- Incorporar la perspectiva de gènere en les accions empreses pels departaments de l'Administració Local.
- Previndre i combatre qualsevol classe de violència exercida contra les dones.
- Treballar coordinadament amb serveis i recursos municipals, comarcals i autonòmics per a una gestió eficaç en l'atenció a les víctimes de violència de gènere.

Entre els serveis dels quals es poden beneficiar les dones i la població en general es troben, de manera resumida: a) l'atenció personalitzada i especialitzada a dones (sobre qüestions molt diverses); b) la creació de campanyes de sensibilització, d'informació i formació; c) coordinar les Comissions d'Igualtat o la Mesa Local contra la Violència de Gènere; i d) proporcionar assessorament a empreses i entitats, així com a l'administració local per a l'elaboració de plans d'igualtat de gènere. En aquests serveis s'inclouen els tallers i les conferències que s'imparteixen en els CCEE en col·laboració amb altres associacions (ACOVIFA) i ens (Policia Nacional, AVD, etc.).

En relació amb la salut mental, fa poc també s'ha creat el **SASEM, el Servei d'Atenció Específic per a les Persones amb Problemes Crònics de Malaltia Mental**, que disposa d'un ampli i multidisciplinari equip. Així mateix, durant 2021 s'ha reforçat la plantilla de Serveis Socials amb 16 noves contractacions. També se situa a Alcoi l'**USMIA** (Unitat de Salut Mental Infantil-Adolescent), dependent de la direcció territorial de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Quant al grup poblacional de persones majors, a Alcoi hi ha cinc **Centres Municipals de Majors**, en els quals es promou la convivència de les persones majors i la millora progressiva de la qualitat de vida a través de la participació en les diferents activitats que allí es realitzen.

En Serveis Socials trobem el **servei específic d'Atenció a la Dependència**, que s'ocupa principalment de la tramitació de la valoració del grau de dependència. Ajudes de les quals es poden beneficiar les persones majors i persones amb diversitat funcional (física, psíquica, sensorial, etc.). També el Departament de Persones Majors, des d'on s'ha aconseguit que Alcoi siga des de 2021 **Ciutat Amigable amb les Persones Majors**, fruit d'un treball en profunditat en l'elaboració d'un diagnòstic i d'un pla d'acció. Des del citat departament també es desenvolupen els següents **programes destinats a la població major**:

- Aules culturals de persones majors. Encaminat a la formació integral no reglada de les persones majors.
- Programa d'activitat sociocultural comunitària, per a la promoció de l'envelliment actiu i la prevenció de l'aïllament social involuntari.
- Programa "En Compañía", per a l'atenció i prevenció de situacions de soledat no desitjada en les persones majors.
- Programa "La meua activitat en línia".
- Club de lectura de la Gent Gran "Isabel-Clara Simó".
- Campanya de sensibilització sobre la soledat no desitjada.

En l'àmbit de les drogodependències i substàncies addictives, hi ha a Alcoi la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives (UPCCA), la intervenció de la qual se centra en els/les menors d'edat i la seua unitat familiar del municipi. Engloba la població en una prevenció amb diferents àmbits d'actuació (escolar, familiar i comunitària), dins de tres nivells de prevenció (universal, selectiva i indicada) i sota dues modalitats (específica i inespecífica). L'UPCCA desenvolupa programes de prevenció a fi de reduir l'edat de començament del consum i/o evitar l'ús i/o abús de substàncies addictives o les anomenades addiccions comportamentals, així com promoure hàbits de vida saludable. La seua finalitat és reduir els factors de risc i fomentar actituds i comportaments responsables davant els consums de drogues en col·lectius i grups vulnerables. Al seu torn, l'UPCCA forma part del Servei Públic de Prevenció Indicada de Conductes Addictives, denominat Programa SIENA, dirigit a abordar la intervenció en menors, joves i la seua unitat familiar. Aquestes unitats constitueixen el recurs preventiu principal de la Comunitat Valenciana, en la seua funció és complementada per programes de prevenció municipal, a més dels programes promoguts directament pel Servei de Gestió de les Drogodependències i altres Trastorns Addictius de la Conselleria de Sanitat. També hi ha associacions locals i comarcals que treballen en l'àmbit de les addiccions, com el GARA (Grup d'Alcohòlics Rehabilitats d'Alcoi), la Fundació AEPA o la Fundació Noray Projecte Home Alacant. En aquest sentit, cal destacar l'existència del Consell de Benestar Social en el qual participen activament vint-i-tres entitats locals d'acció social i de salut.

3.2. SALUT

Quant als **recursos en l'àmbit de la salut**, a Alcoi hi ha les infraestructures següents (Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, GVA):

- Hospital Verge dels Lliris.
- Centre d'Especialitats d'Alcoi.
- Centres de Salut:
 - o Centre de Salut d'Alcoi (Plaza de Dins)
 - o Centre de Salut d'Alcoi (La Fàbrica)
 - o Centre de Salut d'Alcoi (La Bassa)
- Consultori Auxiliar:
 - o Consultori Auxiliar de Batoi
 - o Consultori Auxiliar d'Alcoi - Zona Alta.
- Unitats de Suport a Primària:
 - o Centre d'Atenció Pediàtrica
 - o C.S.S.R. Alcoi
 - o O.S.M. Alcoi
 - o Salut Mental Unitat Hospitalària Psiquiàtrica O.H.P de l'Hospital d'Alcoi
 - o Unitat d'Alcoholologia.
 - o Unitat de Prevenció del Càncer de Mama.
 - o Unitat de Conductes Addictives UCA.
 - o Unitat d'Odontologia Preventiva.

Com a recursos sanitaris també hi ha a Alcoi el **Centre Comarcal de Salut Pública**.

Finalment, i com a aspecte que cal destacar, Alcoi forma part de la **Xarxa Salut**, a través del Departament de Sanitat Local. És la xarxa de municipis de la CV adherits al IV Pla de Salut de la Comunitat, amb el compromís de desenvolupar les accions de promoció de salut local emmarcades en el Pla. Alcoi ha cobert les etapes I i II de les cinc existents, i s'espera continuar amb la seua implementació durant els pròxims anys.

3.3. ESPAI URBÀ I HABITATGE

En relació amb la situació d'accés a l'habitatge i a la vulnerabilitat en la seua triple dimensió (residencial, sociodemogràfica i socioeconòmica), ja s'ha vist en un capítol anterior que la ciutat es veu afectada per diferents tipus de vulnerabilitat i desigualtat, i aquestes són l'avantsala de l'exclusió. Principalment per la deterioració del seu parc d'habitatge (tipus de vulnerabilitat molt estesa per la ciutat), per l'envelliment poblacional en uns certs barris (Centre, Santa Rosa i Zona Nord), i per la concentració en determinades zones de llars amb baixes rendes (Centre, Zona Alta, Viaducte, etc).

No obstant això, s'estan realitzant i projectant actuacions urbanístiques de regeneració urbana, a través d'ajudes i subvencions dirigides a particulars, a la iniciativa privada i a l'Ajuntament (millora i creació d'habitatge municipal), en el marc del **Pla ARRU i de l'estratègia DUSI**.

Destaquen els projectes de **rehabilitació de 14 habitatges municipals** i de la construcció d'un edifici municipal compost per 18 habitatges intergeneracionals, de tipus col·laboratives. Aquesta última iniciativa s'emmarca en el **Programa Joves per la Integració**. És un conveni de col·laboració entre CIP FP Batoi, Ajuntament d'Alcoi i Entitat Valenciana d'Habitatge i Sòl (EVHA) per a fomentar la convivència i participació mitjançant la presència d'estudiants d'Integració Social com a nous veïns que desenvolupen activitats comunitàries en algunes zones més deprimides de la ciutat.

Actuacions de les quals es beneficiarà la població jove i que també estan contingudes en el **Pla d'Emancipació Jove 2021-2025** que ha posat en marxa el Departament de Joventut de l'Ajuntament, en coordinació amb altres departaments. Els seus eixos de treball són la informació i l'assessorament, l'educació i la formació, la millora de l'ocupabilitat, la mobilitat i el creixement personal. L'objectiu és dotar la joventut de mitjans i capacitats per a facilitar el procés d'emancipació i d'accés a un habitatge.

De recent creació és l'**Observatori Municipal de l'Habitatge d'Alcoi (OMHA)**. Entre les tasques de l'observatori hi ha realitzar estudis relacionats amb l'anàlisi dels preus de l'habitatge a la ciutat i analitzar la seua evolució: de l'oferta i la demanda d'habitatges a la ciutat i de la pèrdua de l'habitatge per desnonament o execució hipotecària. Realitzarà estudis específics amb la finalitat d'identificar la problemàtica de l'envelliment, la despoblació i dels espais de possible exclusió social, així com confeccionar un decàleg amb solucions per a aquests problemes. Disposa de tres laboratoris: habitatge i urbanisme, laboratori social i laboratori d'innovació. Des de l'OMHA també s'està impulsant la "finestreta única" en el marc de la Xarxa Xaloc, en matèria d'habitatge, rehabilitació d'edificis i regeneració urbana; i propiciarà informació i assessorament, promourà l'accés a un habitatge digne i combatrà la segregació urbana.

A més de les actuacions urbanes esmentades, en l'actualitat l'Àrea de Serveis Socials desenvolupa un **programa de mediació i intervenció comunitària en habitatges socials municipals**.

3.4. PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA

A Alcoi hi ha destacats òrgans i canals de participació ciutadana. La majoria orientats a la ciutadania en general, però també per a la població infantil i juvenil. En els específics per a adolescents, destaca el **Consell Local d'Infància i Adolescència (CLIA)** i els **Pressupostos Participatius per a Xiquets i Xiquetes**. També té **Pressupostos Participatius per a Adults** (en els quals poden participar a partir dels 16 anys).

Una altra iniciativa que està realitzant des de 2015 és l'**Escola de Participació**. Són cursos dirigits especialment a les associacions i entitats cíviques d'Alcoi, però també a l'alumnat de centres educatius. Té com a objectiu fomentar l'associacionisme a la ciutat i promoure la preocupació pels assumptes públics i el seu abordatge des de principis democràtico-representatius. Per a això es realitzen cursos i tallers que proporcionen coneixements, habilitats i eines per a la creació o el manteniment d'una associació.

3.5. OCUPACIÓ I EMPRENEDORIA

L'Agència de Desenvolupament Local d'Alcoi disposa de diversos serveis que, si bé no estan orientats estrictament cap a la població jove (12 a 30 anys), sí que se'n beneficien.

En l'àmbit d'emprenedoria, disposen d'un servei d'assessorament empresarial: aquest servei té com a objectiu principal subministrar als emprenedors tota la informació necessària per a la presa de decisions en el procés de creació d'una empresa. A l'Escola d'Emprenedoria els/les alumnes i diplomats/des de cicles formatius desenvolupen un projecte empresarial.

En l'àmbit de l'**orientació laboral**, faciliten als demandants tota la informació necessària per a una recerca activa d'ocupació eficaç. Quant a formació, realitzen accions de detecció de necessitats formatives relacionades amb aquells sectors en els quals hi ha un dèficit de professionals, així com la difusió de l'oferta formativa del municipi (cicles formatius, formació ocupacional i contínua).

També es proporciona informació sobre subvencions per al foment de l'ocupació, dels programes **EMCUJU i EMPUJU**, dirigits a persones joves aturades inscrites en Labora i Garantia Juvenil.

En assessorament i informació, es reporta que s'ha atés entre octubre de 2017 i abril de 2021 uns 560 joves des de Desenvolupament Econòmic d'Alcoi.

D'altra banda, l'equip d'Inserció Sociolaboral (Serveis Socials) realitzen, fins a l'any 2021, formació, treball en grups, tallers i sessions individuals. El programa s'ha desenvolupat en el marc del Programa Operatiu del Fons Social Europeu 2014-2020, cofinançat per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. Entre 2017 i 2020 s'hi han beneficiat 610 persones, i el programa segueix una escala ascendent en la participació. Des d'Inserció Sociolaboral també estan en contacte amb els

Departaments de Participació, Esports i Turisme per a fomentar l'oci entre la població en risc d'exclusió, atés que, entre altres beneficis, afavoreix el desenvolupament d'habilitats socials.

En relació amb l'ocupació, disposa del web www.alcoi.portalemp.com, on l'ADL actua com a intermediària per a satisfer les necessitats d'empreses i treballadors. És una borsa d'intermediació laboral a la disposició de les persones demandants d'ocupació i de les empreses. Des de maig de 2017 fins a començament de 2021 s'han gestionat 714 ofertes d'ocupació dirigides a la població en general.

Per a millorar l'ocupabilitat també es dissenyen i difonen **píndoles informatives** des del Departament de Promoció Econòmica, i des de 2021 han començat a dirigir-les a la població en general, no tan sols a majors de 30 anys. També realitzen formació prelaboral, en tallers sobre resolució de conflictes en l'entorn laboral o de millora de la comunicació interna.

Alguns programes que cal destacar que s'implementen a Alcoi, de caràcter supramunicipal, per al foment de l'ocupació juvenil, s'emmarquen en **Avalet Joves** (programes EMPUJU i EMCUJU).

En els centres de formació d'FP es realitzen conferències informatives, a petició dels mateixos centres.

D'altra banda, **ÀGORA** és un espai obert de promoció, integració i interrelació entre entitats i persones amb la finalitat de dissenyar un nou model econòmic a la comarca i posicionar Alcoi i la comarca com a referent de l'emprenedoria i la innovació. Conté els projectes Àgora Oberta, Àgora Emprenedors, Àgoralab i Activa Àgora (consistent a mentorar projectes que contribuïsquen a la diversificació de l'economia local). Àgora Co-Working és un espai cooperatiu per a emprenedors i té un cost de 120 euros l'any.

La **seu a Alcoi de la UPV** també desenvolupa esdeveniments i concursos per a l'impuls de l'emprenedoria i dels quals es beneficia la població jove: Idea-T (per a alumnat de Batxillerat i FP), Idea-Kids (alumnes de Primària), i hi col·laboren altres ens com l'ADL.

Cal destacar el nombre i la varietat d'**ens empresarials, d'innovació, d'ocupació i empenedoria** que treballen en el context d'Alcoi: ADL, Àgora, diferents associacions empresarials generals i sectorials, CEEI Alcoi (Centre Europeu d'Empreses i Innovació), Cambra de Comerç d'Alcoi, xarxa Actaio i Fundació Novaterra. Com s'ha vist més amunt, per al cas d'algunes d'aquestes, realitzen activitats d'informació, orientació i acompanyament a emprenedors (mentoren projectes, espais *coworking*, esdeveniments, etc.) i treballen en la millora de competències personals i professionals per a avançar en l'ocupabilitat dels alcoians/de les alcoianes (formació i qualificació, habilitats i aptituds, etc.), entre altres actuacions.

També destaquen els òrgans consultius i de coordinació municipal existents, en els quals participen les esmentades entitats. Són el CES (**Consell Econòmic i Social d'Alcoi**), el **Consell de l'FP**, la **Mesa de Turisme** i la **Mesa del Centre**. En cadascun d'aquests participen algunes de les entitats esmentades, a més de determinats departaments de l'Administració Local.

3.6. EDUCACIÓ I FORMACIÓ

Alcoi disposa de **tretze centres educatius** en els quals s'imparteixen cicles de Secundària; set on s'imparteix algun grau de cicles formatius; i un centre de persones adultes. Com a singularitat del municipi, hi ha una majoria de centres privats concertats.

CICLE	CENTRE	TITULARITAT	CURS
ESO, BATXILLER, FP	Centre Privat Esclaves SCJ Alcoi	Privat Concertat	ESO
	Centre Privat José Arnauda	Privat Concertat	ESO
	Centre Privat La Presentació	Privat Concertat	ESO
	Centre Privat Sant Vicent Ferrer	Privat Concertat	ESO
	Centre Privat Santa Anna	Privat Concertat	ESO
	Centre Privat La Salle	Privat Concertat	ESO i Batxiller
	Centre Privat Sant Vicent de Paül	Privat Concertat	ESO, FP grau mitjà
	Centre Privat Salesians Joan XXIII	Privat Concertat	ESO, FP grau mitjà i bàsic
	Centre Privat Sant Roc	Privat Concertat	ESO, Batxiller, FP grau mitjà i superior
	IES Andreu Sempere	Públic	ESO, Batxiller i FP bàsic
	IES Cotes Baixes	Públic	ESO, Batxiller, FP grau bàsic, mitjà i superior
	IES Pare Vitòria	Públic	ESO, Batxiller, FP grau bàsic, mitjà i superior
	CIPFP Batoi	Públic	ESO, FP grau bàsic, mitjà i superior
	Centre Públic FPA Oròsia Silvestre	Públic	Formació de persones adultes
	CEE Tomàs Llàcer	Públic	Secundària
ESCOLES INFANTILS	Escola Infantil El Partidor	Públic	(1-3 anys)
	Escola Infantil Municipal El Jesuset del Miracle	Públic	(0-3 anys)
	Escola Infantil Municipal Batoi	Públic	(0-3 anys)
	Escola Infantil Municipal Zona Nord	Públic	(0-3 anys)
	Escola Infantil Sol Solet	Privat	(0-3 anys)
	Escola Infantil El Salvador	Privat	(1 i 2 anys)
	Escola Infantil Chiquitos	Privat	(0 a 2 anys)
	Gargots Natura	Privat	(0 a 2 anys)
	CEE Tomàs Llàcer	Públic	(3-18 anys)
PRIMÀRIA	CEIP Sant Vicent	Públic	Primària
	CEIP El Romeral	Públic	Primària
	CEIP Miguel Hernández	Públic	Primària
	CEIP Horta Major	Públic	Primària
	CEE Tomàs Llàcer	Públic	Primària
	Col·legi Salesians Joan XXIII Alcoi	Privat Concertat	Primària
	Col·legi La Salle	Privat Concertat	Primària
	Col·legi Sagrada Família	Privat Concertat	Primària
	Col·legi La Presentació	Privat Concertat	Primària
	Col·legi Salesians Sant Vicent Ferrer	Privat Concertat	Primària
	Col·legi Santa Anna	Privat Concertat	Primària
	Col·legi Sant Roc	Privat Concertat	Primària
	Col·legi Sant Vicent de Paül	Privat Concertat	Primària
	Col·legi José Arnauda	Privat Concertat	Primària

A Alcoi destaca la majoritària oferta de places de tipus concertat en Primària i Secundària, en comparació a l'oferta pública. En Secundària i Cicles Formatius bàsics, les places concertades representen el 67,6% de l'oferta total, mentre que en Batxiller i en Cicles Formatius de grau mitjà, només representen el 5,8% (any 2018).

	ESO i FP bàsica 12-16 anys	Batxillerat i FP mitjà 17-18 anys
Públic	907 (32,4%)	3133 (94,2%)
Concertat	1893 (67,6%)	194 (5,8%)
Total	2800 (23,6%)	3327 (28,1%)

L'oferta de cicles formatius a Alcoi és àmplia i variada. Disposa de més de 50 cicles formatius de grau mitjà, superior i bàsic, impartits en cinc centres públics i tres de concertats. Els cicles s'emmarquen en les famílies professionals següents:

ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ
AGRÀRIA
ARTS APLICADES A LA INDUMENTÀRIA
COMERÇ
COMERÇ I MÀRQUETING
COMUNICACIÓ GRÀFICA I AUDIOVISUAL
DISSENY D'INTERIORS
ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA
ENERGIA I AIGUA
FABRICACIÓ MECÀNICA
HOTELERIA I TURISME
IMATGE PERSONAL
INFORMÀTICA
INFORMÀTICA I COMUNICACIONS
FUSTA, MOBLE I SURO
QUÍMICA
SANITAT
SEGURETAT I MEDI AMBIENT
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT
TÈXTIL, CONFECCIÓ I PELL
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES

Disposa d'altres centres de formació especialitzada, en idiomes, arts i disseny, música i dansa:

- Escola Municipal de Belles Arts d'Alcoi
- Escola Oficial d'Idiomes
- Escola d'Art i Superior de Disseny d'Alcoi
- Conservatori de Música i Dansa Joan Cantó

Quant a formació superior universitària, Alcoi té un **Campus de la Universitat d'Alacant**, on s'imparteix el Grau de Magisteri en Educació Infantil. També hi ha l'**EPSA, Escola Politècnica Superior d'Alcoi (Universitat Politècnica de València)**, on s'imparteixen els graus i postgraus següents:

- Grau en Enginyeria en Disseny Industrial i Desenvolupament de Productes
- Grau en Enginyeria Informàtica
- Grau en Administració i Direcció d'Empreses

- Grau en Enginyeria Elèctrica
- Grau en Enginyeria Química
- Grau en Enginyeria Mecànica
- Màster Universitari en Enginyeria Tèxtil
- Màster Universitari en Enginyeria d'Organització i Logística
- Màster Universitari en Enginyeria, Processament i Caracterització de Materials
- Màster Universitari en Direcció d'Empreses

També ofereixen títols propis en indústria, finances i gestió.

L'oferta educativa del municipi es completa amb un gran nombre d'acadèmies privades de diferents disciplines: d'idiomes, d'estudi, d'arts escèniques, etc.

Per a combatre el fracàs escolar, destaca el projecte **"Aules de Convivència"**, desenvolupat en el cicle de l'ESO. El projecte "Aules de Convivència" és una iniciativa de l'Ajuntament d'Alcoi en col·laboració amb alguns dels centres educatius, i té com a objectiu reduir el fracàs escolar i previndre l'absentisme i les expulsions dels/de les joves dels seus centres.

Hi ha dos òrgans que han deixat de tindre activitat: la **Comissió ContrAcoso** i la **Comissió d'Absentisme**. No obstant això, continua vigent el Pla Integral de millora de l'escolaritat obligatòria i de tractament de l'absentisme escolar d'Alcoi, en el marc del Pla PREVI (Conselleria d'Educació, Cultura i Esport).

Alcoi, a més, està integrat en la **Xarxa de Ciutats Educadores**, en la qual format part, a més, de la Comissió de Coordinació.

Uns altres esdeveniments anuals que cal destacar, pel seu bon acolliment, i en els quals participen els i les joves de 12 a 18 anys, són L'Escola Canta, la celebració del DENYP (dia escolar de la no-violència i la pau) i la Mostra de Teatre Escolar.

Finalment, i com a qüestió important, el Departament d'Educació de l'Ajuntament elabora, en col·laboració amb els altres departament i centres educatius, una **Guia d'Activitats i Tallers** per a poder ser impartits pels centres educatius que ho sol·liciten. Són més de 160 les activitats que s'hi ofereixen, emmarcades en 16 àmbits diferents.

3.7. ESPORT

A Alcoi està estesa la pràctica esportiva i l'exercici físic, i disposa de **clubs nombrosos i variats**, competicions i **instal·lacions**:

ESPAI	SERVEIS
Camp Municipal de Futbol El Collao	Camp de gespa de 102 x 66 m / Capacitat per a 5.000 espectadors / 4 vestidors
Poliesportiu Municipal Francisco Laporta	Pavelló Mutualitat de Llevant / Pavelló / cobert Miguel Sarasa Lorés / Pistes Poliesportives / Pista d'atletisme / Circuit de fúting / Circuit de camp a través / Camps de futbol / Pistes de tennis / Pistes de pàdel / Serveis mèdics / Cafeteria-Bar / Gimnàs / Sala d'arts marcial / Sala de tennis de taula
Poliesportiu Municipal de Caramanxel Juan Agudo Garat	2 pistes poliesportives il·luminades / Vestidors / Piscines / Bar restaurant
Complex Esportiu Municipal Eduardo Latorre	Piscines / Zona de saunes / Sala de fitnes / Vestidors / 3 Salas d'activitats dirigides / Pistes de pàdel.
Àrea Esportiva El Romeral	Pista poliesportiva de gespa artificial (bàsquet i futbol sala) / Àrea de petanca / Bar / Il·luminada
Àrea Esportiva del Camí	Pista de futbol sala de gespa artificial / Diferents zones de joc (escacs, tennis taula) / Pista de bàsquet / Il·luminada
Àrea municipal de BMX	Circuit de BMX de 1r nivell
Àrea Municipal d'Skate Batoi	Parc d'skate / Diferents zones de salts i rampes / Il·luminada
Àrea Municipal d'Skate Santa Anna	Parc d'skate / Diferents zones de salts i rampes / Il·luminada
Circuit Municipal <i>Riverfit</i>	Infraestructures per a realitzar 16 exercicis diferents.

Les seues **piscines** són les següents:

- Piscina municipal José Trenzano Alós
- Piscina municipal de Batoi
- Piscina municipal de Caramanxel Juan Agudo Garat
- Piscina climatitzada i piscina infantil al Complex Esportiu Municipal Eduardo Latorre

L'Ajuntament d'Alcoi i els centres educatius fomenten l'esport en les diferents disciplines, incloent-hi els esports minoritaris, les **competicions mixtes i els esports per a persones amb diversitat funcional** (*Goal Ball*). Algunes de les activitats esportives es realitzen amb la col·laboració tan important dels centres educatius i amb periodicitat anual. En aquest sentit destaquen els **Jocs Esportius Escolars** (des de primer de Primària fins a segon de Batxillerat).

A més, hi ha diferents competicions d'esport base, gestionades per les seues federacions respectives i articulades a través dels més de **90 clubs esportius** existents al municipi. A més, hi ha altres activitats culturals i esportives per a famílies (per Nadal, carreres populars, "Amb bici per la Via Verda", etc.).

- Escola Multiesport
- Jocs Esportius Escolars (futbol, futbol sala, orientació, tir amb arc, BMX, judo, escacs, etc.)
- Acuacross Alcoi Solidari
- Nadal Esportiu
- Jocs infantils en piscines municipals (estiu).
- Sant Silvestre Alcoiana
- Mitja Marató Alcoi
- Prova lliga local BMX Alcoi
- Premis de l'Esport

Hi ha lligues locals de bàsquet, futbol, futbol sala i petanca.

3.8. JOVENTUT

Des de Joventut Alcoi també es dona difusió i informació del **Programa de Garantia Juvenil**. Garantia Juvenil és una iniciativa europea que pretén facilitar l'accés de les persones joves al mercat laboral. Està enfocada al fet que totes les persones joves aturades ni integrades en els sistemes d'educació o formació, puguen rebre una oferta d'ocupació, educació o formació, inclosa la formació d'aprenent o període de pràctiques, després d'acabar l'educació formal o quedar aturats/aturades.

El **programa Joves Emprenedors/res** és un programa de promoció i visualització de les persones joves emprenedores perquè puguen mostrar les seues iniciatives i puguen compartir amb altres persones joves els problemes amb els quals s'han trobat, com ha sigut el camí de l'emprenedoria i, sobretot, que puguen ser models per a altres joves.

Des de Joventut Alcoi també es desenvolupa el programa **JOOP. JOVE OPORTUNITAT**, un programa dissenyat i organitzat per l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ) per a motivar i orientar joves entre 16 i 21 anys que han abandonat els estudis.

També és de destacar la posada en marxa de Joventut Alcoi del **Servei d'Assessoria Psicològica (APSI)**. Es crea en 2021 com a resposta als impactes que la pandèmia ha tingut en la salut mental de les i dels joves. Impactes que es descriuen en diferents apartats del present diagnòstic, així com en l'«Estudi Impacte de la Covid-19 i la Nova Normalitat en la Joventut Valenciana» (IVAJ) i en l'informe «Joventut en risc: anàlisi de les conseqüències socioeconòmiques de la Covid-19 sobre la població jove a Espanya» (INJUVE). Es reporta que el servei està sent molt demanat per les persones joves.

04

PLA D'ACCIÓ

En aquest apartat s'exposa el Pla d'Acció que s'ha projectat per a 2021-2026. Es fonamenta en les consultes de tipus descriptiu i propositiu realitzades en la fase d'estudi-diagnòstic, en les quals han participat les gerències de 31 associacions (18 d'aquestes d'acció social), 17 equips tècnics dels diferents departaments de l'Ajuntament i 5 grups polítics de l'oposició amb representació en el Ple. També es fonamenta en l'anàlisi de fonts estadístiques a escala municipal i inframunicipal.

4.1. MARC NORMATIU

El Pla s'ha elaborat tenint com a referent el marc normatiu que emana de la Comunitat Valenciana, així com les diferents estratègies sectorials vinculades al desenvolupament social i a la inclusió de grups poblacionals vulnerables.

En relació amb el marc legislatiu autonòmic, destaquen lleis i decrets recents:

- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de Serveis Socials inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Decret 38/2020, de 20 de març, del Consell, de coordinació i finançament de l'atenció primària de serveis socials, desenvolupament de la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Decret 34/2021, de 26 de febrer, de regulació del Mapa de Serveis Socials de la Comunitat Valenciana.

Quant a les estratègies i els plans regionals:

- Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social 2017-2022.
- Estratègia Valenciana per a la Recuperació (Proposta d'Estratègia Valenciana per a la Recuperació, EVR: document de treball).
- Estratègia Valenciana per a la Igualtat i la Inclusió del Poble Gitano 2018-2023.
- Estratègia Valenciana de suport social per a la recuperació i inclusió social de les persones amb trastorn mental greu 2018-2022.
- Pacte autonòmic per a l'atenció integral-social i sanitària de la salut mental.
- Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista
- Estratègia Valenciana de Migracions 2021/2026.
- Estratègia Valenciana de Joventut 2019-2023.
- Llibre blanc de l'Habitatge de la Comunitat Valenciana.
- Estratègia de Regeneració Urbana de la Comunitat Valenciana.
- Pla d'Acció per a la Transformació del Model Econòmic Valencià 2027 (juliol 2018).
- Avalem Territori 2021.
- Estratègia valenciana davant el canvi climàtic 2020-2030.

En l'àmbit estatal, es tenen principalment en consideració les estratègies següents associades als processos d'inclusió:

- Pla d'Acció per a la Implementació de l'Agenda 2030. Cap a una Estratègia Espanyola de Desenvolupament Sostenible.

- Estratègia Nacional de Prevenció i Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social 2019-2023. Pla Operatiu 2021.
- Pla Estatal per a l'accés a l'habitatge 2022-2025.
- Estratègia Espanyola sobre Discapacitat 2021-2030.
- Estratègia Nacional per a la Igualtat, Inclusió i Participació del Poble Gitano 2021-2030.
- II Pla Nacional de Drets Humans (2019-2023).
- Estratègia Nacional Integral per a Persones Sense Llar (ENI-PSH) 2015-2020.
- Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica (2019-2024).

4.2. PRINCIPIS RECTORS, EIXOS ESTRATÈGICS I OBJECTIUS

Els principis rectors per a l'elaboració del Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Alcoi emanen dels que figuren en el Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social (PVICs):

- Multidimensionalitat dels processos d'inclusió.
- Concepció holística del benestar.
- Promoció de la diversitat.
- Autonomia, participació activa i centralitat de les persones.
- Acció fonamentada i preventiva.
- Coordinació d'ens públics i privats.
- Cohesió i equitat espacial.
- Governança distribuïda.
- Transversalitat de les polítiques municipals contra l'exclusió social.
- Transversalitat de la perspectiva de gènere i de protecció a la infància.
- Garantia de prestacions i de drets.

El Pla d'Acció es divideix en 6 eixos estratègics, basats en les línies estratègiques del PVICs. Al seu torn, aquests eixos s'estructuren en 4 objectius generals, 62 objectius específics, 32 Temàtiques i 111 accions (amb els seus terminis d'execució respectius i indicadors d'avaluació).

EIX 1_Inclusió sociolaboral: accés a l'ocupació

EIX 2_Qualitat dels serveis i garantia de drets i prestacions

EIX 3_Intervenció coordinada i concertada

EIX 4_Equitat i cohesió urbana i social

EIX 5_Promoció de la infància i reducció de l'empobriment infantil

EIX 6_Lluita contra la feminització de l'empobriment

Els objectius generals del Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Alcoi 2022-2026 són els següents:

Objectiu General 1_Reduir els nivells de risc de pobresa, exclusió i desigualtat.

Objectiu General 2_Combatre qualsevol tipus de discriminació per qualsevol condició (sexe, edat, identitat i orientació de gènere, origen, ètnia, recursos econòmics, capacitats diverses, etc.).

Objectiu General 3_Reduir els nivells de vulnerabilitat residencial, socioeconòmica, sociodemogràfica i subjectiva en la Zona Nord (sud-est), Zona Centre i el Viaducte, la Zona Alta, el nord de Santa Rosa i l'Eixample (sud-est).

Objectiu General 4_Millorar els mecanismes de detecció de situacions de risc o vulnerabilitat en la població.

Els objectius específics s'estructuren en els àmbits i temàtiques següents:

ÀMBITS	TEMÀTIQUES
1_BENESTAR SOCIAL I SALUT	Salut Mental Recursos de Qualitat Addiccions Salut i Gènere Entitats Socials Promoció de l'Autonomia
2_SOCIOLABORAL	Col·laboració Público-Privada per a l'Ocupabilitat Ocupabilitat de la Població Ocupació i Gènere
3_EDUCACIÓ I FORMACIÓ	Educació en Diversitat Breixa Digital Idiomes i Inclusió Educació per a la Prevenció d'Addiccions Formació Jove Formació no Reglada i Prelaboral Formació al Personal Tècnic
4_PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA	Intervenció Comunitària Associacionisme en Col·lectius Vulnerables Associacionisme en xiquets/xiquetes/adolescents Participació Ciutadana de xiquets/xiquetes/adolescents vulnerables Transversalitat de la Participació Comunicació Accessible amb l'Adm. Local
5_OCI, CULTURA I ESPORT	Oci Inclusiu per a Xiquets/xiquetes/adolescents vulnerables Associacionisme Recreatiu en Xiquets/xiquetes/adolescents Vulnerables Oci i Gènere Recreació Intergeneracional Exercici Físic Urbà de Lliure Accés Accés a la Cultura
6_HABITATGE, ESPAI URBÀ, MOBILITAT I QUALITAT AMBIENTAL	Habitatge Accessibilitat Universal Mobilitat Sostenible Qualitat Ambiental i Urbana

4.3. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA

El Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Alcoi estarà sotmés a seguiment i avaluació de la consecució dels objectius específics i de les accions. El seguiment es realitzarà a mitjan procés (any 3) i l'avaluació final al final del període de vigència (any 5).

L'òrgan responsable de coordinar el seguiment i l'avaluació serà el Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials d'Alcoi. El citat òrgan tindrà la composició, estructura i funcions aproximades següents:

COMPOSICIÓ:

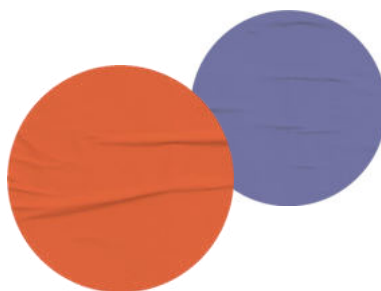
- Presidència
- Vicepresidència Primera
- Vicepresidència Segona
- Secretaria
- Ple del Consell

ESTRUCTURA:

- Ple del Consell
- Equips Tècnics i Grups de Treball
- Secretaria tècnica

FUNCIONS:

- Proposar i aprovar els Grups de Treball
- Definir les actuacions de cada any.
- Realitzar el seguiment i avaluar les accions del Pla d'Acció.
- Dissenyar i actualitzar el Reglament del Consell.
- Administrar la composició dels diferents òrgans del Consell.

4.4. ACCIONS, INDICADORS I TERMINIS

SALUT I BENESTAR SOCIAL

ACCIÓ	INDICADOR	DEPT./ ENS (*)	TERMINI (**)
Temàtica: Salut Mental OBJECTIUS ESPECÍFICS: Atendre i reduir els problemes de salut mental entre la població. Previndre la deterioració i retardar el major temps possible la institucionalització de persones amb problemes de salut mental.			
SB1. Atenció domiciliària i suport a la permanència de la persona amb problemes de salut mental greu en el domicili.	Núm. de visites domiciliàries/any	SASEM	1
SB2. Obertura del Centre Específic de Malalts Mentals Crònics d'Alcoi (CEEM)	Obertura del CEEM realitzada	SASEM	1
SB3. Campanyes de conscienciació ciutadana per a la desestigmatització de la malaltia mental.	Núm. de campanyes realitzades/ període	Serveis Socials Salut	2
Temàtica: Recursos de Qualitat OBJECTIUS ESPECÍFICS: Millorar dels recursos d'atenció a persones usuàries de Serveis Socials, en relació amb els diferents col·lectius vulnerables. Conscienciar la ciutadania sobre l'existència de col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió a Alcoi. Sensibilitzar la ciutadania en valors de respecte a la diversitat i d'inclusió social. Impulsar el voluntariat d'acció social en entitats socials. Fomentar l'acció empresarial en la reducció de la vulnerabilitat i la desigualtat a Alcoi. Millorar el registre d'informació de les persones usuàries de Serveis Socials/Tercer Sector, per a poder realitzar anàlisis tendencials i adequar els recursos a les necessitats de la població. Reduir la cronificació en l'atenció a persones vulnerables.			
SB4. Realitzar més intervenció grupal des de Serveis Socials.	Núm. d'accions d'intervenció grupal realitzades/any	Serveis Socials	2
SB5. Realitzar intervenció comunitària en zones vulnerables de la ciutat, en col·laboració amb les A.V. i comerciants.	Intervenció comunitària realitzada/any	Serveis Socials Participació Comerç	1
SB6. Campanyes de conscienciació a la ciutadania sobre la realitat dels col·lectius a Alcoi vulnerables, en risc i exclosos.	Núm. campanyes realitzades/ període	Serveis Socials	2
SB7. Impulsar recursos d'atenció i cura a persones dependents per a afavorir la conciliació laboral i familiar (centres de dia, ludoteca, escoles d'estiu, suport socioeducatiu, etc.)	Núm. de recursos creats/ període	Serveis Socials Educació	4
SB8. Campanyes de sensibilització a la ciutadania per a avançar en les relacions igualitàries en la llar (corresponsabilitat).	Núm. de campanyes realitzades	Unitat d'Igualtat	2
SB9. Augmentar les places per al suport escolar i socioeducatiu per a NNA vulnerables, durant les vesprades.	Núm. de noves places/ període	Serveis Socials Educació	2
SB10. Potenciar les borses de voluntariat de les entitats d'acció social.	Accions realitzades/ període	Serveis Socials	2
SB11. Recopilar informació sobre les persones usuàries (dades sociodemogràfiques: edat i sexe, i altres com a nacionalitat o estudis) i el tipus d'intervenció realitzada, des dels diferents equips de Serveis Socials.	Equips que recopilen la informació	Serveis Socials	2
Temàtica: Addiccions OBJECTIUS ESPECÍFICS: Conscienciar la població adolescent i l'entorn social per a la prevenció de conductes addictives: alcohol, cànnabis, altres drogues, tecnologies (mòbil, videojocs), apostes i jocs d'atzar. Millorar la coordinació intradepartamental (entre equips de Serveis Socials), i interdepartamental (entre aquesta i altres àrees de l'Aj.)			

SB12. Formació/sensibilització sobre el consum d'alcohol per a professionals en contacte amb menors de l'àmbit recreatiu: grups juvenils, filaes, clubs esportius i altres entitats d'activitats extraescolars.	Núm. de tallers a professionals en contacte amb adolescents/any	UPCCA Joventut Festes Esports	3
SB13. Campanyes d'informació, conscienciació i prevenció sobre els efectes perjudicials del consum de substàncies addictives dirigides a joves, del consum recreatiu en festes del municipi, amb la col·laboració de l'Associació de Sant Jordi i de la Regidoria de Festes.	Núm. de campanyes realitzades/ període	UPCCA Festes	1
SB14. Campanyes d'informació, conscienciació i prevenció sobre els efectes perjudicials del consum d'alcohol dirigides a joves, amb la col·laboració d'entitats juvenils (esportives, scout, etc.).	Núm. de campanyes realitzades/ període	UPCCA Joventut Festes	3
SB15. Campanyes conscienciació dirigides a adolescents sobre els efectes perjudicials del consum de cànnabis.	Núm. de campanyes realitzades/ període	UPCCA	3
SB16. Enfortir el treball col·laboratiu entre UPCCA i altres equips de Serveis Socials i altres depts.	Núm. d'accions realitzades/ període	UPCCA Serveis Socials	3
Temàtica: Salut i Gènere OBJECTIUS ESPECÍFICS: Les persones joves disposen d'atenció personalitzada sobre salut sexual i reproductiva, així com d'identitat i diversitat sexual. Avançar cap a la sensibilització ciutadana sobre el col·lectiu LGTBI i garantir els seus drets.			
SB17. Disposar d'un punt d'informació per a l'atenció específica a joves en matèria de salut sexual i reproductiva.	Punt d'informació disponible.	Joventut Salut	3
SB18. Habilitar un punt d'informació per a l'atenció específica a joves en matèria d'identitat i diversitat sexual.	Punt d'informació disponible.	Joventut Unitat d'Igualtat	2
SB19. Reforçar les relacions de col·laboració entre la Unitat d'Igualtat i les associacions LGTBI per a realitzar actuacions conjuntes.	Núm. d'accions realitzades/ període	Unitat d'Igualtat	2
Temàtica: Entitats Socials OBJECTIUS ESPECÍFICS: Potenciar l'acció conjunta i sinèrgica entre Serveis Socials i les entitats d'acció social. Donar a conèixer a la ciutadania les entitats d'acció social. Avançar en la millora d'aspectes organitzacionals en Serveis Socials.			
SB20. Crear meses de treball en el Consell de Benestar Social per a abordar qüestions de manera programada (objectius, calendari i avaluació).	Núm. de taules de treball creades/any	Serveis Socials Tercer Sector	1
SB21. Incrementar el nivell de participació de les entitats socials en el Consell de Benestar Social, en l'establiment de l'ordre del dia, en les intervencions durant les sessions i en l'establiment d'una secretaria rotatòria.	Núm. d'accions realitzades/ període	Serveis Socials Tercer Sector	3
SB22. Avançar en l'adequació d'espais de l'Aj. que són cedits a les entitats en virtut de les seues necessitats.	Núm. d'espais adequats	Serveis Socials	4
SB23. Reeditar anualment les "Jornades Solidàries".	Jornades Solidàries realitzades/ període	Serveis Socials Tercer Sector	2
SB24. Augmentar la publicitat i difusió de les associacions del tercer sector d'acció social per part de l'Aj.	Núm. d'accions de difusió i publicitat/any	Serveis Socials Tercer Sector	1
SB25. Creació d'una guia de recursos de les entitats que treballen en els àmbits de l'acció social i de la salut a Alcoi.	Guia dissenyada.	Tercer Sector	3
Temàtica: Promoció de l'Autonomia OBJECTIUS ESPECÍFICS: Reduir la cronificació en l'atenció a persones vulnerables. Optimitzar els recursos econòmics i materials per a un ús més equitatiu. Dotar de major protagonisme a l'acompanyament i l'atenció centrada en el cas, aprofitant la varietat de recursos i serveis			

dels quals disposa Serveis Socials.

Millorar el registre d'informació de les persones usuàries de Serveis Socials/Tercer Sector, per a poder realitzar anàlisis tendencials i adequar els recursos a les necessitats de la població.

SB26. Evitar el lliurament en un sol acte d'elevades quanties econòmiques (prestacions acumulades), des de Serveis Socials i des del tercer sector.

Núm. de lliuraments
quantiosos
realitzats/any

Serveis Socials

2

SB27. Impulsar la creació d'un registre gestionat per entitats del tercer sector de persones beneficiàries d'ajudes materials proporcionades per aquestes entitats.

Accions
realitzades/ període

Serveis Socials

2

SB28. Enfortir el sistema de contraprestacions, tenint en compte les possibilitats de cada cas.

Accions
realitzades/ període

Serveis Socials

2

SB29. Realitzar un estudi en profunditat d'altres experiències dutes a terme en localitats espanyoles per a reduir la cronificació de casos.

Estudi realitzat

Serveis Socials

3

Temàtica: **Persones Majors**

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

Promocionar un envelliment saludable.

Dotar de major protagonisme l'acompanyament i l'atenció centrada en el cas, aprofitant la varietat de recursos i serveis de què disposa Serveis Socials.

Millorar dels recursos d'atenció a persones usuàries de Serveis Socials, en relació amb els diferents col·lectius vulnerables.

SB30. Major informació de l'accés a recursos residencials per a les persones majors.

Accions
realitzades/ període

Serveis Socials

3

SB31. Oferta de cursos d'autoestima i afrontament del procés d'envelliment.

Núm. de cursos
oferits/ període

Serveis Socials

3

SB32. Accions addicionals d'atenció a persones majors basades en l'arrelament al context personal i social particular, a través de la intervenció social i comunitària.

Núm. d'accions
realitzades/any

Serveis Socials
Habitatge

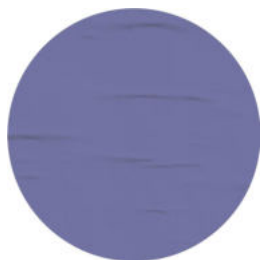
2

SB33. Ampliació del nombre de places en residències públiques de majors.

Núm. de places
noves/ període

Serveis Socials

3

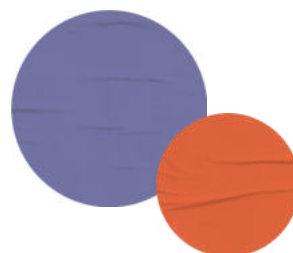
SOCIOLABORAL

ACCIÓ	INDICADOR	DEPT./ ENS (*)	TERMINI (**)
Temàtica: Col·laboració Público-Privada per a l'Ocupabilitat OBJECTIUS ESPECÍFICS: Articular i coordinar recursos/serveis procedents de diferents ens empresarials i d'innovació, públics i privats (ADL, associacions empresarials, Cambra, CEEI, etc.), per a augmentar la seua eficàcia i eficiència. Fomentar l'acció empresarial en la reducció de la vulnerabilitat i la desigualtat a Alcoi. Afavorir la inserció laboral dels col·lectius allunyats del mercat laboral. Avançar en la coordinació i generació de sinergies positives entre ens públics i privats, en els àmbits de la Inserció Social de la població més vulnerable.			
SL1. Acords i convenis multilaterals entre l'Ajuntament i entitats empresarials (associacions empresarials, Cambra, CEEI, etc.) de cara a millorar la coordinació, crear més sinergies i complementaritats.	Nous convenis creats amb ens empresarials.	Promoció Econòmica Entitats empresarials	2
SL2. Major involucració d'empreses i associacions empresarials en els programes d'inserció per a afavorir l'ocupabilitat de col·lectius amb dificultats, a través de la Responsabilitat Social Corporativa.	Núm. empreses col·laboradores/període. Accions realitzades en aquesta direcció.	Serveis Socials Promoció Econòmica Entitats empresarials	2
Temàtica: Ocupabilitat de la Població OBJECTIUS ESPECÍFICS: Millorar els canals de comunicació per a augmentar l'ocupabilitat de la població. Ajustar de manera més eficaç i eficient la demanda i l'oferta d'ocupació en el municipi. Afavorir la inserció laboral de la població jove. Afavorir la inserció laboral dels col·lectius allunyats del mercat laboral.			
SL3. Disposar d'un lloc físic i un portal web on es proporcione atenció i informació sobre tots els recursos municipals existents quant a formació, inserció laboral i emprenedoria, dels diferents ens (ADL, ens empresarials, de formació i innovació, etc.)	Lloc físic i un portal web disponibles.	Promoció Econòmica	2
SL4. Major difusió de Portalem entre la població jove, per mitjà dels centres d'FP, ens empresarials i Xarxes Socials.	Accions de difusió realitzades en centres d'FP, ens empresarials i xarxes socials/any.	Joventut Promoció Econòmica	1
SL5. Desenvolupar una estratègia específica municipal d'Ocupació Jove.	Estratègia específica municipal d'Ocupació Jove disponible.	Promoció Econòmica Joventut	2
SL6. Impuls de la col·laboració entre les entitats d'acció social d'Alcoi per a crear una borsa d'ocupació, gestionada per les entitats.	Borsa d'ocupació creada.	Serveis Socials	3
Temàtica: Ocupació i Gènere OBJECTIUS ESPECÍFICS: Sensibilitzar en igualtat de gènere real entre l'empresariat d'Alcoi. Afavorir la inserció laboral de dones. Fomentar l'acció empresarial en la reducció de la vulnerabilitat i la desigualtat a Alcoi.			
SL7. Tallers i conferències de sensibilització en igualtat de gènere en l'àmbit laboral per mitjà de les associacions empresarials.	Tallers i conferències realitzades a empreses i/o ens empresarials/període	Unitat d'Igualtat Promoció Econòmica Ens empresarials	2
SL8. Difusió en xarxes socials dels procediments per a implantar plans d'igualtat en les empreses.	Accions de difusió realitzades entre l'empresariat sobre els plans d'igualtat/any.	Unitat d'Igualtat Promoció Econòmica Ens empresarials	2
SL9. Creació de mesa de treball entre associacions empresarials i la Unitat d'Igualtat per a promocionar els plans d'igualtat en les empreses.	Taula de treball creada.	Unitat d'Igualtat Associacions empresarials	2

EDUCACIÓ I FORMACIÓ

ACCIÓ	INDICADOR	DEPT./ ENS (*)	TERMINI (**)
Temàtica: Educació en Diversitat OBJECTIUS ESPECÍFICS: Sensibilitzar i formar a la comunitat educativa (alumnat, AMPES i professorat) en matèria de respecte a la diversitat, igualtat de gènere, identitat sexual i multiculturalitat. Sensibilitzar i educar sobre les violències masclistes.			
EF1. Tallers de sensibilització en els centres de Secundària i Primària en matèria d'assetjament escolar i respecte a la diversitat.	Núm. de centres participants.	Educació Serveis Socials	1
EF2. Tallers de sensibilització en els centres de Secundària i Primària en matèria d'igualtat de gènere, diversitat i identitat sexual.	Núm. de centres participants.	Educació Unitat d'Igualtat	1
EF3. Tallers de sensibilització en els centres de Secundària en matèria de salut sexual i reproductiva.	Núm. de centres participants.	Educació Serveis Socials Unitat d'Igualtat	1
EF4. Tallers de sensibilització en els centres de Secundària i Primària en matèria de multiculturalitat.	Núm. de centres participants.	Pangea Educació	1
EF5. Tallers dirigits a AMPES i professorat de sensibilització en matèria d'assetjament escolar i respecte a la diversitat, sobre igualtat de gènere, multiculturalitat, i diversitat i identitat sexual.	Núm. de docents participants. Núm. d'AMPES participants.	Educació Serveis Socials Unitat d'Igualtat	2
EF6. Campanya municipal de sensibilització sobre la violència masclista que es produeix en la prostitució i en el tràfic de dones.	Núm. de campanyes realitzades/ període.	Unitat d'Igualtat	3
Temàtica: Bretxa Digital OBJECTIUS ESPECÍFICS: Reduir la bretxa digital en els grups poblacionals que més la pateixen i més vulnerables.			
EF7. Cursos per a persones migrades sobre tramitació digital amb les Administracions públiques (regularització de la situació, matèria laboral, padró, sanitat, prestacions econòmiques, etc.).	Núm. de cursos realitzats/any. Núm. de participants/any.	Pangea Tercer sector	1
EF8. Cursos d'alfabetització en noves tecnologies per a persones majors i persones amb baixa qualificació.	Núm. de cursos realitzats/any. Núm. de participants/any.	Serveis Socials Tercer sector	1
EF9. Habilitar un punt físic d'accés a Internet amb equips informàtics per a la realització de tràmits amb les diferents administracions.	Punt físic disponible	Per determinar	3
Temàtica: Idiomes i Inclusió OBJECTIUS ESPECÍFICS: Aprentatge de les llengües oficials per part de la població de nacionalitat no espanyola, especialment per a persones d'origen magrebí.			
EF10. Ampliar l'oferta de places de cursos de formació d'espanyol/valencià per a persones d'origen estranger, especialment per a estrangers magrebins/estrangeres magrebines.	Núm. de cursos realitzats/any. Núm. de participants/any.	Pangea Tercer sector	2
Temàtica: Educació per a la Prevenció d'Addiccions OBJECTIUS ESPECÍFICS: Donar a conèixer l'oferta de Cicles Formatius existent a Alcoi entre la població jove.			
EF11. Tallers/dinàmiques en centres de Secundària sobre els riscos de l'excés d'ús de tecnologies (telèfons, videojocs, etc.) i de les apostes i jocs d'atzar, amb perspectiva de gènere.	Núm. de tallers realitzats/any	UPCCA Educació IES	1
EF12. Tallers/dinàmiques en centres de Secundària sobre els riscos del consum d'alcohol i drogues (cànnabis, sintètiques).	Núm. de tallers realitzats/any	UPCCA Educació IES	1
Temàtica: Formació Jove OBJECTIUS ESPECÍFICS: Donar a conèixer l'oferta de Cicles Formatius existent a Alcoi entre la població jove.			

EF13. Accions de promoció de l'FP entre la població jove en els centres de Secundària i fomentar la ruptura d'estereotips sexistes en l'elecció d'estudis.	Núm. de centres participants/any.	Promoció Econòmica Educació	2
EF14. Accions de promoció de l'FP entre la població jove a través del CCJ i de Promoció Econòmica i fomentar la ruptura d'estereotips sexistes en l'elecció d'estudis.	Núm. d'accions realitzades/ període.	Promoció Econòmica Joventut	2
EF15. Accions de prospecció per a adequar l'oferta formativa d'FP en el municipi al seu teixit productiu i demanda d'ocupació.	Núm. d'accions realitzades/any.	Promoció Econòmica	2
Temàtica: Formació no Reglada i Prelaboral OBJECTIUS ESPECÍFICS: Augmentar la formació tècnica dels col·lectius allunyats del mercat laboral (majors de 45 anys, dones, joves, persones d'ètnia gitana, migrants, diversitat funcional), per mitjà de la formació no reglada.			
EF16. Accions de formació no reglada en ocupacions digitals: màrqueting en línia, disseny web, xarxes socials, comerç electrònic, etc.	Núm. de cursos/període Núm. de participants/any..	Promoció Econòmica Serveis Socials Associacions Empresarials	2
EF17. Accions de formació no reglada per a la qualificació tècnica de població allunyada del mercat laboral (majors de 45 anys, dones, joves, persones d'ètnia gitana, migrants, diversitat funcional).	Núm. de cursos/període. Núm. de participants/any.	Serveis Socials Promoció Econòmica Associacions Empresarials	2
EF18. Accions de formació prelaboral específiques per a col·lectius allunyats del mercat laboral: dones, joves, majors de 45 anys, persones migrants, d'ètnia gitana, amb diversitat funcional.	Núm. d'accions realitzades/any.	Serveis Socials	1
Temàtica: Formació al Personal Tècnic OBJECTIUS ESPECÍFICS: Augmentar la formació dels/de les professionals de l'Adm. Local i de les entitats d'acció social en matèria de tràmits amb les diferents administracions, de cara a donar suport a l'autonomia de les persones usuàries.			
EF19. Accions de formació específica en gènere i diversitat sexual per al personal tècnic de les diferents àrees de l'Ajuntament.	Núm. de cursos/període Núm. de Dept. participants Núm. de professionals participants	Unitat d'Igualtat	2
EF20. Accions de formació per a personal tècnic de l'Adm. Local i de les entitats del tercer sector sobre la manera de realitzar tramitacions les persones migrades amb l'Adm. (laboral, estrangeria, tramitació d'ajudes, formació, etc.).	Núm. de cursos/període Núm. de professionals participants	Serveis Socials Pangea	3

PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA

ACCIÓ	INDICADOR	DEPT./ ENS (*)	TERMINI (**)
Temàtica: Intervenció Comunitària OBJECTIUS ESPECÍFICS: Fomentar el treball comunitari per a la inclusió dels estrats de població més desafavorits. Involucrar la població jove en la dinamització de la vida dels barris. Afavorir la inserció laboral de la població jove. Fomentar l'acció empresarial en la reducció de la vulnerabilitat i la desigualtat a Alcoi. Reduir la cronificació en l'atenció a persones vulnerables.			
PC1. Continuar i augmentar les intervencions de tipus comunitari en habitatges, especialment en els habitatges públics de l'EVHA, però també en habitatges que no són de titularitat pública, en col·laboració amb les A.V. i comerciants.	Núm. d'habitatges públics intervinguts/any Núm. d'habitatges no públics intervinguts/any	Habitatge Participació AFIC	3
PC2. Reeditar el programa "Joves per la Integració" o similar, amb la participació de l'alumnat dels cicles formatius de TASOC i Integració Social en la dinamització dels barris i de les A.V. i comerciants.	Programa disponible.	Habitatge Participació AFIC	2
PC3. Impulsar les relacions públic-privades per a intervencions socials i comunitàries en barris vulnerables de la ciutat (en el marc de la Responsabilitat Social Empresarial).	Núm. d'empreses participants/període	Habitatge Participació Promoció Econòmica	4
PC4. Estudi sobre iniciatives dutes a terme en altres ciutats espanyoles per a identificar experiències reeixides d'intervenció social i comunitària en zones vulnerables.	Estudi realitzat	Habitatge	3
Temàtica: Associacionisme en Col·lectius Vulnerables OBJECTIUS ESPECÍFICS: Promoure l'associacionisme entre col·lectius vulnerables, i promoure la presència equilibrada entre sexes, com a canal de participació en la vida pública, de representació dels seus interessos i d'interlocució amb l'Adm. Local. Promoure la inclusió i el respecte a la diversitat en els barris. Enfortir el teixit associatiu. Generar sinergies i projectes en comú entre les A.V. i les entitats socials. Sensibilitzar la ciutadania en valors de respecte a la diversitat i d'inclusió social.			
PC5. Fomentar l'associacionisme en persones migrades.	Accions dutes a terme/període	Participació Pangea Habitatge	2
PC6. Fomentar l'associacionisme en persones d'ètnia gitana.	Accions dutes a terme/període	Participació Serveis Socials Habitatge	2
PC7. Promoure que les A.V. integren els diferents col·lectius d'un barri.	Accions dutes a terme/període	Participació Habitatge	2
PC8. Impulsar relacions entre les associacions de veïns i les d'acció social.	Accions dutes a terme/període	Participació Habitatge	2
PC9. Reprendre Jornades d'Interculturalitat.	Jornades realitzades/període	Serveis Socials	2
PC10. Augmentar el nombre d'entitats d'acció social participants en la Guia d'Activitats (Educació).	Núm. d'entitats participants/any	Educació	2
Temàtica: Associacionisme en Xiquets/xiquetes/adolescents OBJECTIUS ESPECÍFICS: Impulsar les entitats esportives, juvenils i culturals com a llocs d'inclusió de Xiquets/xiquetes/adolescents d'estrats vulnerables. Promoure un oci saludable entre la població adolescent, amb perspectiva de gènere.			
PC11. Campanya de presentació d'entitats en els centres educatius (artístiques, juvenils, esportives, etc.) per a donar-se a conèixer i promoure la incorporació de joves a les seues bases, especialment de menors en risc d'exclusió.	Núm. de centres participants	Educació Participació Joventut	2
Temàtica: Participació Ciutadana de Xiquets/xiquetes/adolescents Vulnerables			

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

Impulsar la participació de col·lectius vulnerables en les decisions sobre els assumptes públics, utilitzant els canals de participació ciutadana disponibles en l'actualitat.

PC12. Campanyes de difusió dels canals de participació ciutadana (CLIA, Pressupostos Participatius i Pressupostos Participatius per a Xiquets i Xiquetes) entre la població vulnerable (amb suport de les A.V., tercer sector i centres educatius i AMPES).

Accions realitzades

Participació
Serveis Socials
Educació

2

Temàtica: Transversalitat de la Participació**OBJECTIUS ESPECÍFICS:**

Promoure la transversalitat de la participació ciutadana en l'acció municipal.

PC13. Major presència del Dept. de Participació en consells i meses d'altres àrees de l'Ajuntament

Participació

Temàtica: Comunicació Accessible amb l'Adm. Local**OBJECTIUS ESPECÍFICS:**

La població pugui comunicar-se amb els ens de l'Administració municipal en igualtat de condicions, amb independència de les seues capacitats diverses.

PC14. Habilitar un programari específic per a la comunicació amb l'Administració municipal dirigit a la població amb diversitat funcional.

Programari disponible

Participació

1

Temàtica: Participació Social de Persones Majors**OBJECTIUS ESPECÍFICS:**

Promocionar un envelliment saludable.

PC15. Impulsar la participació social dels majors, tot creant un òrgan municipal per a aquesta finalitat.

Òrgan creat

Serveis Socials
Participació

3

OCI, CULTURA I ESPORT

ACCIÓ	INDICADOR	DEPT./ ENS (*)	TERMINI (**)
Temàtica: Oci Inclusiu per a Xiquets/xiquetes/adolescents Vulnerables OBJECTIUS ESPECÍFICS: Millora dels recursos municipals orientats a la inclusió de col·lectius vulnerables en la vida social d'Alcoi. Afavorir la inclusió social de Xiquets/xiquetes/adolescents en dificultat social o vulnerable, per qualsevol classe de condició, per mitjà de l'oci i les activitats extraescolars.			
OCD1. Major difusió de les activitats del CCJ en entitats d'acció social i en equips de Serveis Socials.	Accions de difusió realitzades amb entitats d'acció social.	Joventut Serveis Socials	1
OCD2. Activitats inclusives en la programació d'oci mensual del CCJ.	Núm. d'activitats realitzades/any	Joventut	1
OCD3. Augmentar places subvencionades en escoles municipals per a períodes vacacionals, destinades a Xiquets/xiquetes/adolescents vulnerables.	Núm. de places/any	Serveis Socials	1
OCD4. Creació de mesa de treball municipal per a fomentar la participació de grups vulnerables en les Festes de Moros i Cristians d'Alcoi.	Grup de treball creat	Serveis Socials Festes	2
OCD5. Beques i ajudes econòmiques per a Xiquets/xiquetes/adolescents vulnerables per a costejar les quotes d'activitats extraescolars: esport, arts i reforç escolar.	Núm. d'ajudes concedides/any	Esports Cultura Educació	3
Temàtica: Associacionisme Recreatiu en Xiquets/xiquetes/adolescents Vulnerables OBJECTIUS ESPECÍFICS: Promoure les relacions sinèrgiques entre entitats esportives, juvenils i artístiques amb les entitats d'acció social. Avançar en la inclusió de col·lectius vulnerables en la vida social d'Alcoi. Afavorir la inclusió social de Xiquets/xiquetes/adolescents en dificultat social o vulnerable, per qualsevol classe de condició, per mitjà de l'oci i les activitats extraescolars.			
OCD6. Creació de mesa de treball municipal formada per entitats (esportives, juvenils, artístiques, ambientals), l'Ajuntament (Joventut, Esports, Cultura) i entitats d'acció social.	Grup de treball creat	Serveis Socials Esports Joventut Cultura Medi ambient	2
OCD7. Realització de jornades de portes obertes des d'entitats juvenils, clubs esportius, bandes de música i empreses privades (escoles de dansa, etc.) dirigides a la població preadolescent.	Jornades realitzades/període	Serveis Socials Esports Joventut Cultura	2
OCD8. Accions de promoció de l'esport federat en adolescents i preadolescents xiques, d'origen estranger i d'ètnia gitana.	Núm. d'accions realitzades/any	Esports Pangea Unitat d'Igualtat Joventut	2
Temàtica: Oci i Gènere OBJECTIUS ESPECÍFICS: Eliminar els estereotips de gènere en l'oci i l'esport i promocionar entre les xiques activitats i esports tradicionalment reservats per als xics. Promoure un oci saludable entre la població adolescent, amb perspectiva de gènere.			
OCD9. Promocionar activitats i esports tradicionalment masculinitzats, entre les xiques i viceversa.	Núm. d'activitats programades orientades a la participació de xiques.	Joventut Unitat d'Igualtat Esports	1
OCD10. Visibilitat i reconeixement institucional de les seccions femenines dels clubs esportius en aquells esports tradicionalment masculinitzats.	Accions de visibilitat i reconeixement institucional.	Unitat d'Igualtat Esports	2
OCD11. Avançar en el compliment dels compromisos adquirits pel Dept. d'Esports per a sensibilitzar sobre la realitat LGTBI i salvaguardar els seus drets.	Compromisos implementats	Esports Unitat d'Igualtat	2

OCD12. Impulsar i normalitzar el diàleg entre les associacions festeres (Sant Jordi), la Unitat d'Igualtat de l'Ajuntament i les associacions que reivindiquen el dret a la plena igualtat entre gèneres.	Accions realitzades	Unitat d'Igualtat	2
OCD13. Augmentar la coordinació i la implicació de l'Associació de Sant Jordi i les entitats festeres en l'execució d'accions que garantiscen la integració de les dones amb plena igualtat.	Accions realitzades	Festes Unitat d'Igualtat	3
Temàtica: Recreació Intergeneracional OBJECTIUS ESPECÍFICS: Fomentar les relacions intergeneracionals, espais de trobada entre persones majors i altres grups poblacionals. Promocionar un envelliment saludable.			
OCD14. Horts urbans intergeneracionals, amb quota de participació per a joves i per a majors, i promoure la participació equilibrada dels dos sexes.	Relació núm. parcel·les per a majors/núm. parcel·les per a joves a l'any	Medi Ambient Joventut	2
OCD15. Accions de foment de les relacions intergeneracionals amb la col·laboració del teixit associatiu de la ciutat.	Accions realitzades	Serveis Socials Participació	2
OCD16. Desenvolupament d'activitats a l'aire lliure destinades a les persones majors.	Núm. d'activitats oferides a l'aire lliure/ període	Serveis Socials Esports	3
Temàtica: Exercici Físic Urbà de Lliure Accés OBJECTIUS ESPECÍFICS: Impuls de l'esport i l'exercici físic lliure i espontani, no federat, en la població adolescent de la ciutat. Promoure un oci saludable en els/les adolescents.			
OCD17. Obertura d'instal·lacions i equipaments de tipus esportiu de la ciutat amb major flexibilitat horària i dies d'obertura, incloent-hi horaris nocturns i caps de setmana.	Núm. d'instal·lacions disponibles en horari nocturn en caps de setmana.	Esports Joventut	2
OCD18. Creació de nous equipaments esportius en barris on no n'hi ha.	Núm. de nous equipaments i instal·lacions creades.	Esports Arquitectura	4
OCD19. Millora i manteniment dels equipaments per a l'exercici físic de lliure accés: rutes saludables, màquines d'exercicis, <i>skate park</i> , pistes i pistes esportives, instal·lacions cal·listènia.	Actuacions de millora i manteniment realitzades.	Esports Arquitectura	2
Temàtica: Accés a la Cultura OBJECTIUS ESPECÍFICS: Promoure l'accés a esdeveniments culturals de la ciutadania amb dificultats socioeconòmiques. Avançar en la inclusió de col·lectius vulnerables en la vida social d'Alcoi.			
OCD20. Aplicació de descomptes en esdeveniments culturals de la ciutat per a la població amb dificultats socioeconòmiques.	Núm. d'esdeveniments amb descompte per a població amb dificultats socioeconòmiques/període Núm. de persones beneficiàries/any	Cultura	3

HABITATGE, ESPAI URBÀ, MOBILITAT I QUALITAT AMBIENTAL

ACCIÓ	INDICADOR	DEPTO/ ENS (*)	TERMINI (**)
Temàtica: Habitatge OBJECTIUS ESPECÍFICS: Facilitar l'emancipació de la població jove. Proporcionar informació a la població sobre els recursos per a afavorir el seu accés a un habitatge (programes, ajudes, etc.). Millorar la coordinació intradepartamental (entre equips de Serveis Socials), i interdepartamental (entre aquests i altres àrees de l'Ajuntament).			
VMA1. Ampliació del parc d'habitatge públic destinat al lloguer.	Núm. d'habitatges disponibles.	Habitatge Joventut	4
VMA2. Rehabilitació d'habitatges públics.	Núm. d'habitatges públics rehabilitats/any	Habitatge Urbanisme	2
VMA3. Punt d'informació físic i/o virtual on accedir a tota la informació relativa a les ajudes existents per a particulars i comunitats per a la rehabilitació d'habitatges i la realització de millores d'accessibilitat.	Punt d'informació disponible	Habitatge Urbanisme	2
VMA4. Punt d'informació físic i virtual que aglutine tota la informació d'interés sobre habitatge i emancipació per a joves.	Punt físic i virtual disponible.	Habitatge Joventut	3
VMA5. Formalització de la Comissió d'Habitatge.	Comissió d'Habitatge formalitzada	Habitatge	2
Temàtica: Accessibilitat Universal OBJECTIUS ESPECÍFICS: Millorar les condicions d'accessibilitat universal a Alcoi. Reforçar les relacions de col·laboració entre les entitats de diversitat funcional i l'Ajuntament amb vista a recollir les seues idees per a continuar avançant cap a l'accessibilitat universal.			
VMA6. Actuacions per a millorar l'accessibilitat en la via pública.	Accions realitzades/any	Urbanisme	1
VMA7. Actuacions per a millorar l'accessibilitat en edificis públics.	Accions realitzades/any	Urbanisme	1
VMA8. Actuacions per a millorar l'accessibilitat en el transport públic	Accions realitzades/any	Urbanisme	1
VMA9. Actuacions per a millorar l'accessibilitat en parcs i jardins	Accions realitzades/any	Urbanisme	1
VMA10. Actuacions per a millorar l'accessibilitat en la comunicació amb l'Administració Local.	Accions realitzades/any	Urbanisme	2
VMA11. Augmentar les accions de col·laboració entre l'Ajuntament i les entitats de diversitat funcional.	Accions realitzades/any	Serveis Socials	1
Temàtica: Mobilitat Sostenible OBJECTIUS ESPECÍFICS: Fomentar la mobilitat sostenible a la ciutat, atés que els seus impactes són menors en termes ambientals, socials i econòmics, que la mobilitat privada motoritzada.			
VMA12. Campanyes de conscienciació i promoció de la mobilitat sostenible.	Campanyes realitzades.	Mobilitat.	2
VMA13. Augmentar la xarxa de carrils bici i ciclocarrers.	Metres de nous carrils bici i ciclocarrers habilitats.	Mobilitat.	3
VMA14. Augment i millora d'equipaments per a la mobilitat sostenible: aparcabicis, punts de recàrrega de vehicles elèctrics, etc.	Millores d'equipaments realitzades. Núm. de nous equipaments.	Mobilitat.	3
Temàtica: Qualitat Ambiental i Urbana OBJECTIUS ESPECÍFICS: Reduir els nivells de qualsevol classe de contaminació. Renaturalització de la ciutat. Promocionar un envelliment saludable.			

Reduir la desigualtat mitjançant actuacions urbanes amb perspectiva de gènere.

VMA15. Realitzar mesuraments i anàlisis per a conèixer els nivells de qualsevol forma de contaminació existent.	Mesuraments per tipus realitzades/any	Medi ambient IGS Urbanisme	3
VMA16. Millora i ampliació d'espais verds a la ciutat.	Milliores realitzades/any.	IGS Urbanisme Medi ambient	3
VMA17. Accions de regeneració urbana en barris vulnerables.	Accions realitzades/període	Urbanisme IGS	3
VMA18. Actuacions de millorar de la il·luminació d'unes certes zones de la ciutat (com pot ser el llit del riu) per a augmentar la sensació de seguretat en transitar-les.	Actuacions de millora realitzades/any	Urbanisme	1
VMA19. Instal·lació de bancs adaptats a les persones majors en espais de la ciutat que ho permeten.	Núm. de bancs instal·lats/període	IGS Urbanisme	3
VMA20. Planejar rutes de passeig adaptades a les persones majors amb fonts i zones d'ombra.	Núm. de rutes creades	IGS Urbanisme	3

(*) El primer dels ens que figura en cada ACCIÓ és responsable de liderar la seua planificació i execució, així com de realitzar-ne el seguiment i l'avaluació. Els altres ens hauran de col·laborar-hi en la mesura de les seues possibilitats. En el cas d'accions que no són competència de l'Administració Local, els ens que figuren tenen només la responsabilitat de realitzar-ne el seguiment i l'avaluació.

(**) Any aproximat a partir del qual ha d'implementar-se l'acció.

